

Jaarverslag 2022

De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert hiermee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen. Dat kan dankzij de steun van onze leden. De Fietsersbond heeft ruim 32.000 leden, 168 afdelingen en 2.000 vrijwilligers (inclusief routeplanners), verspreid over heel Nederland.

Foto's: DigiDaan, Maarten Hartman, Wilco Duif, Ruben Schipper Fotografie, Lennaert Ruinen, Gert-Jan Warrink, Jessica de Korte, Corné Sparidaens, Michiel Wijnbergh, Kees Martens en Richard Valkering.

Redactie: Fietsersbond
Eindredactie: Linda Samplonius
Opmaak: Akimoto

Fietsersbond

Nicolaas Beetsstraat 2a
3511 HE Utrecht
030 - 29 18 171
info@fietsersbond.nl
fietsersbond.nl

Voorwoord

2022 was een jaar vol mooie gebeurtenissen voor de Fietsersbond. Zoals de Fietsstadverkiezing, waarmee we gemeenten in Nederland stimuleren om hun fietsklimaat te bevorderen. Samen met partners en sponsors organiseerden we vier prijsuitreikingen. In juni was het Fietsfestival in Zwolle, waar honderden fietsers deelnamen aan interactieve workshops, activiteiten en spellen. De eerste editie was een groot succes en daarom organiseren we in 2023 de tweede editie in Dordrecht.

In een succesvolle campagne vroeg de Fietsersbond dit jaar aandacht voor gevaarlijke paaltjes op en rond fietspaden. Het is één van de grootste ergernissen van Nederlandse fietsers, en ook een belangrijke oorzaak van (ernstige) verkeersongevallen. We vroegen fietsers paaltjes die voor onveilige situaties zorgen te melden bij hun gemeente. Naast vele reacties van fietsers, werd de campagne ook goed opgepakt in de media. Op veel plekken in het land zijn paaltjes aangepast of weggehaald. En het project blijft gewoon doorlopen, want nog steeds krijgen we meldingen en reacties binnen.

Het grootste succes van 2022 is ongetwijfeld onze lobby voor de Tweede Kamerverkiezingen. De inzet van 2021 heeft zich in het najaar van 2022 uitbetaald in meer dan één miljard voor de fiets. Een historisch bedrag! Jarenlang heeft de Fietsersbond hiervoor gepleit en we zijn dan ook heel tevreden met dit resultaat. We gaan er aankomende jaren op toezien dat dit bedrag daadwerkelijk besteed wordt om nog meer impact te maken voor alle fietsers, zodat iedereen veilig en comfortabel onderweg kan. Er is meer goed nieuws, want na een intensieve lobby voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 hebben gemeenten en provincies hun ambitie uitgesproken de fiets op nummer één te zetten.

In 2022 zijn er ontzettend veel mooie campagnes, initiatieven en projecten bedacht, uitgevoerd en doorontwikkeld. Dit was niet gelukt zonder de creativiteit, energie en doortastendheid van alle leden, vrijwilligers en medewerkers. Hiervoor willen we jullie bedanken. Met z'n allen zetten we de fiets op één.

Esther van Garderen
Directeur

In 2022 ben ik benoemd als voorzitter van de Fietsersbond. Als enthousiaste fietser ben ik dankbaar voor het verkregen vertrouwen. Fietsen betekent voor mij vrijheid, gezondheid en betaalbaarheid en daarom is het belangrijk dat fietsen in alle levensfasen relevant en toegankelijk blijft. Het is bijzonder de eerste voorzitter te zijn die kan melden dat er meer dan één miljard naar de fiets gaat. Ik heb al veel vrijwilligers in het land en op de ledenraad ontmoet en kijk ernaar uit nog meer leden en vrijwilligers van de Fietsersbond te ontmoeten. Voel je vrij om me uit te nodigen voor je bijeenkomsten!

Gilbert Isabella
Voorzitter

Inhoud

Voorwoord	3	5. Fondsenwerving	42
Inhoud	4	5.1 Fondsen particulieren en ledenwerving	
De Fietsersbond in 2022	6	5.2 Fondsen bedrijfsleven (Vrienden van de Fietsersbond)	
Impact maken voor alle fietsers			
1. Mobiliteit	12	6. 50 jaar Fietsersbond	46
1.1 Beleid en lobby		6.1 50 jaar Fietsersbond	
1.2 Regionale betrokkenheid		6.2 Nederlandse fietscultuur als immaterieel erfgoed	
1.3 (Inter)nationaal fietsbeleid		Communicatie	
1.4 Fietsstad 2022		7. Communicatie	48
1.5 Fietsvriendelijk bedrijf		7.1 Content en communicatiemiddelen	
2. Ruimte, leefbaarheid en veiligheid	19	7.2 Consumentenvoorlichting	
2.1 Beleid en lobby		7.3 Communicatie en woordvoering	
2.2 Safety Performance Index		7.4 Webontwikkeling	
2.3 Actieve mobiliteit voorop		8. Bestuur en management	52
2.4 Fietsen naar school		8.1 Statutaire missie	
2.5 Friesland		8.2 Organisatie	
3. Geluk en gezondheid	26	8.3 Ledenraad	
3.1 Beleid en lobby		8.4 Ledenraadpresidium	
3.2 Fietsgeluk		8.5 Controlecommissie	
3.3 Fietschool en educatie		8.6 Algemeen bestuur	
3.4 Doortrappen		8.7 Directie	
3.5 Fietsen op recept		9. Verantwoordingsverklaring	55
3.6 Fondsenwerving op preventie		10. Financieel resultaat	58
3.7 Werken in Beweging		11. Vooruitblik en begroting 2023	62
3.8 Beweegvriendelijke schoolomgeving		12. Jaarrekening	65
3.9 Veilige schoolroutes		Controleverklaring onafhankelijke accountant	92
3.10 Routeplanner		Bijlagen	96
Een vereniging voor alle fietsers			
4. Verenigingsorganisatie	38		
4.1 Vereniging			
4.2 Fietsersbond en jongeren			
4.3 Vrijwilligersmanagement			
4.4 Landelijk bureau			

De Fietsersbond in 2022

Januari

- Franc Weerwind treedt af als voorzitter Fietsersbond. In het nieuwe kabinet Rutte IV is hij beëdigd als minister voor Rechtsbescherming. *“Ik was al een fietser, maar deze mooie club heeft mij de waarde van de Nederlandse fietscultuur nog meer doen inzien. Het was me een waar genoegen hieraan bij te dragen. Dank aan al die vrijwilligers, zij zijn het hart van onze vereniging.”*

Maart

- Samen met kinderen van basisscholen in Houten en Groningen doet de Fietsersbond onderzoek naar veilige schoolroutes. De adviesrapporten worden uitgereikt aan de wethouders.
- Start petitie voor het behoud van het fiets/voetveer tussen Breukelen en Nieuwer ter Aa.

Februari

- De fietsreservering in de trein is van de baan! Uit een evaluatie van Rover en Fietsersbond bleek de verplichte reservering veel ongemak op te leveren.
- Start van briefactie richting nieuwe gemeenteraden. Er worden maar liefst 13.870 brieven ondertekend met het verzoek om de fietser op 1 te zetten.

Mei

- Op 10 mei wonen meer dan zestig raadsleden van diverse politieke partijen een webinar van de Fietzersbond bij over lokaal fietsbeleid en de Verkeersveiligheidstop 10.
- De E-bike special 2022 wordt uitgebracht. TestKees neemt de elektrische fietsen van 2022 onder de loep en geeft tips over waar je op moet letten bij de aanschaf van een e-bike.
- Tijdens de landelijke Fiets naar je Werk Dag op 19 mei zetten Gazelle en Werken in Beweging (een initiatief van de Fietzersbond en Wandelnet) medewerkers én hun fietsen in het zonnetje. De fietsers worden verrast met een gratis fietscheck, klein onderhoud en een schoonmaaksessie voor hun fiets.
- In opdracht van de Fietzersbond start het Calandlyceum in Amsterdam met een project in het thema 'Het Fietsende Schoolkind'. De leerlingen maken een spel voor de leerlingen en brengen de omgeving van een basisschool in kaart.

April

- Na analyse van 48.000 ingevulde enquêtes voor Fietzstad 2022 ontvangen vier gemeenten een prijs. Alphen-Chaam is de snelste stijger, Schiermonnikoog de beste kleine gemeente, Gooise Meren de beste middelgrote gemeente en Zoetermeer de beste grote gemeente.
- In Move Amsterdam vindt een relatie event plaats voor de Vrienden van de Fietzersbond.

Juni

- Op 2 juni is een Driewiel-fietsontdekdag in Groningen. Senioren proberen verschillende drie- en vierwiel-fietsen uit onder begeleiding van fietsdocenten.
- Op 25 juni is het eerste Fietsfestival in Zwolle. Minstens 1.500 fietsliefhebbers genieten van diverse buitenactiviteiten en workshops. Deze dag vindt ook de ledenraad plaats waar Gilbert Isabelle, burgemeester van de gemeente Houten, wordt benoemd tot nieuwe voorzitter van de Fietzersbond.
- De petitie voor behoud van de pont Nieuwer Ter Aa levert 6.400 handtekeningen op en wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.
- Op het Nationaal Fietscongres in Enschede wordt de titel Fietsgemeente 2022 uitgereikt aan de gemeente Schiermonnikoog. De verkiezing Fietzstad wordt omgedoopt naar Fietzgemeente.

Juli

- Staatssecretaris Maarten van Ooijen (VWS) geeft op 6 juli het startsein voor de Bewegalliantie. In de Bewegalliantie werkt de Fietsersbond samen met partijen uit onder meer zorg, onderwijs, bedrijfsleven, sport, kennisinstellingen en de overheid aan meer aandacht en actie voor bewegen.
- Het digitale Fietsrouteboekje 2022 verschijnt met twaalf prachtige fietsroutes met verhalen en foto's gemaakt door fietsers.

September

- In Utrecht wordt een brainstorm over fietsen in het donker georganiseerd.
- Knelpunten en oplossingen worden besproken tijdens fietscafé's in Almere en Berg en Dal.
- Er wordt landelijk aandacht gevraagd voor een tekort van aanvullende voorzieningen langs fietsroutes. Recreative fietsers ergeren zich aan een beperkt aanbod wc's, bankjes, water- en oplaadpunten.

Augustus

- De Fietsersbond start een campagne tegen gevaarlijke paaltjes op en rond fietspaden. Meer dan 50 lokale afdelingen doen actief mee en zorgen zo voor een groot succes: naast aandacht in de media worden vele paaltjes aangepast of weggehaald.
- Bijeenkomst op het Landelijk Bureau over wegen in het buitengebied met een discussie over de weginrichting van dijkwegen.

De Fietsersbond in 2022

November

- De Meefietslijn is terug! In Nieuwegein, Doetinchem en Amsterdam halen social designers Maartje en Lisa verhalen op van fietsers in het donker.
- Door het Rijk, provincies en gemeenten wordt maar liefst 1,1 miljard voor de fiets toegezegd: een historisch bedrag voor de fiets!
- Een ruime meerderheid in de Tweede Kamer is voor behoud van de pont tussen Nieuwer Ter Aa en Breukelen.
- Tegen de wens van het ministerie in blijft de exploitatie van de stallingen onderdeel van de nieuwe spoorconcessie vanaf 2025.
- Op 26 november vindt de Ledenraad plaats. Op de agenda staan de presentatie van het fietsplan 2023, de begroting, een statutenwijziging en de resultaten van de fietshelmenpeiling.

Oktober

- Start van de campagne fietsverlichting 'Aan in het donker'.
- Tijdens fietspadgesprekken in Zuid-Holland gaat de Fietsersbond het gesprek aan met over de interactie tussen (groepen) fietsers. Fietsers delen hun verhaal en ervaringen.

December

- In het rapport fietsen in het donker komen de resultaten van het onderzoek naar sociale onveiligheid in het donker aan bod en staan aanbevelingen voor wegbeheerders. Het onderwerp wordt goed opgepakt door de media.
- Kinderen van basisschool De Troubadour in Eindhoven gaan op buurtsafari met de wethouder en geven tips voor een veiligere schoolomgeving.
- Bijna 8.200 leden (en ruim 6.800 niet-leden) vullen de peiling over het onderwerp fietshelmen in. Fietsers willen geen helmplicht, maar wel advisering voor specifieke doelgroepen.
- Er zijn succesvolle fietsverlichtingsacties in het land. Zo organiseren Fietsersbond Groningen en SAC (Studenten Advies Commissie) een fietsverlichtingsactie waar studenten voor een klein bedrag hun kapotte fietsverlichting laten vervangen.

Impact maken voor alle fietsers

De fiets is de oplossing voor urgente maatschappelijke opgaven waar Nederland voor staat. Of het nu gaat om het maken van gezonde en groene steden waar het fijn wonen, werken en leven is, preventie van overgewicht of reductie van de CO₂-uitstoot: de fiets draagt eraan bij. Daarom verdient de fiets een belangrijke plek in het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van gemeenten, provincie en het Rijk. De fiets draagt bij aan het bereiken van de Sustainable Development Goals, brede welvaartsgroei en (internationale) klimaatdoelen.

We willen impact maken door ons in te zetten voor betere en veiliger infrastructuur en fietsvoorzieningen op nationaal, regionaal en lokaal niveau. Dit hebben we het afgelopen jaar gedaan aan de hand van het Fietsplan 2022. Hierin staan drie programma's beschreven.

Het eerste is Mobiliteit, waarin we overheden op alle niveaus stimuleren om de fiets een belangrijke positie in hun beleid te geven. Het tweede is Ruimte, leefbaarheid en veiligheid, waarin we werken aan een fietsvriendelijk Nederland. Iedereen, jong en oud, kan veilig en comfortabel fietsen, omdat rekening met hen wordt gehouden in het verkeer. Het derde programma is Geluk en gezondheid, want fietsen en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In 2022 hebben we gewerkt aan het concretiseren van gezondheidsvoordelen en bewustwording om zoveel mogelijk fietsgeluk te creëren.

1. Mobiliteit

De Fietsersbond moedigt gemeenten, vervoerregio's, provincies en het Rijk aan de fiets een belangrijke plek te geven in hun mobiliteitsbeleid. Dit doen we met data, advies en ondersteuning. Mede door onze lobby komt een bedrag van 780 miljoen euro beschikbaar voor de fiets. Dit staat in de afspraken rond woningbouw en mobiliteit tussen het Rijk, de gemeenten en provincies.

Nooit eerder stak het Rijk zoveel geld in de fiets. Ook de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 waren

een uitgelezen moment de fiets onder de aandacht te brengen. Onze inzet was succesvol, gemeenten en provincies hebben hun ambities uitgesproken de fiets op nummer één te zetten.

Om de fietsinfrastructuur en het fietsklimaat op lokaal niveau nog meer te verbeteren, stimuleerden we gemeenten met de resultaten van onze jaarlijkse Fietsstadverkiezing aan de slag te gaan. Op landelijk niveau maakten we ons sterk voor de fiets door bij te dragen aan de totstandkoming en implementatie van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF).

1.1 Beleid en lobby

De Fietsersbond heeft het afgelopen jaar regio's opgeroepen om ambitieuze regionale fietsnetwerkplannen op te stellen om zo van het rapport Nationaal Toekomstbeeld Fiets een succes te maken. Wij ondersteunden de regio's hierbij. Ook op provinciaal en lokaal niveau lobbyden we voor een belangrijkere plek van de fiets in het mobiliteitsbeleid. We gebruikten hiervoor de gemeentelijke verkiezingen en het sluiten van coalitieakkoorden in 2022. Daarnaast leverden we input voor de provinciale verkiezingen van 2023.

Samenwerkingen

Afgelopen jaar zijn we in overleg geweest met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de leden van de Tweede Kamer om de fiets hoger op de politieke agenda te krijgen. We namen deel aan de Mobiliteitsalliantie en Verkeersveiligheidscoalitie. Ook waren we vertegenwoordigd in de programmaraad van het CROW-fietsberaad, de adviesraad van het Nationaal Fietscongres, het Landelijk Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer (Locov), Stichting Aanpak Fiets- en

E-bikediefstal (SAFE), bijeenkomsten van de Tour de Force en de Adviesgroep Infrastructuur en Recreatie. Daarnaast hebben we een wettelijke zetel in het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OLF).

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Gemeenten maken meer budget vrij voor het treffen van maatregelen om de fietsveiligheid te verbeteren. Na de gemeenteraadsverkiezingen wordt een verbetering van het lokale fietsklimaat zichtbaar in coalitieprogramma's.
- In 2022 staat de fiets hoger op de provinciale politieke agenda. We leveren input aan de belangrijkste partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen in 2023, zodat zij in hun nieuwe partijprogramma een fietsparagraaf opnemen.
- Het Rijk neemt in het Nationaal Toekomstbeeld Fiets veel explicieter inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de fiets in de volle breedte. Hieraan dragen we zelf actief bij op alle bestuurlijke niveaus. Dan kunnen we afspraken maken, onder meer over de stedelijke en regionale

doorfietsroutes en fietsstallingen bij stations en in steden. Deze afspraken krijgen ook hun beslag in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

- Fietsers kunnen hun fiets plezierig (kwantitatief en kwalitatief) stallen bij stations en OV-haltes en in binnensteden. Deze stallingen hebben goede voorzieningen. Met NS spreken we af dat stallen de eerste 24 uur gratis blijft.
- Preventie van fietsdiefstal blijft hoog op de agenda staan bij overheden, producenten, verzekeraars en politie.
- We leveren minimaal één herkenbare inhoudelijke bijdrage aan het Nationaal Fietscongres 2022.
- De fiets krijgt een volwaardige plek in de uitingen van de Mobiliteitsalliantie.
- We zetten ons actief in voor het verbeteren van de combinatie fiets en trein.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Onze lobby rondom de gemeenteraadsverkiezingen was succesvol. We organiseerden onder meer een brievenactie waar massaal op werd gereageerd. De fiets heeft in de meeste coalitieprogramma's een volwaardige plaats gekregen. Daarnaast is

de aandacht voor fietsveiligheid overal terug te vinden, ook in kleinere gemeenten. De akkoorden bevatten te weinig informatie over de budgetten. Hierdoor kunnen we onvoldoende zeggen of de fietsbudgetten groeien.

- In 2022 hebben we de inzet rond de Statenverkiezingen van maart 2023 voorbereid en besproken met de provinciale vrijwilligers. Het vergelijken van de verkiezingsprogramma's start in het nieuwe jaar.
- In de afspraken rond woningbouw en mobiliteit tussen het Rijk, de gemeenten en provincies komt een bedrag van 780 miljoen euro beschikbaar voor de fiets. Dit is tien procent van de beschikbare 7,5 miljard euro voor de ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties. Hieronder vallen onder meer fietsroutes, ongelijkvloerse oplossingen en stallingen (zie ook de infographic). Nooit eerder stak het Rijk zoveel geld in de fiets. Het bedrag is een groot succes van de lobby die de Fietsersbond samen met haar partners in de Tour de Force heeft gevoerd.
- Vanaf 2024 komt er 6 miljoen euro per jaar structureel beschikbaar in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Dit bedrag, dat wordt ingezet voor een landelijk dekkend netwerk van doorfietsroutes, vindt de Fietsersbond te laag. Desondanks is het een historische doorbraak.
- Om het systeem van de eerste 24 uur gratis stallen bij de stations voor de toekomst te handhaven boekten we een belangrijk succes: tegen de wens

van het ministerie in blijft de exploitatie van de stallingen onderdeel van de nieuwe spoorconcessie vanaf 2025. Dit is volgens ons belangrijk om een goede structurele oplossing voor de exploitatiekosten te vinden. Een gezamenlijke lobby met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VGN) en met steun van de NS overtuigde een grote meerderheid in de Tweede Kamer.

- Op een bijeenkomst van de Raad van Advies van het samenwerkingsverband SAFE (tegen fietsdiefstal) maakten we ons hard voor een organisatorische en financiële versterking van deze samenwerking. Dit is nodig, want in een jaar tijd zijn bijna driekwart miljoen fietsen en e-bikes gestolen.
- Op het Nationaal Fietscongres in Enschede verzorgden we een sessie over 30 kilometer in de bebouwde kom en een sessie over de veilige schoolomgeving.
- Binnen de Mobiliteitsalliantie maakten we ons met succes sterk voor een gebiedsgerichte aanpak met verschillende oplossingen voor verschillende gebieden en bleven we vooral via de groep public affairs steeds het fietsbelang onder de aandacht brengen.
- Om het meenemen van fietsen in de trein te verbeteren maakte journalist Bert Sitters in opdracht van de Fietsersbond een rapport over de mogelijkheden om per treintype het aantal fietsplekken uit te breiden. Het rapport wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond en gepubliceerd.

Grote investering voor fietsinfrastructuur

Bron: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bezwaarverhoging ov-fiets

Samen met de andere consumentenorganisaties in het Locov maakten we bezwaar tegen een forse verhoging van het tarief voor de ov-fiets. Deze gaat van 4,15 naar 4,45 euro. Helaas besloot de NS de verhoging toch door te voeren.

Behoud pontje Nieuwer Ter Aa

De Fietsersbond maakte zich samen met bevriende organisaties en omwonenden afgelopen jaar hard voor het behoud van het pontje bij Nieuwer Ter Aa. In de zomer boden we een petitie aan namens meer dan 6.400 ondertekenaars. Over het pontje werden Kamermoties aangenomen. De onderhandelingen tussen Rijk, gemeenten en provincie waren in december 2022 nog gaande en zullen in 2023 worden voortgezet.

Fietsen en wandelen op de Afsluitdijk

In het najaar van 2022 verscheen het besluit van minister Harbers over fietsen en wandelen op de Afsluitdijk. In een brief aan de Kamer gaven we uiting aan onze teleurstelling over het magere resultaat; de komende jaren zal de dijk slechts één keer worden

opengesteld voor fietsers en wandelaars. Helaas lukte het niet om politieke aandacht te krijgen voor onze bezwaren en voorstellen.

Briefactie rond gemeenteraadsverkiezingen

Rond de gemeenteraadsverkiezingen op 14, 15 en 16 maart werd de fondsenwervende campagne gekoppeld aan de Gemeenteraadsverkiezingen in de vorm van een briefactie. De actie droeg de naam 'Onze fietsveiligheid is in gevaar' en was een samenwerking met Tour de Force. Fietsers konden een brief sturen naar de gemeenteraadsleden in hun dorp of stad. Hiermee werd een signaal afgegeven aan alle nieuwe raden, die op 30 maart werden geïnstalleerd.

De actie was een groot succes. In totaal werden 13.870 brieven ondertekend waarin werd gevraagd de fietser op één te zetten. Bijkomend voordeel van deze actie was dat meer mensen de Fietsersbond leerden kennen. Het was een prachtige kans om leden te werven, 275 fietsers zijn lid geworden. Ook blijkt uit een analyse van meer dan 50 coalitieakkoorden dat fietsveiligheid hoger op de agenda van de gemeentepolitiek staat.

1.2 Regionale betrokkenheid

De Fietsersbond overlegt regelmatig met ambtenaren en politici over de rol van de fiets in het provinciale beleid. Omdat regionale ontwikkelingen gemeente overstijgend kunnen zijn, hebben we contact met verschillende afdelingen binnen provincies om provinciaal (fiets)beleid te bespreken. Per provincie richten we ons ook op specifieke projecten.

Zuid-Holland

Alle afdelingen in de provincie Zuid-Holland zijn regelmatig uitgenodigd om de zaken die de provincie en de Fietsersbond aangaan te bespreken.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Met diverse afdelingen en de provincie organiseren we vier themabijeenkomsten over veiligheid, Fietsstad 2022 in Zuid-Holland, doorfietsroutes en mobiliteitshubs.
- TestKees maakt een filmpje over veilige infrastructuur in Zuid-Holland.
- We brengen in de provincie Zuid-Holland minimaal twintig nieuwe vrijwilligers op de been.
- Bij de Fietsstadverkiezing 2022 reiken we een regionale prijs uit aan de beste fietsgemeente van Zuid-Holland.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er zijn drie inhoudelijke themabijeenkomsten geweest, waarvan één fysiek in Den Haag.
- TestKees heeft een filmpje over veilige fietsoversteken gemaakt.
- Er is een inhoudelijk gesprek geweest met de Fietsersbond en de gedeputeerden over fietsbeleid én ruimtelijke ordening.
- In 2022 hebben we aan de hand van inhoudelijke dossiers veel nieuwe vrijwilligers geactiveerd, in bestaande én nieuwe (onder)afdelingen.
- In het najaar zijn fietspadgesprekken geweest om het thema 'drukke' te behandelen bij drukke fietsroutes. Aan de hand van de gesprekken hebben we breed toepasbare aanbevelingen voor binnen én buiten de provincie opgesteld.
- Bij de Fietsstadverkiezing heeft de gemeente Zoetermeer de prijs gewonnen voor beste grote gemeente.

Flevoland

In opdracht van provincie Flevoland werkten we aan meerdere projecten om het fietsgeluk en de fietsveiligheid in de provincie te vergroten. We hebben gesprekken gevoerd waarin de doelstellingen van de provincie op het gebied van de fiets zijn besproken en werken aan de invulling van diverse projecten.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We zetten het huidige werkplan om in een driejarige samenwerking met de provincie.
- Meerdere activiteiten die passen binnen de uitvoer van het meerjarenprogramma (2022-2025) rondom de thema's ouderen, scholieren en landbouwverkeer.
- We leiden fietsschooldocenten op in Flevoland.
- Twee e-bike middagen onder begeleiding van TestKees en de Fietsschool, in twee verschillende Flevolandse gemeenten.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er is een meerjarenprogramma vastgesteld waarin we voor vier jaar een samenwerking aangaan. In dit programma volgen we een vaste lijn die aansluit bij de doelstellingen van de provincie Flevoland en de Fietsersbond. Uit dit programma is het werkplan 2022 ontstaan.
- Het meerjarenprogramma focust op drie thema's rondom verkeersveiligheid: ouderen en langer blijven fietsen, de overgang van de basisschool naar de middelbare school en landbouwverkeer en de fiets. Naast het meerjarenprogramma maken we jaarlijks een plan met de concrete activiteiten voor dat jaar.
- In het werkplan 2022 hebben we ingezet op drie onderwerpen. Het eerste is opleiden van fietsdocenten. De vacature is uitgezet en de eerste reacties zijn ontvangen. In 2023 gaan we hiermee verder. Het tweede onderwerp is het ontwikkelen van doortraproutes. Het voorwerk voor het ontwikkelen van drie doortraproutes is gedaan. Deze worden in het voorjaar van 2023 gerealiseerd. Het derde speerpunt is een landbouwcampagne en praktijks op een school. De provincie was hierin leidend. We hebben meegedacht en geschreven aan een vragenlijst en online aandacht besteed aan het onderwerp. Dit deel van het project is afgerond.
- Vanuit de losse subsidie van de e-bike middagen is in november 2022 een e-bike middag in Lelystad georganiseerd. De deelnemers kregen van de

provincie een gratis helm en spiegel. De middag in Almere moesten we annuleren door een tekort aan aanmeldingen. In het voorjaar van 2023 willen we een alternatief aanbieden. De provincie heeft toegezegd dat we hiervoor het budget uit 2022 kunnen gebruiken.

1.3 Internationaal fietsbeleid

Als toonaangevend fietsland leveren we een bijdrage aan internationaal fietsbeleid door onze kennis te delen, dit doen we in samenwerking met de Dutch Cycling Embassy (DCE). We blijven goed geïnformeerd over internationale ontwikkelingen en ondersteunen de lobbyactiviteiten van onze Europese koepel, de European Cyclists' Federation (ECF). Onze lobbyist zit de ledenraad van de ECF voor en we verzorgen sessies op het congres over fietsen in Nederland.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Met onze deelname versterken we de positie van de ECF en lobbyen we op Europees niveau.
- Als partner in de DCE verspreiden wij kennis over belangenbehartiging voor de fiets, als onderdeel van de grotere verspreiding van Nederlandse fietskennis.
- We leveren een diverse, inhoudelijke bijdrage aan conferentie Velo-city 2022.
- De nieuwe inzichten en kennis die we op Velo-city 2022 opdoen, delen we met onze organisatie en achterban.
- We boeken tastbare resultaten in de Europese lobby rondom fietsbeleid, verkeersveiligheid, voertuigeisen en andere fiets gerelateerde thema's.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We namen deel aan de jaarvergadering van de ECF en aan diverse inhoudelijke Europese webinars.
- In Utrecht en Houten ontvingen we de CEO's van onze belangrijkste Europese zusterorganisaties.
- Afgelopen jaar namen we actief deel aan de fietsconferentie Velo-city in de Sloveense hoofdstad Ljubljana. Daarnaast bereidden we onze input voor de Velo-city-conferentie in het Duitse Leipzig voor, die is begin mei 2023. De nadruk ligt dan op inclusiviteit.
- We wezen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en staatssecretaris Vivianne Heijnen op de mogelijkheid van Europese subsidies voor fietsprojecten.

- Tijdens een studiereis met lobbyisten van het Genootschap Willem II in Londen was er een ontmoeting met lobbyisten van de London Cycling Campaign en Cycling UK en met de Nederlandse ambassadeur, die de week ervoor een DCE-delegatie met de staatssecretaris had ontvangen.

1.4 Fietsstad 2022

Fietsstad 2022 is een landelijke verkiezing om alle gemeenten in Nederland te stimuleren hun fietsklimaat te verbeteren en om gemeenten met een goed fietsklimaat te belonen. Aan het einde van de verkiezing, die gebaseerd was op data uit een enquête, hebben we een winnaar uitgeroepen tot Fietsgemeente 2022.

Met de verkiezing stimuleerden we alle gemeenten met de uitkomsten van de enquête aan de slag te gaan om zo het fietsbeleid in hun omgeving te verbeteren, zodat meer fietsers zich niet alleen gehoord voelen, maar ook veilig en comfortabel kunnen fietsen.

In 2022 hebben we de Fietsstadverkiezing naar een hoger niveau getild door partners en sponsors aan ons te binden om zo een groter draagvlak te creëren. In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We roepen een gemeente uit tot Fietsstad 2022.
- Minimaal vijf partners verbinden zich aan de Fietsstadverkiezing.
- We halen € 25.000 aan sponsorgeld binnen van partners.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We hebben vier lokale prijsuitreikingen georganiseerd: de beste grote gemeente (winnaar: Zoetermeer), de beste middelgrote gemeente (winnaar: Gooise Meren), de beste kleine gemeente (winnaar: Schiermonnikoog) en de snelste stijger (winnaar: Alphen-Chaam). Schiermonnikoog werd uitgeroepen tot beste fietsgemeente van Nederland. Bij iedere uitreiking werd besproken waarom de gemeente deze prijs had gewonnen en waar ze nog in kunnen groeien. In iedere gemeente waar de prijsuitreiking was, hebben we honderd Fietsstadasjes uitgedeeld met kleinigheidjes en een formulier om lid te worden.
- Tijdens het Nationaal Fietscongres in Enschede op 2 juni reikten we aan de burgemeester van Schiermonnikoog de prijs uit voor Beste Fietsgemeente. Tijdens dit congres hebben we bekendgemaakt dat de naam Fietsstad verandert in Fietsgemeente, zo kan elke gemeente meedoen.
- De Fietsstadata is vertaald naar een toegankelijke boodschap die voor iedereen begrijpelijk is. Dit is gecommuniceerd op de website, via sociale media en rechtstreeks naar de deelnemers van de enquête.
- In totaal hebben veertien partners zich verbonden aan Fietsstad 2022 voor een sponsorbedrag van 44.750 euro. Hiermee is de doelstelling ruimschoots gehaald.

1.5 Fietsvriendelijk bedrijf

Met Fietsvriendelijk bedrijf adviseert en begeleidt de Fietsersbond bedrijven bij het verbeteren van hun fietsvoorzieningen en het stimuleren van fietsen naar het werk. Dit is belangrijk voor de vitaliteit van de medewerkers en een duurzame leefomgeving. We halen de banden aan met werkgeversorganisaties om het programma meer bekendheid te geven. De Fietsersbond draagt hiermee bij aan de ambitie van het kabinet om 200.000 extra forenzen uit de auto en op de fiets te krijgen, al dan niet in combinatie met het ov.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Veertig nieuwe werkgevers doen mee aan het programma en verdienen hiermee het predicaat Fietsvriendelijk bedrijf.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- De afgelopen jaren heeft de Fietsersbond geprobeerd bedrijven enthousiast te maken voor Fietsvriendelijk bedrijf. Het lukt ons echter niet de gestelde doelstellingen te behalen. Daarom heeft de Fietsersbond besloten te stoppen met Fietsvriendelijk bedrijf. De European Cyclists Federation (ECF), de initiatiefnemer en eigenaar van het product, is daarvan op de hoogte gebracht. We werven niet meer actief nieuwe bedrijven en begeleiden alleen nog de bedrijven die zich al hebben aangemeld met communicatie en advies. Inmiddels hebben zich twee partijen gemeld bij de ECF die interesse hebben in de overname van Fietsvriendelijk bedrijf. Wij zijn met hen in gesprek over een overname en eventueel een samenwerking.
- In 2022 hebben de volgende bedrijven getekend voor Fietsvriendelijk bedrijf: Radboud Ziekenhuis Nijmegen, Radboud Universiteit, ROC Nijmegen, Cargoroo, Oneway Bike, theater Aan de Slinger en Erasmus MC. Omdat na het tweede kwartaal de activiteiten op dit project zijn gestopt, zijn er geen bedrijven meer bij gekomen.

2. Ruimte, leefbaarheid en veiligheid

We werken aan een fietsvriendelijk Nederland, zoals geformuleerd in onze Fietsvisie 2040. Onze droom is dat iedereen, jong en oud, veilig en comfortabel kan fietsen. Dat is mogelijk als rekening met hen wordt gehouden in het verkeer, in de verstedelijkingskeuzes bij de grote woningbouwopgave waar Nederland voor staat en in de ontwikkeling van nieuwe wijken en transformatie van bestaande gebieden.

We willen impact realiseren door overheden te adviseren om op gezonde en duurzame wijze te verstedelijken, zodat wandelen, fietsen en ontmoeten vooropstaan in de ruimtelijke keuzes bij de woningbouwopgave. Ook adviseren we over

verkeersveilige fietsoplossingen. Binnen en buiten de bebouwde kom, in dorpen en steden.

Verstedelijking

De verstedelijking van Nederland en de grote woningbouwopgave bieden volop kansen om het fietsen nog meer de logische keuze te laten zijn voor de dagelijkse verplaatsingen. Het is in de steden al te druk op het fietspad. Als we één miljoen woningen bijbouwen, kan dat niet zonder flinke investeringen in fietsinfrastructuur.

Het begint met de juiste ruimtelijke keuzes: maak 15-minutensteden waar zo veel mogelijk mensen op vijftien minuten afstand van hun werk, school

of voorzieningen wonen. Een andere belangrijke randvoorwaarde is dat de infrastructuur robuust en veilig is. Denk aan een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur en brede fietspaden. Maar ook aan fietsnetwerken met verschillende eigenschappen, zoals geformuleerd in onze Fietsvisie 2040: voor kwetsbare én snelle fietsers.

Beleidsbeïnvloeding

We beïnvloeden het beleid op landelijk niveau en in lokale afdelingen. Echter, steeds meer besluiten over fietsinfrastructuur vinden plaats op regionaal niveau, bij provincies en vervoerregio's. Uit de evaluatie van de subsidieregeling Fietsersbond is gebleken dat we hier meer kunnen bereiken. Daarom hebben we in 2022 ingezet op verdere versterking van de provinciale en regionale vertegenwoordiging. Nadat nieuwe vrijwilligers zijn geworven voor regionale vertegenwoordiging, kregen zij scholing, zodat ze hun rol volwaardig kunnen vervullen.

Fietsen staat onder druk

Tegelijkertijd zien we dat in buitengebieden fietsen onder druk staat. Daarom maakten we ons samen met het Fietsplatform hard voor (recreatief) fietsen in deze gebieden. Ook rondom scholen, waar kinderen (en hun ouders) veilig naartoe willen kunnen fietsen. Veilig fietsen was in 2022 de rode draad in ons werk. Daarom voerden we hiervoor landelijk campagne en stimuleerden we onze vrijwilligers zich hier lokaal voor in te zetten.

2.1 Beleid en lobby

De veiligheid van de fietser neemt maar beperkt toe, al worden er goede stappen gezet. Voor het verlagen van het aantal fietsslachtoffers is het belangrijk dat fietsroutes goed zijn ingericht en dat de snelheid binnen en buiten de bebouwde kom omlaaggaat. Ter uitvoering van onze Fietsvisie 2040 zetten we ons in om 30 km/uur de nieuwe norm te maken binnen de bebouwde kom.

Daarnaast verdient de veiligheid van schoolomgevingen extra aandacht. We hebben dan ook meer tijd gestoken in het aanvragen van fondsen voor een project op dit gebied. Om de beoogde resultaten te bereiken ondersteunden we de vrijwilligers die in hun gemeente of regio aan de slag gingen met '30 is het nieuwe 50' en een veiliger omgeving bij scholen.

Leefbaar

We werken mee aan het Klimaatakkoord en zetten ons in voor schonere lucht en klimaatneutrale steden, waar fietsen en lopen vooropstaan. We zoeken hier samenwerkingen in met andere partijen zoals Milieudefensie en het bedrijfsleven.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Samen met een gemeente maken we een herontwikkelingsplan voor een wijk volgens het STO(M)P-principe (stappen, trappen, ov, Mobility as a Service, personenwagen). Voor de inrichting van de openbare ruimte en infrastructuur en de investeringen die hiermee gemoeid zijn, gaan actieve (fietsen, lopen) en duurzame (fietsen, lopen, ov) deelmobiliteit boven automobiliteit.
- We begeleiden minimaal vijf afdelingen bij het realiseren of dichterbij brengen van 30 km/uur als norm in hun gemeente. Op basis van onze ervaringen schrijven we een handboek '30 als norm', waarmee de vereniging en overheden hun voordeel kunnen doen.
- We stellen een Fietsersbond Verkeersveiligheid Top 10 samen en brengen deze breed onder de aandacht bij overheden en andere wegbeheerders, met een actieve bijdrage van onze vrijwilligers.
- Landelijk richten we ons op wederom 500 miljoen tijdens de volgende kabinetsperiode voor verkeersveiligheid, dat doen we met de Verkeersveiligheidscoalitie.

- We organiseren ‘fietspadgesprekken’ over drukte op het fietspad tussen verschillende soorten fietsers.
- We werken verder aan de uitvoering van het Klimaatakkoord door te lobbyen voor de fiets als instrument voor klimaatneutrale steden.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er zijn grote stappen gemaakt in het verder uitwerken van de 15-minutenstad volgens het STOMP-principe. Samen met Wandelnet en adviesbureau Rebel presenteerde de Fietzersbond tijdens het Fietsfestival in juni 2022 de eerste bevindingen van het onderzoek naar de toekomst van Nederlandse steden. Mede aan de hand van de opgestelde ontwerpprincipes kan de fietser en de voetganger (en daarmee de mens) een veel centralere plek in de stad krijgen. Begin 2023 wordt het eindresultaat van het onderzoek gepresenteerd.
- Samen met Goudappel, kennisbureau op het gebied van mobiliteit, en verschillende afdelingen binnen het landelijk bureau brachten we de visie Liever 30km/u uit. Dit deden we onder meer door een brochure te maken voor onze vrijwilligers, zij zijn de lokale vertegenwoordigers van de Fietzersbond. Ook gaven we op uitnodiging van afdelingen diverse presentaties over dit thema bij ledenbijeenkomsten.
- Nog steeds raken per jaar duizenden fietsers gewond in het verkeer. Daarom lanceerde de Fietzersbond in 2021 de Verkeersveiligheidstop 10. In 2022 besteedden we wederom veel aandacht aan verkeersveiligheid en zijn deze tien maatregelen weer breed gecommuniceerd. Belangrijke punten als snelheid van auto’s verlagen naar 30 km/u, fietspaden beter inrichten en verkeersstromen ontvlechten, werden regelmatig gebruikt in landelijke communicatie. De top 10 mag nog bekender worden bij onze vrijwilligers.
- Met de Verkeersveiligheidscoalitie drongen we bij de overheid en politiek aan op meer urgentie voor de verkeersveiligheid om zo het aantal verkeersslachtoffers drastisch naar beneden te brengen. Hiervoor publiceerde de Fietzersbond onder meer een bericht over de sterk toegenomen maatschappelijke kosten van verkeersonveiligheid, die wordt nu geschat op 27 miljard euro per jaar. Er is een evenement in voorbereiding waarbij we stakeholders uit de gezondheidsindustrie en het bedrijfsleven betrekken om over dit thema na te denken. Vanuit het Rijk is 25 miljoen euro uit de verkeersveiligheidsgelden beschikbaar voor innovatieve fietsmaatregelen.
- Er zijn verschillende fietspadgesprekken geweest, zoals op 15 en 22 oktober 2022 langs veelgebruikte fietsroutes in Zuid-Holland. Vrijwilligers gingen in gesprek met fietsers om hun ervaringen en frustraties op het veelgebruikte fietspad te bespreken.
- Bij beleidsmatige en politieke discussies rondom het Klimaatakkoord hebben we een sterke inbreng gehad, zo ook bij de Mobiliteitsvisie 2050 van het ministerie van IenW. Dit laatste ging via het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Paaltjescampagne

In augustus 2022 startte de Fietzersbond een campagne tegen gevaarlijke paaltjes op en rond fietspaden. Het is een van de grootste ergernissen van Nederlandse fietsers, en ook een belangrijke oorzaak van (ernstige) verkeersongevallen. Jaarlijks komen zo'n 2.400 fietsers op de spoedeisende hulp door een botsing met een paaltje. Daarvan zijn 1.500 mensen er ernstig aan toe. De Fietzersbond riep fietsers tijdens de campagne op gevaarlijke paaltjes te melden bij hun gemeente. Ook konden er op de site waarschuwingsstickers worden besteld en werden slachtoffers door de Fietzersbond benaderd en gevraagd hun ervaringsverhaal in de media te delen. De campagne was onder meer in samenwerking met Kennisinstituut CROW en meer dan 50 lokale afdelingen van de Fietzersbond. Het was een succes. De respons onder afdelingen, leden, fietsers en de media was groot en op een flink aantal plekken in het land zijn paaltjes aangepast of weggehaald.

2.2 Safety Performance Index

Met de uitgebreide data in de Fietzersbond Routeplanner kunnen we op verzoek van gemeenten of provincies de Safety Performance Index (SPI) realiseren. Deze indicatie van de verkeersveiligheid van het netwerk biedt overheden inzicht in de onveilige sectoren van het netwerk en draagt bij aan effectievere investeringen in de infrastructuur.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We voeren een nieuwe SPI (kleurenkaart met dataset) uit voor een gemeente of provincie.
- We voeren verkennende gesprekken met NDW (Nationaal Dataportaal Wegverkeer) voor het verbeteren van onze data en over een langdurige samenwerking.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Dit jaar is de SPI Gouda uitgevoerd. Met een aantal vrijwilligers is het hele fietsnetwerk in de omgeving van Gouda gecontroleerd en in de Routeplanner ingevoerd. De navigatie is weer up-to-date. Tegelijkertijd is er een verkeersveiligheidsscan van de wegen uitgevoerd. De gemeente Gouda heeft alle data ontvangen en kan de informatie gebruiken bij keuzes voor verbeteringen van hun infrastructuur. In 2023 werkt de afdeling Gouda samen met de landelijke Fietsersbond aan een plan om de SPI te gebruiken in de lobby.
- We hebben contact gehad met de provincie Noord-Brabant en de provincie Limburg. Hier hebben we eerder opdrachten voor gedaan en we hoopten in 2022 op een vervolg hiervan. Helaas is dit er nog niet van gekomen. Wel zien we kansen voor de aankomende jaren.
- De verkennende gesprekken met de NDW zijn gevoerd. We wachten nu op uitsluit van het NDW, waarbij het er momenteel naar uitziet dat een samenwerking op korte termijn niet tot de mogelijkheden behoort.

2.3 Actieve mobiliteit voorop

Fietsen (en lopen) zou een centraal uitgangspunt moeten zijn in onze ruimtelijke keuzes en bij het ontwerpen van de fysieke leefomgeving. Dit geldt ook bij keuzes voor verstedelijking, gezien de enorme woningbouwopgave. Afgelopen jaar adviseerden en ondersteunden we gemeenten bij het concretiseren van de belangen van de fietser in hun ruimtelijke programma's en omgevingsplan.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Tien afdelingen oefenen invloed uit op de totstandkoming van de omgevingsvisie van hun gemeente, vooral bij het vertalen hiervan naar concrete uitwerking in programma's en het omgevingsplan.
- We verzamelen geslaagde voorbeelden van een gemeente en een provincie die de fietsambitie uit hun omgevingsvisie hebben vertaald in goede programma's en een fietsvriendelijk omgevingsplan. Ter inspiratie publiceren we tien geslaagde voorbeelden op onze website.
- De Fietsersbond levert input op verstedelijkingsstrategieën van het ministerie van BZK en vergelijkbare beleidsprocessen.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- In tien afdelingen en regio's hebben we de lokale afdeling verder geholpen met invloed op het omgevingsbeleid (Enschede, Oss, Wageningen, Venlo, Hilversum, Haarlem, De Bilt), daarnaast hebben we op diverse plekken het omgevingsbeleid gebruikt voor het activeren van een nieuwe afdeling (Middelburg, De Bevelanden, Meijerijstad).
- Bij de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant is samengewerkt met lokale afdelingen om input te leveren op een provinciedekkend hoofdfietsnetwerk. In Zuid-Holland is dit opgenomen in de omgevingsverordening. Er is geen overzicht van voorbeelden gepubliceerd omdat dit lastig inhoudelijk en relevant bleek te realiseren. Wel is er veel aandacht besteed aan de verstedelijkingsgelden van het Bestuurlijke Overleg Leefomgeving (BOL) en het Bestuurlijk Overleg Mirt en de fietsmaatregelen hierin. Hierbij zijn ook afdelingen geactiveerd om goed op de uitvoering van de projecten te letten.

Aandacht voor publicaties en ontwikkelingen rondom verstedelijking en de woningbouwopgave is meegenomen in onze reguliere lobbytrajecten. Bijvoorbeeld door bij Tweede Kamerdebatten de noodzaak van nabijheid van voorzieningen te benoemen.

2.4 Fietsen naar school

We willen dat ouders hun kinderen vaker met de fiets naar school brengen, of hen zelf naar school laten fietsen. We stimuleren dit met de producten Veilige Schoolroutes en de Fietsuitdaging.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Drie provincies doen mee met de Fietsuitdaging en sluiten zich aan bij onze campagne om ouders aan te moedigen hun kinderen voor de fiets te laten kiezen.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Tijdens het Fietscongres in het voorjaar organiseerden we een inspirerende sessie. Ook is er een gesprek geweest met Kenniscentrum Sport en Bewegen om te horen wat we aan beide kanten doen op dit thema. Dat heeft geen direct effect gehad, maar is mogelijk in 2023 wel interessant. Dan willen we het project Fietsen naar School laten samenvloeien met een beweegvriendelijke schoolomgeving.

Niet gerealiseerd:

- Het project om drie provincies mee te laten doen met de Fietsuitdaging is niet verder ontwikkeld en uitgevoerd omdat de focus op andere uitvoeringen kwamen te liggen.

Geef de straat terug

Geef de straat terug had tot doel het denken over de straat te veranderen aan de hand van de vraag: Van wie is de straat nou eigenlijk, hoe kunnen we daar beter samenleven dan we nu doen? De wens was een Gezonde Straten Coalitie op te richten die als missie heeft te werken aan fijnere straten in Nederland. Op een bewonersplatform zou iedereen die aan de slag wil in zijn straat, daar tips en advies kunnen halen en brengen. Meter voor meter geven we zo de straat terug aan de mensen op weg naar een prettiger leefomgeving, schonere lucht en een gezonder Nederland.

- Wegens gebrek aan financiering is dit project niet uitgevoerd.

2.5 Friesland

In Friesland werkt een door de provincie betaalde vertegenwoordiger van de Fietsersbond. Deze zet zich in voor betere fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid voor fietsers en het stimuleren van (veilig) fietsgebruik in de provincie.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Onze provinciaal vertegenwoordiger biedt beleidsmatige ondersteuning op het gebied van verkeersveiligheid, verkeersgezondheid, fietsverkeersbeleid en onderzoek naar fietsverkeersveiligheid in de provincie. Dit gebeurt door inzet en vertegenwoordiging van de Fietsersbond in bestuurlijke en ambtelijke overleggen zoals Regionaal Overleg verkeersveiligheid Fryslân.
- We verbeteren de fietsverkeersveiligheid en het fietsverkeersbeleid in Friesland door overleg, lobby en communicatie met verkeersambtenaren, politici, bewoners, burgers en vrijwilligers.
- We geven gastcolleges.
- We voeren fietsverlichtingscampagnes uit.
- We breiden de vrijwilligersorganisatie uit.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- In Fryslân zijn we nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van provinciaal fietsbeleid en het regionaal mobiliteitsplan. Dat heeft lang niet het resultaat wat wij zouden wensen, maar is door ons wel fietsvriendelijker geworden. Zo is een motie om meer te investeren in veilige fietsoversteken op provinciale wegen op ons initiatief tot stand gekomen en ook met een ruime meerderheid aangenomen. Ook is de ambitie om te streven naar minder verkeersslachtoffers bijgesteld.
- Er zijn gastcolleges gegeven bij de minor Traffic Psychology van de opleiding Ruimtelijke Ontwikkeling van NHL Stenden Hogeschool.
- Er zijn meer dan 30 guerrilla acties uitgevoerd in de ochtend in december op Voortgezet Onderwijs scholen. Scholieren zonder licht werden aangehouden en van licht voorzien.
- Op basis van de enquête van de Fietsstad verkiezing hebben we een aantal nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen, met name in Leeuwarden, Heerenveen en Ooststellingwerf.

3. Geluk en gezondheid

Aan fietsen zijn onlosmakelijk gezondheidsvoordelen verbonden. Wij werken aan de bewustwording en concretisering van deze voordelen. We adviseren en activeren overheden en (para)medische groepen om concrete informatie, adviezen en richtlijnen te ontwikkelen voor het inzetten van de fiets in hun behandelingen (zoals fietsen op recept).

3.1 Beleid en lobby

Dat de fiets voorkomt, heelt, herstelt en sterker maakt, delen we via campagnes, acties en evenementen. Via onze gezondheidsallianties en -netwerken pleiten we voor meer en verdergaande investeringen om de concepten die we hebben bedacht door te ontwikkelen tot concrete producten. We breiden onze alliantie uit met patiëntenverenigingen, waarvan de leden behoren tot de doelgroepen waarvoor we handvatten hebben ontwikkelen. We hebben ons netwerk versterkt en hebben ingezet op het programmaraad Fietsen en Gezondheid. Hiervoor hebben medische experts adviezen

opgesteld en onderzoeken via hun achterban gestimuleerd (een medische 'adFietsraad').

Betere Wmo-voorziening

Waarom kunnen mensen met een kwetsbare gezondheid via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wel een scootmobiel bij de gemeente aanvragen, maar is de effectievere en goedkopere driewielers geen optie? Om de gezondheidsvoordelen en het fietsgeluk voor meer mensen bereikbaar te maken, voorzien we onze vrijwilligers van meer kennis om zich in de gemeente hard te maken voor deze driewielers als Wmo-voorziening.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- De programmaraad Fiets & Gezondheid wordt in 2022 ingesteld met een plan van aanpak op hoofdlijnen.
- Er ligt een meerjarig uitvoeringsprogramma voor Geluk en Gezondheid voor het zomerreces.
- Voor vrijwilligers maken we een handleiding waarmee ze bij gemeenten het opnemen van de driewielers in het Wmo-aanbod kunnen bepleiten

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er is op initiatief van Vereniging Sportgeneeskunde een expertpanel Fietsen en Gezondheid opgezet met verschillende (oud-)artsen. Het panel komt eens per zes tot acht weken bij elkaar. Samen met het panel worden verschillende acties en onderzoeken rondom gezondheid opgezet.
- Voor 2023 is een programmaplan ontwikkeld om de aankomende vijf jaar meer richting te geven aan het programma Geluk en Gezondheid. Het programmaplan bestaat uit zes hoofdpijlers en - projecten: fietsen naar het werk, beweegvriendelijke schoolomgeving, fietsers met een beperking, fietsen tegen chronische ziekten, fietsen in het donker en iedereen een fiets. Dit programmaplan is aan verschillende teams gepresenteerd. Aan hen is gevraagd wie wil meewerken aan de uitvoering van dit plan.
- Voor fietsers met een beperking hebben we een opdracht uitgezet vanwege de Wmo-vergoeding voor aangepaste fietsen. In tien geselecteerde gemeenten zijn de vergoedingen voor een aangepaste fiets, zoals een driewiel fiets of handbike, geanalyseerd. Ook zijn Wmo-consulenten, die de zorgvragen van burgers bij de gemeente afhandelen, telefonisch geïnterviewd.

Op basis hiervan is een opzet gemaakt voor een 'tipsheet'. Met deze tips adviseren we fietsers met een beperking zodat zij meer kans hebben op een succesvolle Wmo-aanvraag. In de doelen die we voor 2022 hebben opgesteld was deze tipsheet gericht op de vrijwilligers van de Fietsersbond, maar met deze handleiding kunnen fietsers met een beperking zelf aan de slag. De tipsheet wordt naar verwachting medio 2023 uitgebracht.

- Nederlandse gemeenten moeten meer doen voor fietsers met een fysieke beperking. Dat stelde de Fietsersbond in een rapport dat in 2021 in de Week van de Toegankelijkheid verscheen. In 2022 zijn we hier actief mee aan de slag gegaan. We hebben we de eerste stappen gezet om een community voor en door fietsers met een beperking op te richten. Deze community gaat in februari 2023 echt van start.

Fietsen in het donker

De Fietsersbond staat voor veilig en prettig fietsen in Nederland. En niet alleen naar werk of school, een rondje in het weekend, maar juist ook in de vroege ochtend of late avond. Daarom staat in onze Fietsvisie voor 2040: 'Iedereen durft ook in Nederland dag en nacht te fietsen'.

Over veilig en prettig fietsen in het donker weten we in de fietswereld eigenlijk nog vrij weinig. Dat komt omdat veel aandacht en energie in verkeersveiligheidsaspecten gaat zitten, maar subjectieve veiligheid vaak lastig te meten is. De Fietsersbond pleit daarom voor meer onderzoek naar de veiligheidsbeleving van fietsers. Juist in de vroege ochtend en late avond.

In 2022 deden we een verkennend onderzoek naar fietsen in het donker. Meer dan 5.000 mensen vulden de vragenlijst in. De eerste resultaten waren in november bekend. Hieruit blijkt dat het merendeel van de fietsers zich onveilig voelt tijdens een fietsrit in het donker. Slechts twaalf procent van de respondenten gaf aan zich nooit onveilig te voelen tijdens een fietsrit in het donker.

Nadat de resultaten van het onderzoek bekend waren, zijn er gesprekken met experts op het gebied van fietsen en infrastructuur geweest. Zo kunnen we al enkele aanbevelingen doen voor wegbeheerders.

3.2 Fietsgeluk

We breiden de benadering van de term fietsgeluk uit door nadrukkelijk stil te staan bij het beleven van mentaal fietsgeluk. Op de fiets maak je het hoofd leeg en vult het hart zich. We noemen dat fietsflow. Op zo'n moment ontstaan de beste ideeën.

Onder het motto 'Iedereen een fiets' zetten we ons in voor fietsgeluk voor iedereen en het verminderen van vervoersarmoede. In onze Fietsscholen werken we hieraan voor jong en oud. Hiervoor gaan we door met de ontwikkeling van producten in de Fietsschool en doen we projecten in het kader van Doortrappen.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We stimuleren de afdelingen om naar het voorbeeld van de projecten in Utrecht ('Heel Utrecht fietst') en in Rotterdam-Zuid om een lokale campagne op te tuigen voor 'Heel ... fietst'.
- We maken verhaallijnen over fietsflow. We publiceren verhalen waarin fietsflow bijzondere inzichten heeft opgeleverd op onze site en in social media.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er is afgelopen jaar een eerste aanzet gemaakt om Iedereen een fiets (Heel Utrecht Fietst) in 2023 uit te bereiden naar andere gemeenten of provincies. Hiervoor zijn diverse gesprekken gevoerd. We merken

Ook zijn er drie meefietslijnen georganiseerd. Tijdens deze speciale Meefietslijnnavonden werden fietsers telefonisch vergezeld. De Meefietslijn ging samen met fietsers het gesprek aan over sociale veiligheid op de fiets, met daarbij de focus op fietsen in het donker. In 2022 was de Meefietslijn te vinden in Nieuwegein, Doetinchem en Amsterdam.

Daarnaast hebben we veel media-aandacht gekregen op tv en radio. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat het onderwerp hoger op de politieke agenda is gezet en dat we hier volgend jaar verder mee aan de slag gaan. In 2023 sluiten we als 'experts fietsen in het donker' aan bij verschillende (brainstorm)sessies over onderzoek naar veiligheidsbeleving op straat. Zo hopen we dat we samen met andere partijen ervoor kunnen zorgen dat fietsen in het donker voor velen niet meer onveilig voelt, en dat mensen gestimuleerd worden ook in het donker vaker de fiets te pakken en fietsgeluk te ervaren.

dat dit thema, zeker gezien de huidige inflatie, sterk speelt bij een grote groep mensen, maar ook bij gemeenten en provincies. Er is met partijen gesproken over mogelijke aanlevering van tweedehands fietsen en er is gesproken om het project volgend jaar in diverse gemeenten uit te voeren.

- In 2022 is er een stagiair aangenomen die zich begin 2023 gaat inzetten op het thema fietsarmoede en Heel Utrecht Fietst.
- Er hebben veel voorbereidende gesprekken plaatsgevonden om het onderwerp fietsarmoede hoger op de politieke agenda te krijgen en het project verder uit te rollen. Het resultaat is dat het ministerie heeft toegezegd in te zetten op het thema vervoersarmoede. Dit congres 'Bereikbaarheid van iedereen' zal plaatsvinden op 6 maart 2023.
- Er zijn illustraties gemaakt over fietsgeluk. Deze zijn gedeeld via sociale media van de Fietsersbond. Daarna is er aandacht geweest voor fietsgeluk op het Fietsfestival (via ansichtkaarten) en is er een winactie opgezet waarbij mensen een leus konden indienen over wat fietsgeluk voor hen betekent.
- In de Vogelvrije Fietsers en op social media is een interview met Gijlke Keuning gedeeld over wat fietsflow is: 'Flow op de fiets? Hoe doe je dat?'

3.3 Fietsschool en educatie

De docenten van de Fietsschool geven fietsles aan kinderen, forenzen, nieuwe Nederlanders, mensen met een beperking en senioren, zodat zij veilig, comfortabel en met plezier kunnen deelnemen aan het verkeer. Ook organiseren ze andere laagdrempelige en aantrekkelijke fietsactiviteiten die aansluiten bij deze doelgroepen.

De doelen verschillen per provincie. Algemene doelen voor de Fietsschool zijn:

- Leerlingen beter leren fietsen zodat ze prettiger en veiliger deelnemen aan het verkeer.
- Uitvoeren van diverse opleidingen om zowel fietscoaches als fietsers te laten groeien.
- Fietsdocenten doen hun vrijwilligerswerk met plezier en delen hun ervaringen.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We hebben een terugkomdag georganiseerd voor fietsdocenten waarbij er aandacht is besteed aan de wensen die zij hebben van de Fietsschool en hoe we ons aanbod relevant kunnen houden.

- In Friesland hebben maar liefst 3.313 basisschoolleerlingen kennisgemaakt met het plezier van fietsen. Ook hebben we tijdens een verkeersmarkt 945 eersteklassers van het mbo fietsvaardigheidslessen gegeven. We hebben dertien sportcoaches opgeleid tot fietscoach voor het programma Train-de-trainer.
- In Limburg is er een Driewiel fietsondek dag georganiseerd en zijn er meerdere groepsfietsritten opgezet. Ook zijn er fietsspiegelsacties gehouden waar we de fietsspiegel hebben gepromoot en er zijn workshops georganiseerd waarin de e-bike centraal stond.
- In de provincie Groningen geeft de Fietsschool fietsles op basisscholen: 'Spelend leren fietsen' voor groep 3-4 en 'Van 8 naar 1' voor groep 8. De provincie (ROV) doet de acquisitie, de fietsdocenten van de Fietsschool voeren de lessen uit. Negentig scholen deden mee aan Spelend leren fietsen en vijftien scholen deden mee aan Van basis naar middelbaar. Hiermee hebben we 2.331 leerlingen in het basisonderwijs geholpen.

3.4 Doortrappen

Het programma Doortrappen, een initiatief van het ministerie van IenW, moedigt ouderen aan actief te blijven fietsen vanwege de gezondheidswinst die dat oplevert. De Fietsersbond is een van de partners in de uitvoering van dit programma. We voeren het programma uit in samenwerking met provincies, gemeenten en met hulp van lokale initiatieven.

De doelen verschillen per provincie. Algemene doelen voor Doortrappen zijn:

- We zetten fietsclubs op, waarvoor we onder meer fietsgymnastiek organiseren en doortraproutes voor ouderen ontwikkelen. Dit zijn rondjes van 20-25 kilometer door het groen over goed begaanbare paden met weinig obstakels en relatief veilige kruisingen.
- We organiseren dagen waarop ouderen de driefiets kunnen uitproberen. Deze kan een oplossing zijn voor mensen die een minder goede balans hebben en hierdoor niet meer kunnen of durven fietsen.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We hebben een extra communicatiekracht ingehuurd voor de Doortrappen in 2023.
- In Drenthe is in twaalf gemeenten een fietsclub opgericht. In die gemeentes is een dag georganiseerd waarop ouderen de driefiets konden uitproberen. Tijdens de Drentse Fiets4Daagse is een fietsspiegelactie georganiseerd en zijn 550 gratis

fietsspiegels verstrekt en gemonteerd. Er is geen fietsgymnastiek voor ouderen georganiseerd.

- In Friesland zijn er zeven Doortraproutes ontwikkeld. Er zijn veertien Fiets Totaal Doortrap Dagen georganiseerd waaraan 177 deelnemers meededen. Ook zijn er zestien driewielfietsontdekdagen georganiseerd met 343 deelnemers en zestien dagen waarin we de fietsspiegel hebben gepromoot. Hier deden 271 deelnemers aan mee. Ook organiseerden we Fiets je Rijk! Via stempelen langs Doortraproutes konden deelnemers cadeautjes bij elkaar fietsen. Tijdens een kick-off gaven twaalf docenten tegelijkertijd in twaalf gemeenten groepsfietslessen ter opening van het Doortrapseizoen.
- In Oost-Nederland zijn samen met de provincie Overijssel en lokale vrijwilligers drie doortraproutes in Overijssel en vijftien in Gelderland ontwikkeld. Ook zijn er zestien flexibele Fietsdagen in Gelderland georganiseerd. Daarnaast is er een meerjarige Doortrappen-uitvraag verleend.
- In Groningen zijn er twee driewielfietsontdekdagen georganiseerd en vijf workshops waarin de e-bike centraal stond. Er zijn drie groepsfietsochten georganiseerd en twee parcoursbogendagen. Ook zijn er twaalf fietsclinics gegeven.
- In Limburg zijn er negen Doortrap-interventies georganiseerd
- Ook in Noord-Holland zijn er verschillende Doortraproutes vormgegeven.

3.5 Fietsen op recept

De gezondheidswinst die met fietsen gerealiseerd kan worden is van ongekende omvang. Om deze meer aandacht te geven richten we een medisch adviesraad op binnen onze allianties. We hebben allianties gevormd met de Vereniging Sportgeneeskunde (VSG), Vereniging van revalidatieartsen (VRA) en HAN University of Applied Sciences.

We nemen deel aan het netwerk Alles is gezondheid, zijn lid van de Federatie voor Gezondheid en werken aan de uitvoering van het Preventieakkoord met het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport. Het doel hiervan is samen concrete adviezen en handvatten te ontwikkelen om grote groepen (potentieel) kwetsbare mensen te kunnen bedienen.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Met de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en Landelijke Huisartsen Vereniging (LVH) is een overleg gestart om leefstijladviezen aan te bieden aan de eerstelijnszorg.
- Voor fietsers en professionals organiseren we workshops over prehabilitatie: het verbeteren van de conditie vóór de operatie.
- Het concept 'Fietsen op recept' ontwikkelen we door naar een werkbaar model voor verschillende typen aandoeningen.
- We starten het gesprek met de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over het opnemen van 'fietsen op recept' in de basisverzekering.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Het onderzoek naar de impact van fietsen op artrose is opgeleverd. Het was niet mogelijk hier een specifiek recept voor te ontwikkelen omdat de kwaliteit van de bestaande wetenschappelijke studies hiervoor (nog) onvoldoende is.

Niet gerealiseerd:

- We zijn met de VSG en LHV in overleg geweest om leefstijladviezen aan te bieden aan de eerstelijnszorg. Hier zijn we echter niet mee doorgegaan omdat we te weinig kansen zagen dit project te laten slagen. Leefstijlgeneeskunde is sterk in opkomst, maar na verschillende oriënterende gesprekken hebben we geconcludeerd dat er bij meerdere (huis)artsen op dit moment te weinig tijd of enthousiasme is om daadwerkelijk met recepten voor fietsen in de praktijk aan de slag te gaan.
- Ook de doelstelling van prehabilitatie voor fietsers en professionals is niet gehaald. We wilden de conditie vóór de operatie van de fietsers verbeteren, met de komst van een nieuwe programmacoördinator is de focus van dit project verschoven. Waar we ons eerst richtten op de het concept 'Fietsen op recept' voor de gezondheidszorg en specifieke aandoeningen, is die focus verplaatst naar het inzetten van fietsen als leefstijlpreventie in het algemeen.
- Hierdoor vervalt ook de doelstelling om het gesprek met de ministeries van VWS en IenW om 'fietsen op recept' op te nemen in de basisverzekering.

3.6 Fondsenwerving op preventie

We weten inmiddels de norm voor matig intensief bewegen en wat die met preventie van overgewicht doet. Maar hoe kunnen we bevorderen dat meer mensen zich daar bewust van zijn en dat kiezen voor de fiets juist dé manier is om een duurzame en betaalbare gedragsverandering te bewerkstellingsen? Daarvoor zijn we een campagne gestart en hebben we een aanvraag gedaan bij een goede doelenfonds. Tevens willen we nieuw onderzoek financieren om de vraag hoe we meer gezondheidswinst kunnen bereiken met stimuleren van fietsen te beantwoorden.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We zoeken naar externe financiering voor een gezondheidscampagne, zoals 'fietsen op recept' ter voorkoming van diabetes 2.
- Samen met de Vereniging voor Sportgeneeskunde (VSG) en andere partijen uit onze allianties op het gebied van gezondheid gaan we op zoek naar financiering om te onderzoeken hoe we de gezondheidswinst van het fietsen kunnen maximaliseren.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Vanuit de Fietsersbond zijn we verbonden aan een groot Groeifonds aanvraag omtrent de preventie van overgewicht. Deze aanvraag hebben we gedaan met onder meer de Federatie voor Gezondheid (NPHF). Hiervoor hebben we meegewerkt aan de propositie Gezonde Levensloop en hebben we onze kennis over fietsen en preventie ingebracht. In februari 2023 wordt de aanvraag ingediend bij Rijksoverheid.

3.7 Werken in Beweging

In opdracht van het ministerie van VWS helpen Wandelnet en de Fietsersbond organisaties om medewerkers dagelijks meer te laten bewegen door vaker te fietsen en te lopen tijdens het werk en het forensen. Hiervoor hebben we Werken in Beweging opgericht. Meer bewegen is voor organisatie én medewerker belangrijk, omdat het een positief effect heeft op de productiviteit, creativiteit en gezondheid. In 2022 is het meerjarig programma afgerond. We hebben tot en met het eerste kwartaal 2023 een aanvullende financiering gekregen. In 2023 zal een nieuwe

subsidieaanvraag ingediend worden om het programma voort te zetten.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- 150 partners en supporters hebben zich aangesloten bij Werken in Beweging.
- Op het online platform vinden werkgevers alles wat ze nodig hebben om hun medewerkers in beweging te krijgen en dit te borgen in de organisatie. Zo staat er informatie en zijn er zijn digitale tools, ook worden fysieke materialen aangeboden waarmee de organisatie concreet aan de slag kan.
- Met verschillende vormen van communicatie brengen we de resultaten van de literatuurstudie 'monetaire waarde gezondheidseffecten van bewegen door werknemers' onder de aandacht. Werkgevers berekenen vervolgens eenvoudig de financiële- en gezondheidsbaten van bewegende werknemers in de gelanceerde rekentool.
- We leveren communicatietools voor werkgevers waarmee ze hun stimuleringsmaatregelen kunnen promoten en aandacht kunnen besteden aan de jaarlijkse bewustwordingscampagnes Fiets naar je Werkdag en Wandel tijdens je Werkdag.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Werken in Beweging bestaat uit 235 deelnemende organisaties, waaronder een kopgroep van 35 partners met zeer hoge betrokkenheid die intensief met ons samenwerkt en meedenkt over aanpak en oplossingen.
- Het uitgebreide online kennisplatform staat vol praktische informatie waar werkgevers laagdrempelig mee aan de slag kunnen. Er staan verhelderende feiten en cijfers op, inspirerende praktijkervaringen van andere werkgevers, praktische tips en tricks en direct bruikbare downloads. Ook is er een handige kosten-baten rekentool, die meer dan 10.000 keer is ingevuld, en een marktplaats van aanbieders van stimuleringsmaatregelen die organisaties verder kunnen helpen.
- We publiceerden in samenwerking met Decisio het onderzoeksrapport 'Schatting monetaire waarde gezondheidseffecten van bewegen door werknemers'. We gebruikten het ontwikkelde wetenschappelijk onderbouwde rekenmodel voor het maken van een versimpelde versie: onze online rekentool. Werkgevers konden met de resultaten uit de rekentool een onderbouwde interne discussie voeren over de financiële baten van het stimuleren van meer

- bewegen tijdens de werkdag en zo investeringen in beweging makkelijker door de organisatie loodsden.
- We bereiken werkgevers via sociale media, nieuwsbrieven, bijeenkomsten (van onszelf of van derden) en bieden op de site volop tools en downloads. Daarnaast ontwikkelden we diverse communicatiematerialen die werkgevers in actie laten komen en het hen makkelijk maken om hun medewerkers in beweging te brengen. De materialen zoals posters, factsheets, kaarten en stickers zijn direct intern te gebruiken. Ze zijn deels als download op ons online platform beschikbaar. We bundelden alle materialen in een goodiebag. Die bleek zo goed aan te slaan dat die in ons aanbod blijft.
  - We organiseerden de afgelopen drie jaar diverse online en fysieke bijeenkomsten, al dan niet in samenwerking met alliantiepartners. Ook waren we regelmatig te gast als spreker op bijeenkomsten van derden.

3.8 Bewegvriendelijke schoolomgeving

Om het Nationaal Preventieakkoord van het ministerie van VWS uit te voeren, werken we samen met Wandelnet, JOGG, gemeenten en scholen aan een beweegvriendelijke schoolomgeving. We verbeteren het fietsklimaat rondom scholen, zodat kinderen (en hun ouders) veilig en comfortabel naar school kunnen lopen en fietsen, om zo in beweging te blijven.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- In 50 gemeenten sluiten we een structurele samenwerking met bovengenoemde partijen voor het realiseren van loop- en fietsvriendelijke schoolomgevingen.
- De volgende resultaten zijn bereikt:
- 85 deelnemers uit 50 gemeenten hebben gemeld dat zij de intentie hebben om de schoolomgeving hoger op de agenda te krijgen en actie te ondernemen. Deze overheden zijn inmiddels op verschillende manieren bezig met de schoolomgeving. De ene heeft het juiste team bij elkaar gekregen, de andere heeft een buurtsafari uitgevoerd en/of is al bezig met concrete maatregelen.
  - Samen met Kenniscentrum Sport en Bewegen en JOGG organiseerden wij een driedelige masterclass om JOGG-regisseurs en andere betrokkenen te

- In samenwerking met de Hersenstichting promootten we de 'Wandel Tijdens Je Werk-dag'. Samen met Alles is Gezondheid en Citydeal Ruimte voor Lopen ontwikkelden we hiervoor stimuleringsmaterialen om de weeting (walk your meeting) te promoten, we maakten een implementatiebrochure en weeting routekaarten. Ook organiseerden we 'train-de-trainer'sessie om weeting-coaches op te leiden.
- Samen met Koninklijke Gazelle organiseerden we activiteiten tijdens de landelijke 'Fiets Naar Je Werkdag'. Fietsers werden getraakteerd op een fiets-APK, een poetsbeurt en een leuke goodiebag.

informerend, inspirerend en op weg te helpen bij het werk maken van een veilige beweegvriendelijke schoolomgeving.

- Ook ontwikkelden we samen met Kenniscentrum Sport en Bewegen de inhoudelijke kant: huiswerkopdrachten en een pakket met tools waar de deelnemers concreet mee aan de slag konden.
- Ook maakten we een start met het inrichten van een informatieve landingspagina, waar naast de toolkit aanvullende informatie, materialen en inspiratie te vinden is. Deze website wordt in februari 2023 gelanceerd.

3.9 Veilige schoolroutes

De veiligheid van schoolomgevingen verdient extra aandacht. Met het Fietsende Schoolkind willen we kinderen en hun ouders bewustmaken dat fietsen naar school niet alleen leuk, maar ook slim, gezond, duurzaam en leerzaam is. Door in te spelen op deze kernwaarden stimuleren we scholen, gemeenten en provincies een veilige schoolomgeving en veilige schoolroutes te creëren.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Tien scholen (in tien of minder gemeenten) doen mee aan de Veilige Schoolroute. De gastlessen leveren tien adviesrapporten op voor de deelnemende gemeenten.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Het project heeft in de loop van het jaar een andere vorm gekregen. Begin 2022 zijn er afrondende werkzaamheden geweest van de in 2021 uitgevoerde projecten op dit thema. De rapporten zijn uitgereikt in Houten en Groningen. Ook is in Houten geëvalueerd hoe het proces is gelopen. In het najaar hebben we een gastles in Eindhoven georganiseerd als buurtsafari. Dit was een groot succes en heeft mooie media-aandacht opgeleverd.

Niet gerealiseerd:

- Er zijn niet tien, maar drie gastlessen gegeven met een adviesrapport als resultaat.

3.10 Fietsersbond Routeplanner

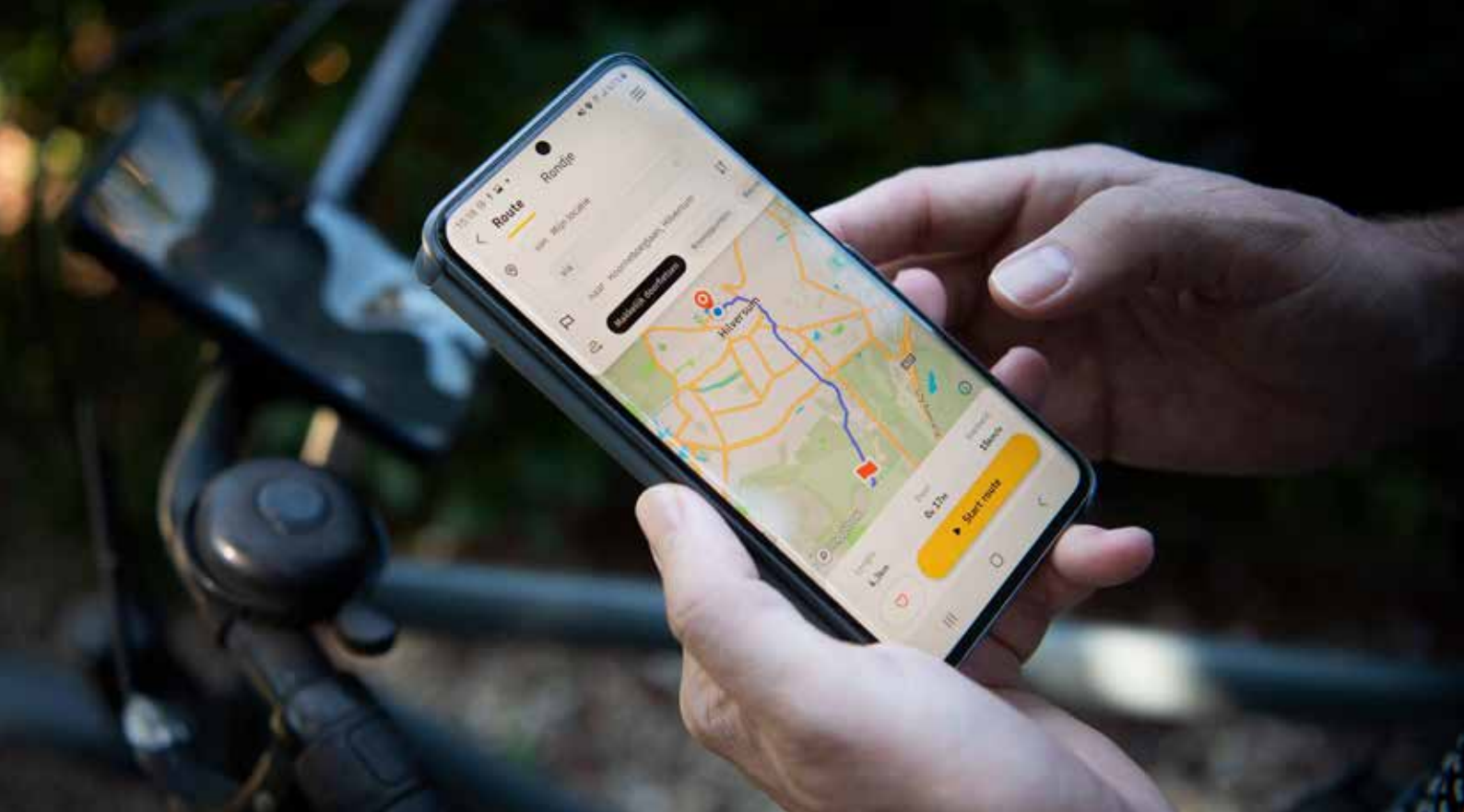
In het voorjaar van 2022 bestaat de Fietsersbond Routeplanner tien jaar. De beste fietsrouteplanner in Nederland geeft inzicht in veilige en comfortabele fietsroutes, waardoor een route makkelijk te plannen is. Dit leidt tot meer fietsgeluk en nog meer gezonde en actieve ritten op de fiets.

Het aantal overheden dat de data van de Routeplanner inkoopt, is gegroeid. Helaas heeft het project geen sluitende begroting; we komen structureel geld tekort.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We maken een plan voor structurele dekking voor de Fietsersbond Routeplanner, zodat de businesscase structureel dekkend wordt en we kunnen doorontwikkelen.
- Een donatieverzoek aan onze leden levert geld op voor een nieuwe desktopplanner, zodat we met de ontwikkeling van start kunnen gaan.

- De verkoop van data brengt ten minste € 20.000 op.
- We ondersteunen de vrijwilligers die de Routeplanner up-to-date houden met trainingen, uitlegvideo's en andere informatie. Uiteraard vieren we met hen het twintigjarig jubileum.
- We voegen in samenwerking met externe partners nieuwe POI's (Points Of Interest) aan de Routeplanner toe.
- We ontwikkelen minimaal tien recreatieve routes en maken hier routeboekjes van.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We hebben stappen gezet om structurele dekking voor de Fietsersbond Routeplanner te ontwikkelen. Om het overzicht van de routes in de app te houden, hebben we een filterfunctionaliteit ingebouwd. Er kan gefilterd worden op afstand, provincie, plaats of naam. Met dit project gaan we in 2023 verder.
- Aan onze leden hebben we een donatieverzoek gevraagd voor een nieuwe desktopplanner, maar door financiële uitdagingen binnen het project is besloten niet meteen met de nieuwe website aan de slag te gaan. Om aan meer geld te komen is in de app een aantal mechanismen toegevoegd voor leadwerving en kleine donaties. Dit heeft tot nu toe een aantal leden opgeleverd en levert ook donaties op. Na gesprekken met experts over structurele financiering gaan we in 2023 verder actie ondernemen.
- De data van het fietsnetwerk is verkocht aan Rijkswaterstaat, DAT Mobility, Universiteit Twente, Gemeente Utrecht, Track Landscapes, DTV en Royal HaskoningDHV.
- De vrijwilligers die de Routeplanner up-to-date houden, hebben we ondersteund met trainingen, uitlegvideo's en andere informatie. Om beter te voorzien in hun behoeften hebben we gewerkt aan een uitgebreide vrijwilligersstrategie waarin we meer kennis delen en meer in gesprek gaan. Hier gaan we in 2023 mee verder. Het 20-jarig jubileum vierden we met de vrijwilligers door ze een routeboekje met twaalf routes cadeau te doen.
- In samenwerking met Gazelle, provincie Groningen en gemeente Steenwijkerland hebben we nieuwe POI's aan de Routeplanner toegevoegd. Er zijn ook Doortraproutes toegevoegd aan de database in de app, net als een fietsroute van Gazelle bij Dieren. Ook is er een nieuwe routetype ontwikkeld: vermijd smalle paden.
- In samenwerking met Vrienden op de Fiets hebben we zestig routes door het hele land gerealiseerd die met foto's en teksten zichtbaar zijn in de app. In elke provincie zijn vijf routes met grote variëteit in lengte, doelgroep en omgeving. Ter ere van het jubileum is van deze routes een routeboekje gemaakt. In het voorjaar van 2023 zal hier uitgebreid aandacht aan worden geven.
- Tijdens het fietsfestival op 25 juni hebben twee vrijwilligers de Routeplanner gepresenteerd.

Een vereniging voor alle fietsers

De Fietsersbond is de onbetwiste vertegenwoordiger van alle fietsers in Nederland: een zichtbare en strijdbare vereniging met grote impact. Met vrijwilligers die lokaal, regionaal en landelijk impact maken en het beleid actief beïnvloeden, en leuke activiteiten organiseren voor jong en oud. In 2025 willen we 50.000 leden hebben, die zich in de vereniging gehoord en thuis voelen. Fondsenwerving blijft prioriteit, zodat we meer middelen hebben en zo meer kunnen betekenen voor onze leden en vrijwilligers.

Dit hebben we het afgelopen jaar gedaan aan de hand drie programma's. Het eerste is de Verenigingsorganisatie, waar we actief op zoek gingen naar nieuwe vrijwilligers en leden die lokaal en landelijk impact kunnen maken. In het programma Fondsenwerving richtten we ons voornamelijk op onze vijfjarige campagne om meer inkomsten te werven door leadwerving. Het derde programma is 50 jaar Fietsersbond. In 2025 bestaat de Fietsersbond vijftig jaar. In aanloop hiernaartoe versterken we de Fietsersbond door nog meer draagvlak te creëren, zowel inhoudelijk als financieel.

4. Verenigingsorganisatie

Het ledental loopt niet langer terug, het stijgt (vooralsnog) zelfs licht. De vergrijzing van ons vrijwilligersbestand blijft echter een punt van zorg. De Commissie Nieuwe Fietsersbond heeft van de ledenraad de opdracht gekregen om tot een nieuwe organisatievorm en -cultuur te komen waarmee de Fietsersbond de vereniging wordt die zij graag wil zijn: een vereniging waar iedereen welkom is en waar leden zich vertegenwoordigd voelen.

4.1 Vereniging

Om de onbetwiste vertegenwoordiger van alle fietsers in Nederland te blijven, is een aantal jaar geleden een traject ingezet dat de organisatie van de vereniging gaat vernieuwen. Het doel is te ontwikkelen naar een vereniging waarin alle leden zich gezien en gehoord voelen. Om de vertegenwoordiging van de Fietsersbond op regionaal niveau te versterken gaan we samenwerking van afdelingen meer aanmoedigen en faciliteren.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- In juni 2022 stelt de ledenraad de uitvoeringsagenda vast voor de organisatievernieuwing.
- We ronden minimaal twee pilots af waarin afdelingen op regionaal niveau zijn gaan samenwerken.
- We organiseren een digitale ledenraad in november voor het vaststellen van de begroting en het fietsplan van 2023.
- We organiseren een Fietsfestival voor leden en niet-leden, voorafgegaan door een ledenraad op locatie in samenwerking met een afdeling.
- We organiseren minimaal één ledenraadpleging online.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Op de ledenraad in juni 2022 stelde de ledenraad de uitvoeringsagenda vast voor de organisatievernieuwing. Onderdeel daarvan zijn twee pilots waarin niet-geografisch georganiseerde groepen fietsers gaan onderzoeken hoe zij deel

uit kunnen maken van de vereniging: de speed pedelec-rijders en fietsers met een beperking. Met beide groepen is in 2022 al contact geweest om in 2023 snel aan de slag te kunnen.

- Vorig jaar is een plan van aanpak geschreven om de regio's te versterken. De prioriteit lag bij Zeeland en Flevoland. In Zeeland zijn inmiddels in meerdere plaatsen vrijwilligers actief, zij hebben zich meer regionaal georganiseerd in plaats van in lokale afdelingen. In Almere is een groep vrijwilligers actief geworden die eerst lokaal aan de slag gaat; het streven is in 2023 ook in Flevoland regionaal meer mensen actief te krijgen.
- In november organiseerden we een digitale ledenraad. Op verzoek van een aantal deelnemers aan de vergadering onderzoeken we of het mogelijk is ook fysiek bij elkaar te komen. Ofwel in een hybride ledenraad ofwel op bijvoorbeeld een ander moment.
- We hebben een fantastisch Fietsfestival georganiseerd in Zwolle waarbij minstens 1.500 deelnemers aanwezig waren. Er waren diverse buitenactiviteiten en workshops. De ledenraad vond 's ochtend plaats.
- We hielden een ledenraadpleging over de fietshelm. Bijna 8.200 leden en ruim 6.800 niet-leden vulden de enquête in. In de peiling werd gevraagd naar de mening over een helmplicht

en een helmadvies. De resultaten zijn besproken op de Ledenraad op 26 november 2022.

Niet gerealiseerd

- Het algemeen bestuur heeft nog geen nieuwe governance-structuur voorgesteld. Dit gaan we later oppakken, eerst gaan we aan de slag met de uitvoeringsagenda.

Fietsfestival

Op 25 juni 2022 organiseerden we in Zwolle een ledenfestival met als doel de vereniging te versterken. Het Fietsfestival droeg bij aan de doelstellingen van het Actieplan Zwolle Fietsstad. We verbonden het label wereldfietsstad met zoveel mogelijk fietsgerelateerde activiteiten in Zwolle, zowel die van de gemeente als die van bedrijven, instellingen en verenigingen. Met het Fietsfestival hebben we een aantal mooie dingen bereikt. Zo is er een prachtig logo en huisstijl voor de komende jaren ontwikkeld. Er kwamen rond de 1.000 bezoekers. De leden van Fietsersbond Zwolle zijn actief betrokken geweest bij het festival en meerdere vrijwilligers hebben geholpen de dag tot een succes te maken. De gemeente Zwolle was enthousiast en tevreden over het eindresultaat. Of het festival uiteindelijk heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelstellingen uit het Actieplan Zwolle Fietsstad is onduidelijk.

4.2 Fietsersbond en jongeren

Samen met jongeren gaan we losse opdrachten uitvoeren met het doel hen kennis laten maken en te betrekken bij de Fietsersbond en het fietsen in het algemeen. We hebben voldoende vraagstukken waar jonge fietsers aan kunnen bijdragen (denk aan klimaat en wonen). We sluiten ook aan bij het platform De Nieuwe Gevers, waar freelancers projectmatige opdrachten kunnen uitvoeren.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We zijn bij tien studiegerelateerde evenementen (panels, opdrachten, hackathons) betrokken geweest.
- Minimaal vijf korte studieopdrachten worden uitgevoerd door studenten op beleidsthema's met prioriteit.
- Eén centrale landingspagina op de website, speciaal op jongeren gericht.
- Er is een samenwerking opgezet met twee vakgroepen of studieverenigingen voor structurele inhoudelijke samenwerking.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We zijn bij meer dan vijf studiegerelateerde evenementen aanwezig geweest; een aantal van die evenementen vond op meerdere locaties plaats. Zo sloten we aan bij de hackathon van Jouw allerbeste Fietsidee bij scholen in de provincie Utrecht: ruim driehonderd kinderen uit groep 7 en 8 werden uitgenodigd om hieraan mee te doen tijdens een ochtend in stadion Galgenwaard. De Fietsersbond was onderdeel van de jury. Ook gingen studenten journalistiek aan de slag met de opdracht jongeren te interesseren voor de Fietsersbond. Hiermee is het gestelde doel niet helemaal gehaald.
- We hebben maar liefst tien stagiaires begeleid bij hun afstudeer- of meewerkstage.
- De stagepagina wordt steeds beter gevonden, de communicatie over de Fietsersbond als aantrekkelijke stage- en onderzoeksorganisatie komt steeds beter terecht.
- De samenwerking met Windesheim Zwolle en Almere is heel goed. Studentcommunicatie van de Universiteit Utrecht vinden ook makkelijk hun weg naar de Fietsersbond. Daarnaast doen we mee in een breed onderzoeksprogramma rondom de 15-minutenstad van Universiteit Twente (en Hogeschool Utrecht, diverse overheden en bedrijven, waaronder ook internationaal).

Niet gerealiseerd

- Het is niet gelukt studenten minimaal vijf korte studieopdrachten uit te laten voeren, in de praktijk blijkt dat veel tijd te vragen. Wel hebben we meerdere studenten die inhoudelijk niet meer bij ons terechtkonden van stageonderwerpen voorzien. Ook hebben we een gastles over mobiliteit gegeven aan studenten Ruimtelijke Ordening van de Haagse Hogeschool. Hier hebben we een opdracht aan gekoppeld.
- We hebben geen aparte landingspagina voor jongeren gemaakt, maar de pagina met stages en vacatures geoptimaliseerd. Dit blijkt te werken, veel jongeren vinden onze stagevacatures in hun zoektocht naar een stageplek.

4.3 Vrijwilligersmanagement

In 2022 boden we de vrijwilligers extra ondersteuning aan bij het werven en binden van nieuwe vrijwilligers. We zetten een scholingsprogramma op voor vrijwilligers én leden en we stimuleerden meer regionale samenwerking van (kleinere) afdelingen. Ook ondersteunden we de vrijwilligers die zich georganiseerd hebben in themagroepen, zoals de vrijwilligers van de Routeplanner, en groepen fietsers die zich bij de Fietsersbond hebben aangesloten, zoals de speed pedelec-rijders, ligfietsers en driewielers.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Het handboek Vrijwilligers is uitgebreid met een hoofdstuk over werving en binding.
- We werven minimaal 150 nieuwe vrijwilligers.
- Aan het einde van het jaar hebben we een scholingsplan en ten minste twee cursussen die we kunnen aanbieden, eventueel door een externe partij.
- Aan het einde van een kalenderjaar hebben we minstens vier webinars georganiseerd.
- Aan onze webinars nemen gemiddeld twintig vrijwilligers deel.
- We versturen minstens twintig Schakeltjes (nieuwsbrieven), meten de leadgeneratie in SharpSpring en optimaliseren hiermee de content.
- Het Schakeltje krijgt er 150 abonnees bij.
- We meten het bezoek aan VrijwilligersNet en optimaliseren deze website voor vrijwilligers met betere content.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Aan het eind van 2022 was het hoofdstuk over werving en binding bijna af. Het is een werkinstructie voor vrijwilligers geworden waarin de verschillende stappen van het wervingsproces duidelijk staan beschreven. De instructie is aangevuld met handige tips, voorbeeldbrieven en een checklist en staat inmiddels op Vrijwilligersnet.
- We hebben meer dan 150 nieuwe vrijwilligers geworven.
- We hebben zeker 4 webinars georganiseerd (vrijwilligersmanagement en beleid samen), de gemiddelde deelname van twintig vrijwilligers hebben we niet altijd gehaald.
- We hebben meer dan twintig Schakeltjes verstuurd en optimaliseren de content naar aanleiding van analyse in SharpSpring. We hebben de verzendlijst opgeschoond waardoor het Schakeltje nu naar de juiste mensen gaat. De lijst is daardoor wel gekrompen.

Niet gerealiseerd

- We zijn niet toegekomen aan de ontwikkeling van het scholingsplan, dat hebben we doorgeschoven naar 2023. Wel hebben we een cursus aangeboden: een webinar wegwijs in de digitale wereld, in samenwerking met Seniorweb.
- We zijn niet toegekomen aan een betere analyse van de bezoekersgegevens aan Vrijwilligersnet, dat pakken we in 2023 op.

4.4 Landelijk bureau voor fietsers, leden en vrijwilligers

Het landelijk bureau behartigt de belangen voor fietsers, leden en vrijwilligers op landelijk niveau en zorgt ervoor dat vrijwilligers lokaal, regionaal en op thema impact kunnen maken. We willen bereiken dat de Fietsersbond alle ondersteunende processen op orde heeft om de belangen van fietsers te kunnen behartigen en de leden, vrijwilligers en politieke en zakelijke contacten te kunnen bedienen.

In 2022 hebben we de professionalisering van het landelijk bureau verder doorgezet. De ondersteunende processen zijn sterk verbeterd, de juridische zaken beter geborgd en de accountant heeft in haar managementletter aangegeven dat de Fietsersbond financieel 'in control' is; de informatievoorziening en de processen zijn goed op orde. Maar het belangrijkste is dat ons werk mensenwerk is. Ook daar is in 2022 in geïnvesteerd.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Leden, vrijwilligers en politieke en zakelijke contacten zijn tevreden over de dienstverlening van (het landelijk bureau van) de Fietsersbond.
- De medewerkers ervaren werkgeluk en dragen bij aan onze visie en doelstellingen.
- Het ziekteverzuimpercentage is maximaal 4 procent.
- We starten met een nieuwe organisatievisie op hoofdlijnen (onder voorbehoud van goedkeuring van de uitvoeringsagenda voor de vereniging door de ledenraad in juni 2022).
- Het HRM-beleid is vernieuwd: een nieuw functiehuis, een nieuwe HR-cyclus en modernisering van de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- We hebben meer tijd en energie besteed aan

vrijwilligers, de ledenpropositie verbeterd (meer ledenvoordeel) en we betrekken leden meer door onder meer onze enquête onder leden. Veel bedrijfsvriendschappen zijn verlengd, de bedrijven geven aan de samenwerking te waarderen. Dat geldt ook voor de samenwerking met het ministerie van IenW en de allianties waarin we opereren.

- Voor het eerst hebben we een professioneel Medewerkers Tevredenheids Onderzoek gedaan. Daaruit blijkt dat medewerkers zeer tevreden zijn over en trots op de Fietsersbond. Ten opzichte van de benchmark van Werkend Nederland scoren we een 8.7 ten opzichte van 8.0 voor werkend Nederland. Voor medewerkersbetrokkenheid (ben je trots op de Fietsersbond) scoren we een cijfer van +45 ten opzichte van +1 voor werkend Nederland.
- Het ziekteverzuim was in 2022 3,2 procent (in 2021 was dit 4,7 procent). Dit is veel lager dan de landelijke trend, landelijk steeg het verzuimpercentage naar boven de 5 procent.
- Het HRM-beleid is vernieuwd, er is een nieuw functiehuis, een nieuwe HR-cyclus en de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers zijn gemoderniseerd. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in talententesten en deze met elkaar besproken zodat we elkaar en onszelf kennen. We kunnen talenten van onze mensen maximaal inzetten om onze doelstellingen te bereiken enerzijds én medewerkers maximaal werkgeluk te bieden anderzijds.

Niet bereikt:

- De nieuwe organisatievisie schuift door naar 2023. De reden hiervoor is het vertrek van vier bestuursleden. De nieuwe visie willen we starten met het nieuwe Algemeen Bestuur op sterkte.

5. Fondsenwerving

De Fietsersbond is een CBF-gecertificeerde vereniging. Verreweg het grootste deel van onze inkomsten werven we bij leden en donateurs.

Daarnaast ontvingen we afgelopen jaar financiële bijdragen van het ministerie en provincie en werkten we inhoudelijk en financieel samen met bedrijven die pasten binnen onze Fietsvisie 2040. Hoe meer fondsen, hoe meer we kunnen bereiken voor alle fietsers van Nederland.

5.1 Fondsen particulieren en ledenwerving

Voortdurend werken we aan een brede, stabiele basis van particuliere leden, waarmee we de aankomende jaren groei van inkomsten én betrokkenheid kunnen realiseren. Daarom is ook in 2022 extra geïnvesteerd in particuliere fondsenwerving en communicatie. We zetten in op een structurele groei van het ledenaantal van de vereniging, het vergroten van de inkomsten uit ons huidige ledenbestand, evenals de inkomsten uit losse donaties.

Direct leden werven via onze online campagnes was niet makkelijk, ontdekten we in 2021. Daarom zijn onze fondsenwervende campagnes in 2022 voornamelijk gericht op leadwerving. De succesvolle leadwervingscampagnes met het fietsrouteboekje en de e-bike special/koopgids uit 2021 werden in een vernieuwde variant voortgezet.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Het ledenaantal groeit in 2022 met 3,5 procent (netto groei). Dat betekent een groei van 1.119 leden en een stijging in inkomsten van € 34.000 euro.
- Door leden te stimuleren over te stappen naar een periodieke schenking, verwachten we inkomstenstijging. Uitgaande van minimaal 1 procent conversie en een gemiddelde schenking van € 50 boven op de standaardcontributie, kan dit € 15.550 aan extra inkomsten opleveren.
- We werven nalatenschappen met een brochure en voeren desgewenst persoonlijke gesprekken met mensen die aangeven de Fietsersbond in hun testament te willen opnemen.

- We maken optimaal gebruik van de mogelijkheden van SharpSpring, een marketing automation-systeem, ons CRM en andere webtools om de resultaten uit fondsenwerving te optimaliseren.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- De beoogde 3,5 procent groei hebben we niet gehaald, slechts een kleine groei van 0,7 procent. In absolute aantallen zijn we gestegen met 223 leden, van 31.807 naar 32.030 leden. We hebben 2.340 leden geworven (87 procent van prognose), 428 leden minder dan in 2021. Wat erg tegenviel was het grote aantal opzeggingen dit jaar, 536 meer dan in onze prognose (34 procent meer). We gingen uit van een opzegpercentage van 5 procent, dit is 6,7 procent geworden.
- De begroting van € 1.400.000 aan inkomsten uit leden (contributie/giften/ schenkingen/ donatieverzoek) hebben we op € 12.015 na, niet gehaald. We hebben minder leden geworven dan begroot. Daarnaast zijn meer leden uitgestroomd dan begroot, waardoor we minder inkomsten hebben gegenereerd. Wel hebben we € 54.032 aan inkomsten uit nalatenschappen ontvangen. Totale inkomsten uit leden inclusief nalatenschappen is € 1.442.017.
- De prognose van de periodieke schenking van de leden was 10 procent conversie (311 nieuwe schenkers) en jaarlijkse extra inkomsten van € 15.550. Dit hebben we niet gehaald. 159 leden zijn overgestapt naar een periodieke schenking. Hiervan hebben 63 leden hun bijdrage aanzienlijk verhoogd naar € 100 en hoger. Extra structurele inkomsten zijn € 6.777 per jaar.
- Een aantal leden heeft toezegging gedaan de Fietsersbond in hun testament te willen opnemen. Zij waren ook bereid hun verhaal te delen zodat we dit konden meenemen in onze communicatie over nalaten aan de Fietsersbond.
- We werken steeds meer datagedreven. Techniek is de basis voor succes: campagnes meten, testen en optimaliseren. Met gebruik van verschillende tools proberen we meer inzicht te krijgen in het gedrag van onze leden/donateurs en de effectiviteit van onze fondsenwerving. Ons doel is om op basis van deze inzichten betere beslissingen te nemen voor de toekomst.

5.2 Fondsen bedrijfsleven

De Fietsersbond is voor zijn activiteiten niet alleen afhankelijk van contributiegelden en donaties, maar ook van bedrijven die de Fietsersbond steunen: de Vrienden van de Fietsersbond. We bouwen aan een netwerk van bedrijven en partners die relevant voor elkaar en voor de Fietsersbond zijn en tegelijkertijd inkomsten genereren voor de Fietsersbond. De Vrienden van de Fietsersbond zijn bedrijven die fietsers een warm hart toedragen en vinden dat de fiets veel meer steun en aandacht verdient van beleidsmakers en politici. Ook kunnen bedrijven helpen bij het ondersteunen van vrijwilligers bij de verbeteringen die ze lokaal doorvoeren.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- De Vrienden van de Fietsersbond leveren een vastgelegde inhoudelijke bijdrage aan het beleid, onder meer in de totstandkoming van het Fietsplan.
- We bieden bedrijven de mogelijkheid te adverteren in de Vogelvrije Fietsers en op de website.
- We organiseren een netwerkdag onder de titel 'Samen fietsen we verder'.
- We groeien naar een structurele inkomstenbron uit het bedrijfsleven van € 120.000 per jaar. Voor ieder bedrijf wordt jaarlijks een werkplan opgesteld dat ten dienste staat aan het doelstellingswerk van de Fietsersbond.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Met iedere nieuwe Vriend van de Fietsersbond is in een werkplan vastgelegd aan welke

beleidsinhoudelijke doelen de vriendschap bijdraagt.

- Nieuwe Vrienden en bedrijven hebben geadverteerd in de VVF.
- We organiseerden twee succesvolle netwerkevenementen (zie hieronder).
- De inkomsten uit het bedrijfsleven zijn ruim € 90.000, dit is lager dan de doelstelling. Dit heeft grotendeels te maken met het doorboeken van contracten naar het komende jaar.

Op dit moment zitten er negentien bedrijven in het Vriendennetwerk van de Fietsersbond. Nieuwe bedrijven die we mochten verwelkomen zijn 9292, Traffic Service, Laka, Fietsvoordeelshop/ Louwman, Heijmans, Eyewish, Easypath, Gato Negro. Daarnaast hebben een aantal bedrijven hun samenwerking met de Fietsersbond verlengd. Dit zijn Dura Vermeer, Essie, Kingpolis, Falco en Goudappel.

Er zijn twee succesvolle relatie-evenementen gehouden. In april was een event in Move, het evenementencentrum van PON, met een rondleiding door de Mobility Experience. In oktober is in het Louwman Museum een presentatie gegeven en was er een rondleiding door het museum.

Naast de Vrienden van de Fietsersbond is de samenwerking met ADR Fietstest verlengd. Gezamenlijk hebben we de e-biketest uitgebracht. Met de Bode is een samenwerking opgezet in Zeeland.

6. 50 jaar Fietsersbond

In 2025 bestaat de Fietsersbond vijftig jaar. Tegen die tijd zijn we een vereniging met grote impact voor alle fietsers in Nederland. De Fietsersbond geniet een grote bekendheid als moderne aansprekende club, die samenwerkt met veel partijen zonder haar eigen geluid te verliezen. Door in aanloop naar het vijftigjarig bestaan van de Fietsersbond de vereniging verder te versterken, creëren we meer draagvlak, inhoudelijk en financieel, voor de missie van de Fietsersbond.

6.1 50 jaar Fietsersbond

In 2022 startten we met het programma '50 jaar Fietsersbond'. Dit leverde een meerjarig programmaplan op inclusief financiering (een budget '50 jaar Fietsersbond'). Het programma moest zowel de geschiedenis als de toekomst van de Fietsersbond vertellen en vieren. Onze ambitie is dat de Nederlandse fietscultuur wordt erkend als immaterieel erfgoed.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We vieren het gevoel van fietsgeluk door de Vuelta in 2022 te steunen.
- We bouwen in 2022 aan een uitvoeringsprogramma tot en met 2025 en zoeken hiervoor financiële ondersteuning bij bedrijven en overheden.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Vanwege het vertrek van de projectleider, is er geen invulling gegeven aan steun voor de Vuelta.
- We hebben het uitvoeringsprogramma '50jaar Fietsersbond' wegens een drukke agenda doorgeschoven naar 2023. Op verzoek Ledenraad gaat het bedrag dat niet uitgegeven is in een bestemmingsreserve.

6.2 Nederlandse fietscultuur als immaterieel erfgoed

Mede dankzij de Fietsersbond is de Nederlandse fietscultuur uniek in de wereld. Om die door te geven aan volgende generaties, startten we in 2022 een aanvraag bij Unesco om van de fietscultuur immaterieel erfgoed te maken. Dit deden we samen met de ANWB, wielersportbond NTFU, wielervereniging KNWU, het ministerie van IenW en het Fietsplatform. Met de aanvraag wilden we bijdragen aan het collectieve bewustzijn van Nederland over de geschiedenis van onze fietscultuur en van de Fietsersbond, zodat we meer kunnen bereiken voor alle fietsers van Nederland.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- Met de partijen die hierboven worden genoemd, schrijven we een borgingsplan dat duidelijk maakt hoe we het immaterieel erfgoed levend houden.
- We dienen een aanvraag in voor de Werelderfgoedlijst van Unesco in samenwerking met ANWB, NTFU, Fietsplatform en ministerie van IenW.

Niet gerealiseerd:

- Dit project is uiteindelijk niet gerealiseerd. Tijdens de aanvraag werd al snel duidelijk dat het traject zeer uitgebreid en uitdagend was, en zijn de prioriteiten bij de Fietsersbond verlegd naar andere projecten.

Communicatie

Al meer dan veertig jaar komt de Fietsersbond op voor de belangen van alle fietsers. Omdat fietsen overal goed voor is: voor de leefbaarheid van stad en dorp, voor het milieu, voor ons plezier en vooral voor onze gezondheid. We weten alles over fietsen en de fietsers die ons kennen waarderen de Fietsersbond omdat we betrouwbaar en onafhankelijk advies geven. Inderdaad, de fietsers die ons kennen. Dat zijn er nog niet genoeg.

Er zijn meer fietsen dan Nederlanders: nergens op de wereld wordt zoveel gefietst als hier. Een van de doelen van 2022 was onze naamsbekendheid vergroten zodat we meer fietsers bereiken en aan ons weten te binden. Onze communicatie moet bijdragen aan een ledengroei van minstens 3,5 procent. Hoe meer leden zich aansluiten, hoe harder wij de stem van de fietser kunnen laten klinken.

Om dit voor elkaar te krijgen, voerden we vier programma's uit: Content en communicatiemiddelen, Consumentenvoorlichting, Communicatie en woordvoering en Webontwikkeling.

7. Communicatie

Ons uitgebreide netwerk in de fietsindustrie, de politiek en het onderzoek dat we doen, levert veel informatie op over fietsen. Al deze content verspreiden we via diverse communicatiekanalen en met verschillende communicatiemiddelen, met als doel nog meer fietsers te bereiken.

Aan de hand van de bezoercijfers van de site, de prestaties van de Fietsflits en rapporten uit SharpSpring analyseren we doorlopend of wat we publiceren aanslaat. Onze website trekt nog steeds bijna twee miljoen bezoekers per jaar, al zagen we een lichte daling in ons webbezoek. Onze tweewekelijkse digitale nieuwsbrief de Fietsflits is daarentegen sterk gegroeid. Op 1 januari 2022 hadden we 50.000 abonnees, op 31 december waren dit er meer dan 77.700. Dat is een groei van 55,5 procent. Ook op alle sociale media-kanalen zagen we een groei. Het uiteindelijke doel is fietsers te verleiden lid te worden van de Fietsersbond, hen aan ons te binden en aan te zetten tot actie.

7.1 Content en communicatiemiddelen

We hebben verschillende manieren om onze content te verspreiden, zoals de website, de nieuwsbrief, sociale media en de Vogelvrije Fietser, het ledenmagazine van de Fietsersbond. Het magazine verschijnt elk kwartaal op papier en op de website verschijnen artikelen over die unieke Nederlandse fietscultuur. De redactie schrijft over alle ontwikkelingen, nieuws, producten en trends die voor fietsers van belang en interessant zijn. Het is ook een kanaal om berichten te verspreiden van wat de Fietsersbond doet om het voor fietsers beter te maken.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We brengen vier nummers van de Vogelvrije Fietser uit. We verkennen de mogelijkheid de Vogelvrije Fietser ook digitaal te maken.
- We verzenden 26 edities van de Fietsflits aan 50.000 abonnees (10 procent meer dan in 2021).
- De website Fietsersbond.nl trekt 2,1 miljoen bezoekers, een groei van 5 tot 10 procent ten opzichte van 2021.

- We ontvangen € 15.000 aan inkomsten van advertenties en ledenvoordelen. We bieden bedrijven de mogelijkheid te adverteren in de Vogelvrije Fietser en op de website.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Er zijn vier nummers van de Vogelvrije Fietser uitgebracht en we zijn de mogelijkheden aan het verkennen om de Vogelvrije Fietser ook digitaal te maken. Mensen die het blad liever uitsluitend digitaal willen, krijgen bericht wanneer het nummer online staat op vogelvrijefietser.nl. We maken nog geen reclame voor deze mogelijkheid, want we stuiten na onze verkenningen van digitale magazines op een aantal bezwaren.
- De Fietsflits heeft inmiddels meer dan 77.700 abonnees. In de versie voor leads nemen we elke keer een belangrijk thema van de Fietsersbond mee (bijvoorbeeld een van de tien aanbevelingen voor meer verkeersveiligheid), met de oproep om ons te steunen en lid te worden. Dit werkt goed. Verder bevat de nieuwsbrief een goede mix van inhoudelijke onderwerpen en verstrooiing, wat zorgt voor hoge open- en klikcijfers.
- We hebben voor een kleine € 21.000 aan advertenties en ledenvoordelen verkocht. Hiermee is de doelstelling ruimschoots gehaald.
- In oktober is er een speciale nieuwsbrief gestuurd naar leden met ledenvoordeel bij bijvoorbeeld Fietsvoordeelshop en Goed Verblijf. Maar liefst 52 procent van de ontvangers van de mail hebben deze geopend.

Niet gerealiseerd:

- Het aantal bezoekers van de website Fietsersbond.nl is in 2022 met 4,21 procent gedaald ten opzichte van 2021.

Onderzoek digitaal magazine

Het digitale magazine dat nu online staat is goed leesbaar, maar de vormgeving is niet afgestemd op online. Een mooi doorklikbaar digitaal magazine zou veel tijd en geld kosten en dat loont (nog) niet, blijkt uit onderzoek. Het voordeel van een papieren

Fietsgeluk is...

... blij zijn dat de regen voorbij is

magazine boven digitale communicatie is dat lezers bij het doorbladeren van het blad meer feeling krijgen met de Fietsersbond doordat ze ook berichten zien die ze in de nieuwsbrief bijvoorbeeld niet zouden aanklikken. In een lezersonderzoek zouden we graag de mening van de leden willen polsen over de keuze voor digitaal of papier. Hier gaan we in 2023 mee aan de slag.

Ontwikkelingen

- Nieuw dit jaar zijn de illustraties gemaakt over fietsgeluk. Dit is een cartoonfiguurtje in de vorm van een boon die dingen uitbeeldt als: Fietsgeluk is de wind door je haren of één worden met je fiets. Op het Fietsfestival hebben we bezoekerskaarten laten invullen met wat voor hen fietsgeluk is. Dat was een groot succes. De mogelijkheden van de cartoon willen we vaker inzetten.
- Het magazine heeft een nieuwe rubriek 'De fietsles', een portrettenserie van fietsdocenten en cursisten. Dit is ontstaan omdat veel leden niet weten dat we ook fietsles geven. We hopen hiermee nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Ook is de vormgeving van het magazine aangepast om meer ruimte te krijgen binnen de katernen en zijn we aan het kijken hoe illustraties voor ons kunnen werken.

- De e-bike special van dit jaar heeft veel leads en leden opgeleverd. Het magazine is in totaal 20.320 keer aangevraagd. Hieruit zijn meer dan 8.000 volledig nieuwe leads/contactpersonen gekomen. De special leverde ook 162 nieuwe leden op met een gemiddelde bijdrage van € 40,17 per jaar. Het pdf-bestand van de special werd bijna 30.000 keer bekeken.

Bereik website, nieuwsbrief en sociale media

In 2022 hebben we gemerkt dat de berichtgeving via onze sociale media-kanalen en nieuwsbrieven goed werkt. We zien een duidelijke groei in volgers. Het aantal abonnees van de Fietsflits is met maar liefst 55,5 procent gestegen. Op 1 januari 2022 hadden 50.000 abonnees zich aangemeld, op 13 december waren dit er meer dan 77.500.

Ook op sociale media groeiden we hard. Op Facebook hebben we bijna 20.000 volgers, dat is een groei van 4,5 procent vergeleken met 2021. Berichten op onze Facebookpagina hebben een totaal bereik van 1,5 miljoen. Ook op Instagram zijn we gegroeid. Daar hebben we bijna 2.500 volgers, dat is een groei van 25 procent ten opzichte van 2021. Op Twitter groeiden we met 2,3 procent naar meer dan 8.000 volgers en op LinkedIn kregen we 3.700 volgers, een groei van 25 procent vergeleken met een jaar eerder.

Op onze website was er ten opzichte van 2021 een lichte daling in het aantal bezoekers te zien. In 2021 wisten 1.940.800 mensen de website van de Fietsersbond te vinden, in 2022 waren dit er 1.859.054 (gemeten tot 14 december). Dit is een daling van 4,21 procent. Dit heeft onder meer te maken met tijdgebrek van werknemers, het vertrek van collega's en het inwerken van nieuwe medewerkers.

7.2. Consumentenvoorlichting

De Fietsersbond staat bekend als betrouwbare en onafhankelijke steun en toeverlaat voor fietsers. Nog niet alle fietsers kennen de Fietsersbond, maar TestKees weten ze vaak wel te vinden. We vinden het belangrijk dat fietsers veilig en comfortabel kunnen fietsen en geven daarom voorlichting over het kiezen van de juiste fietsproducten. Dat doet TestKees door fietsen en fietsproducten te testen, tips en advies te geven en vragen van fietsers te beantwoorden.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We publiceren in samenwerking met het AD en Fietstest.nl het 'Stappenplan e-bike kopen 2022' met een online en offline bereik van meer dan twee miljoen lezers.
- Minstens 14.000 fietsers downloaden de testinformatie (10 procent groei ten opzichte van 2021).
- We geven consumenten voorlichting over de fiets: van veiliger fietsen voor ouderen tot het vervoeren van kinderen en bagage, van banden tot fietshelmen.
- We testen minimaal vijf fietsproducten en publiceren hierover op onze kanalen.

De volgende resultaten zijn bereikt :

- Voor de Grote E-biketest 2022 hebben we samengewerkt met AD.nl en Fietstest.nl. Op basis van TestKees' bevindingen hebben we de E-bike special 2022 geschreven. In samenwerking met het AD hebben we behalve e-bikes ook zitfietsen en scholierenfietsen getest.
- Maar liefst 20.5000 fietsers hebben de testinformatie gedownload, ruim boven de doelstelling.

- De Fietsersbond onderzoekt het gebruiksgemak van (nieuwe) fietsproducten en vertegenwoordigt de belangen van fietsers in de fietsindustrie. Ook in 2022 gaf TestKees consumenteninformatie en -advies over fietsen en fietsproducten. TestKees test elk jaar de allernieuwste elektrische fietsen.
- In 2022 hebben we een koopadvies geschreven voor de aanschaf van een fietshelm en tips voor aanschaf van een passend zadel. Ook hebben we elektrische familiefietsen getest en de Decathlon Elops.
- We hebben ons idee beschreven van de veilige fiets van de toekomst en diverse onderdelen getest zoals een elektrische vouwfiets, verschillende fietspompen, vier elektrische bakfietsen, nieuwe fietssloten en de elektrische ov-fiets.
- We geven consumenten voorlichting over de fiets: van veiliger fietsen voor ouderen tot het vervoeren van kinderen en bagage, van banden tot fietshelmen.

7.3 Communicatie en woordvoering

Naast al onze uitingen naar de fietsers, vrijwilligers, overheden en sponsors houden we ons ook bezig met algemene communicatieactiviteiten, waarvan perswoordvoering een belangrijk onderdeel is. We onderhouden intensief contact met de pers en andere belanghebbenden, ontwikkelen publiciteits- en marketingcampagnes, werken aan een grotere naamsbekendheid en online vindbaarheid, en maken materialen die we hierbij kunnen inzetten.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- We hebben een nieuwe manier gevonden om onze naamsbekendheid te meten en verrichten een nulmeting.
- Ons werk krijgt minimaal dertig keer aandacht in grote landelijke media.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- Wegens vertrek van de communicatieadviseur en omdat we in 2023 de positionering van de Fietsersbond oppakken, is de nulmeting doorgeschoven naar een nader te bepalen moment.
- De doelstelling om minimaal dertig keer landelijk media-aandacht te krijgen is ruimschoots gehaald. We hadden maar liefst 79 optredens in diverse landelijke media.

7.4 Webontwikkeling

Fietsersbond.nl en de andere digitale media van de Fietsersbond zijn belangrijke instrumenten voor fondsen- en ledenwerving. Deze online kanalen bieden fietsers veel informatie. Om dit zo te houden moeten de randvoorwaarden in orde zijn. Hiervoor investeren we continu in ontwikkeling, technische realisatie, betrouwbare hosting (Fietsersbond.nl) en technische assistentie.

In 2022 hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- In 2022 vernieuwen we de technische infrastructuur van de website.
- Gemiddelde uptime van de website is 99,5 procent, berekend op maandbasis.

De volgende resultaten zijn bereikt:

- In overleg met ons webbureau hebben we een strategisch plan gemaakt de technische infrastructuur stapsgewijs te vernieuwen om zowel de kosten als het werk te spreiden. Dit proces start in 2023.
- De gemiddelde uptime van de website is 99,5 procent. Deze doelstelling is gehaald.

8. Bestuur en management

De Fietsersbond is een vereniging, opgericht naar Nederlands recht en gevestigd in Utrecht, met ruim 32.000 leden. Van hen zijn er 2.000 actief in 168 lokale afdelingen, als fietsdocent of bij de Routeplanner.

8.1 Statutaire missie

In de verenigingsstatuten wordt het doel van de vereniging Fietsersbond als volgt geformuleerd:

De Fietsersbond wil de kwaliteit van het fietsen in Nederland verbeteren, onder andere de voorzieningen voor de fiets, de veiligheid, de bereikbaarheid met de fiets, de kwaliteit van het product fiets en de dienstverlening aan fietsers, en daarmee ook het gebruik van de fiets vergroten; meer ruimte voor de fiets en de fietsers, zowel in letterlijke zin (fysieke ruimte, voorzieningen) als in meer figuurlijke zin (aandacht, voorrang, status, waardering, laten meetellen).

De ledenraad heeft in 2019 de volgende missie vastgesteld:

De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert daarmee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen.

8.2 Organisatie

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de ledenraad, gevormd uit de leden van de lokale afdelingen. De ledenraad benoemt de leden van het algemeen bestuur. Het bestuur houdt toezicht op het landelijk bureau.

8.3 Ledenraad

De ledenraad van de Fietsersbond besluit over:

- Inhoudelijke koers en bestedingen van de Fietsersbond (beleidsplan, werkplan en begroting)
- Samenstelling van het bestuur
- Vertegenwoordiging van de ledenraad in het presidium
- Samenstelling van de controlecommissie
- Erkenning van nieuwe afdelingen en vaststelling afdelingsgrenzen

De ledenraad is in 2022 twee keer bijeengewees, een keer op 25 juni in Zwolle en de tweede keer op 26 november in Utrecht. De vergadering in juni bestond uit een formeel overleg in de ochtend en een middagprogramma met workshops die onderdeel waren van het Fietsfestival dat de Fietsersbond voor het eerst organiseerde. De ledenraad koos Gilbert Isabella als nieuwe voorzitter van de Fietsersbond. Op 26 november stemde de ledenraad in met een statutenwijziging die digitaal vergaderen en stemmen mogelijk maakt. De statuten zijn inmiddels aangepast door de notaris. De ledenraad stemde tegen een contributieverhoging.

8.4 Ledenraadpresidium

Het ledenraadpresidium heeft tot taak de ledenraadsvergaderingen voor te bereiden en te leiden. Het presidium bestaat uit ten minste de ledenraadsvoorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een lid van het algemeen bestuur en was in 2021 als volgt samengesteld:

Voorzitter: Erik Wagener

Leden: Koen Baart en Jos Oude Elferink

Vertegenwoordiger algemeen bestuur: Nico van Harten, hij trad in de ledenraadvergadering van 25 juni af. Voor de ledenraad van 26 november was op dat moment nog geen vertegenwoordiger aangewezen.

8.5 Controlecommissie

De controlecommissie houdt namens de leden toezicht op resultaten en financiën van de Fietsersbond. Daartoe toetst zij het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, aan het werkplan en de begroting en overlegt hierover in april met het algemeen bestuur. Zij brengt in juni verslag uit aan de ledenraad. De controlecommissie bestond in 2022 uit Peter Visser, Huub van Schaijk, Jan Kelderman en Theo van Soest.

8.6 Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur (AB) is belast met het besturen van de vereniging en vergadert zes keer per jaar. De bestuursleden zijn verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken en houden toezicht op het landelijk bureau. Het bestuur wijst uit zijn midden een deelnemer voor het presidium aan. Het AB legt verantwoording af aan de ledenraad.

Het AB kwam bijeen op 9 februari, 11 mei, 2 november en 14 december. Op 26 maart en 17 september had het bestuur een heidag. Tijdens de bestuursvergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- Jaarverslag 2021
- Werving nieuwe voorzitter
- Nieuwe arbeidsvoorwaarden
- Fondsenwerving
- Financiën en inhoudelijke voortgang
- Fietsplan en begroting 2023
- Commissie Nieuwe Fietsersbond
- Evaluatie Stichting Fietsersbond

Eens per jaar brengt de accountant aan het AB verslag uit van zijn bevindingen. De bestuursleden van de Fietsersbond werken onbezoldigd; zij kunnen wel hun directe onkosten vergoed krijgen.

Het dagelijks bestuur (DB), dat bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter en penningmeester van het AB, vergadert op afroep, vooral over personeelszaken. In 2022 was het AB als volgt samengesteld:

Gilbert Isabella – Voorzitter sinds juni 2022

Burgemeester van Houten, voorzitter adviesraad Saluti diversiteit & integratie B&W Utrecht, Multicultureel Instituut Provincie Utrecht, panel Deurbeleid gemeente Utrecht, convenant Veilig Uitgaan, Duurzaamheid, voorzitter RvT DOX jeugdtheater sinds 2018- heden, voorzitter RvT WeConnect.

Bertie Schonk – Bestuurslid sinds januari 2016, en vicevoorzitter/secretaris sinds december 2021, afgetreden november 2022 *Emeritus hoogleraar Klinische Informatiekunde*

Bert Warmelink – Penningmeester sinds juni 2017
Senior beleidsmedewerker bij NWO-I (Nederlandse
Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek -
Instituten)

Nico van Harten – Bestuurslid sinds januari 2014,
afgetreden juni 2022 *Specialist werktuigkundige
installaties bij Arcadis Nederland BV*

William Nederpelt – Bestuurslid sinds januari 2014,
afgetreden juni 2022 *Consultant AXLE Focused,
voorzitter Stichting Rond Uit Dordrecht, docent
Hogeschool Rotterdam, lid Nomination Committee ECF, lid
adviescommissie Icoonroutes Landelijk Fietsplatform.*

Joost Schrage – Bestuurslid sinds januari 2016
(portefeuille Fondsen) *Mede-eigenaar De Zaak van
Vertrouwen en eigenaar van Joost Schrage Merken &
Werken*

Wouter Wouters – Bestuurslid sinds februari 2019
(portefeuille Jongeren) *Business development manager
bij SIL Products*

Sandor Hermens – Bestuurslid sinds februari 2021
*Hoofd Juridische Afdeling bij Achmea Investment
Management*

In juni is Gilbert Isabella benoemd als nieuwe
voorzitter en nam de ledenraad formeel afscheid van
Franc Weerwind. In juni namen ook Nico van Harten
en William Nederpelt afscheid als bestuurslid. In
2023 worden twee nieuwe bestuursleden geworven
voor de portefeuille vereniging. Bertie Schonk nam
in november afscheid als vicevoorzitter/secretaris en
verliet het bestuur.

Bestuurslid	Datum aantreden	4 jaar in bestuur/ datum herbenoe- ming	Einde	Ledenraad
Joost Schrage	23-01-2016	07-09-2020	07-09-2024	Juni 2024 statutair aftreden
Bert Warmelink	10-06-2017	19-06-2021	19-06-2025	Juni 2025 statutair aftreden
Wouter Wouters	02-02-2019	02-02-2023	02-02-2027	Juni 2023 herbenoeming
Sandor Hermens	06-02-2021	06-02-2025	06-02-2029	Nov 2024 herbenoeming
Gilbert Isabella	24-06-2021	24-06-2025	24-06-2025	Juni 2024 herbenoeming

8.7 Directie

De directie is belast met de dagelijkse leiding van het
landelijk bureau en handelt in overeenstemming met
het directiestatuut. De directie voert het Fietsplan uit.
De directeur wordt betaald volgens de cao Sociaal
Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening,
schaal 13. Hiermee conformeert de Fietsersbond zich
aan de beloningsregeling voor directeuren van goede
doelen.

Esther van Garderen is de directeur van de
Fietsersbond. Zij heeft/had de volgende
nevenfuncties:

- Vicevoorzitter van de Stichting Landelijk
Fietsplatform (onbezoldigd)
- Lid van de adviesraad voor duurzame leefomgeving
bij AT Osborne (bezoldigd)

- Lid van het Algemeen Bestuur van De Nederlandse
Associatie (onbezoldigd)

Managementteam

De directeur vormt samen met het hoofd
Communicatie en Vereniging, het hoofd Beleid
en het hoofd Financiën en Bedrijfsvoering het
managementteam (MT).

De samenstelling was in 2022 als volgt:

- Esther van Garderen – directeur
- Douwtje de Vries – hoofd Communicatie en
Vereniging
- Jaap Kamminga – hoofd Beleid
- Sjoerd Nap – hoofd Financiën en Bedrijfsvoering

9. Verantwoordingsverklaring

Het bestuur onderschrijft de principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De uitgangspunten van deze code zijn:

- Binnen de instelling is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.
- De instelling werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Hieronder lichten we toe hoe dit bij de Fietsersbond in zijn werk gaat.

1. Binnen de Fietsersbond is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.

In overeenstemming met de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen wordt de volgende functiescheiding aangehouden:

- De ledenraad inclusief ledenraadpresidium en controlecommissie houdt toezicht.
- Het bestuur bestuurt.
- Het landelijk bureau, onder leiding van de directie, voert uit.

2. De Fietsersbond werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

Het Fietsplan van de Fietsersbond is ingericht volgens het SMART-principe (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden). In het jaarverslag vormen de gestelde doelen uit het Fietsplan de leidraad voor

de verslaglegging. Door deze opzet van het Fietsplan en jaarverslag komen ook niet (volledig) gerealiseerde doelen aan de orde.

We stellen jaarlijks een Fietsplan op met daarbinnen programma’s en reguliere activiteiten. Hiertoe doen we eerst een uitvraag bij vrijwilligers, ministerie en bestuur op hoofdlijnen. Vervolgens vullen we het Fietsplan met projecten en activiteiten, die aan medewerkers worden toegedeeld, en voorzien we het van een passende begroting. Sinds 2021 worden het Fietsplan en de begrotingscyclus in november voorafgaand aan het volgende boekjaar vastgesteld.

Het managementteam faciliteert de ontwikkeling van medewerkers en stuurt waar nodig bij op de uitvoering. Voor de verantwoording van de middelen hanteren we een urenregistratie. De kwartaalrapportages die we opstellen, bespreken we met het algemeen bestuur. Om vooruit te kijken en risico’s in beeld te hebben, hebben we een meerjarenbegroting en een continuïteitsreserve, op basis van risico-inschatting en mogelijke kosten van het optreden van die risico’s.

3. De Fietsersbond heeft uitstekende relaties met belanghebbenden, overheden, bedrijfspartners en andere relevante partijen.

Onze belanghebbenden zijn alle fietsers in Nederland en mensen die geïnteresseerd zijn in fietsen. Ook beleidsmakers, bestuurders en bedrijfsleven hebben belang bij de Fietsersbond, omdat we hen adviseren en soms ook anderszins beïnvloeden bij het voeren van goed fietsbeleid. De leden en vrijwilligers van de Fietsersbond hebben natuurlijk een specifiek belang, omdat zij zich actief willen inzetten voor beter fietsbeleid. Wij communiceren op diverse manieren met deze belanghebbenden en werken met hen samen in allianties met als doel zo veel mogelijk te bereiken voor fietsers in Nederland in alle fasen van de besluitvorming.

De Fietsersbond heeft een landelijke website en meer dan zeventig websites van lokale afdelingen. Via deze websites informeren we geïnteresseerden en kunnen zij reageren, melding maken van ongewenste fietssituaties en klachten indienen. Op Fietsersbond.nl vinden bezoekers jaarverslagen, onafhankelijke consumenteninformatie, informatie over verkeersveiligheid en lokaal, regionaal en landelijk actueel nieuws. De Fietsersbond Routeplanner is de beste fietsrouteplanner van Nederland. Hiermee kunnen bezoekers op maat een fietsroute samenstellen. Dat doen zowel leden als niet-leden veel en vaak. Het routenetwerk van de Fietsersbond Routeplanner wordt gevuld door honderden vrijwilligers. Zij worden ondersteund door het landelijk bureau en kunnen diverse bijeenkomsten bezoeken.

Iedereen kan zich aanmelden voor de Fietsflits. De Fietsflits is de digitale nieuwsbrief van de Fietsersbond met het laatste nieuws over onze activiteiten en acties. Deze wordt twee keer per maand verstuurd in een oplage van bijna 80.000.

De leden van de Fietsersbond ontvangen vier keer per jaar het verenigingsblad Vogelvrije Fietser met veel informatie over het werk van de Fietsersbond. De inhoud van het blad is deels ook te lezen op Fietsersbond.nl.

De vrijwilligers van de lokale en regionale afdelingen zoeken actief de fietser op. Op het landelijk bureau staat het team Vrijwilligers klaar hen te ondersteunen en van informatie te voorzien. Op de website is een afgebakend deel, VrijwilligersNet, speciaal voor hen ingericht. Om de week ontvangen zij de digitale nieuwsbrief het Schakeltje. Ook zijn er webinars waar zij hun kennis kunnen verbreden en verdiepen. Afdelingen kunnen ieder jaar ideeën aanleveren voor het Fietsplan. Dit stimuleren we actief.

Ook landelijk zoekt de organisatie contact met fietsers, beleidsmakers, bestuurders en bedrijfsleven, onder meer via Facebook, Twitter en LinkedIn.

De Fietschool van de Fietsersbond heeft intensief contact met vrijwilligers, de opleiders en docenten. Deze worden tijdens informatiebijeenkomsten en via persoonlijk contact geïnformeerd. Ze hebben een eigen contactpersoon op het landelijk bureau.

De Fietsersbond kent sinds juni 2021 een integriteitscode. De klachtenregeling is hierop aangepast. Hiervoor is een coördinator/vertrouwenspersoon aangesteld. In 2022 hebben we twee klachten ontvangen en in behandeling genomen.

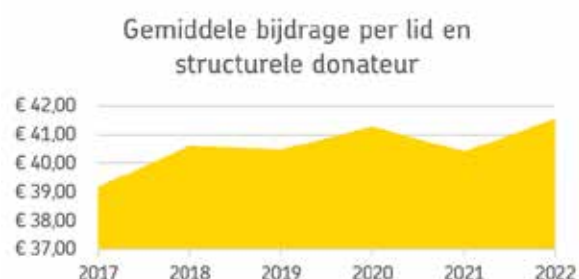
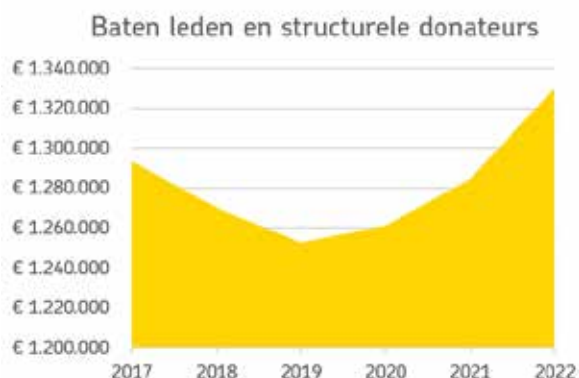
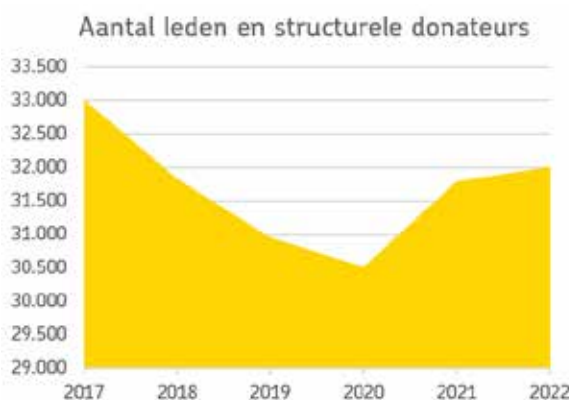
Financieel resultaat en jaarrekening

10. Financieel resultaat

Over het jaar 2022 heeft de Fietsersbond een geconsolideerd operationeel resultaat¹ behaald van -33.382². Dit is ruim 70.000 positiever dan begroot. Aan de batenkant is een stijging gerealiseerd van 115.000 en er is uiteindelijk 45.000 meer besteed. Na resultaatbepaling is er bijna 40.000 over voor de resultaatafhankelijke prestatiegratificatie voor de medewerkers. In deze geconsolideerde jaarrekening is deze gratificatie verwerkt in de cijfers.

In 2022 is het ledenaantal verder gestegen: van 31.797 naar 32.017. Hierdoor stijgen ook de totale baten uit particulieren. De gemiddelde bijdrage per lid is gestegen van 40,40 naar 41,54. Dit komt o.a. doordat de nieuwe leden gemiddeld 42,90 betalen. In onderstaande grafieken is de optelling weergegeven van het aantal leden en het aantal structurele donateurs, het totaalbedrag aan ontvangen baten en de gemiddelde bijdrage van 2017-2022.

Het Centraal Bureau Fondsenwerving toetst een drietal kengetallen conform Richtlijn 650. In onderstaande tabel zijn deze normen weergegeven alsmede de uitkomsten van het afgelopen jaar. In 2022 zijn de doelstellingen gezondheid en fietsgeluk samengevoegd.

- 1 Dit verslag betreft het geconsolideerde resultaat van Vereniging Fietsersbond en Stichting Fietsersbond.
- 2 De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de €.

Gerelateerd aan (vroegere) CBF-definities en eigen normering:

Definitie norm	Maximum	2022	2021	2020
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		74%	74%	21%
waarvan aan ruimte, leefbaarheid & veiligheid		11%	11%	
waarvan aan mobiliteit		9%	7%	6%
waarvan aan geluk & gezondheid		27%		
waarvan aan gezondheid			19%	
waarvan aan fietsgeluk			14%	6%
waarvan aan vrijwilligersmanagement		12%	10%	9%
waarvan aan 50 jaar Fietsersbond		0%		
waarvan aan communicatie en marketing		16%	14%	
Wervingskosten t.o.v. baten	25%	35%	36%	20%
Besteed aan Beheer & Administratie t.o.v. totale lasten	10%	8%	10%	11%

De totale wervingskosten bedragen in 2022 554.345. Dat is 35% van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Ter vergelijking: in 2021 was dit 36%. Hiermee zitten we, gerekend over de afgelopen drie jaar, boven de vroegere CBF-norm van 25%.

De lasten zijn hoger dan in voorgaande jaren, omdat we het traject Great Fundraising zijn gestart. Hiermee willen we de komende jaren meer inkomsten realiseren die besteed kunnen worden aan de doelstellingen. Dit vraagt eerst een investering. Voor 2022 was er 36% begroot.

De ledenwerving van de Fietsersbond loopt vooral via de website, online campagnes, e-mailmarketing, via Facebook en met telemarketing. De lokale afdelingen werven leden tijdens de activiteiten die ze organiseren en via hun afdelingswebsite. Het doel is: meer bezoekers trekken naar de website en ze hier verder te interesseren voor het werk van de Fietsersbond en een lidmaatschap. Daarnaast ontwikkelen we acties in samenwerking met partners om onder specifieke doelgroepen nieuwe leden te werven.

De lasten van beheer en administratie kwamen uit op 259.887. Dit is 8% van de totale lasten, onder de door

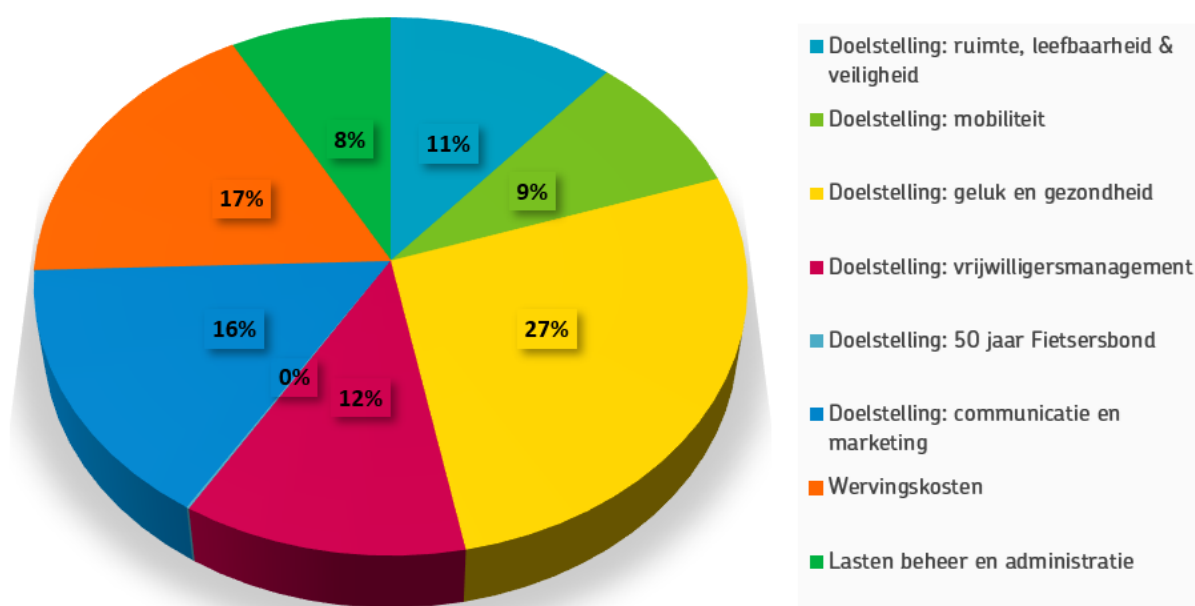
onzelf bepaalde en nagestreefde norm (zie ook 12. Norm lasten van beheer en administratie).

In 2022 is 2.365.701 van de totale besteding uitgegeven aan de doelstellingen. De zogenaamde bestedingsratio komt daarmee op 74%. In 2021 was deze eveneens 74%. In de begroting is uitgegaan van een besteding van 72%. Omdat er minder lasten zijn besteed aan beheer en administratie en aan fondsenwerving kon er meer worden uitgegeven aan de doelstellingen.

Ten opzichte van de begroting is er uiteindelijk 2% meer aan doelstellingen besteed en 1% minder aan werving (zie ook 10. Norm besteding aan de doelstelling en 11. Norm wervingskosten).

De donatiecampagne in 2022 stond in het teken van fietsen met een beperking en heeft 39.583 opgeleverd. Vanaf 2020 worden de baten uit de donatiecampagne direct verwerkt in de staat van baten en lasten om na resultaatbepaling te worden gedoteerd aan de reserve. Gebruikelijk is dat de baten in het jaar na de donatiecampagne worden onttrokken aan deze reserve.

Lastenverdeling 2022

10.1 Financieel beleid

De Fietsersbond hanteert een verantwoord en transparant financieel beleid en beheer van haar middelen. Hiertoe volgen we de regels van het Centraal Bureau van Fondsenwerving (CBF) en controleert een onafhankelijke accountant de jaarrekening.

De Fietsersbond houdt alleen reserves aan met een vooraf bepaalde bestemming en vindt reservering van middelen wenselijk om het bereiken van de doelstellingen te kunnen voortzetten, uiteraard rekening houdend met de regelgeving van het CBF ten aanzien van verantwoord vermogensbeheer. In de jaarrekening is in de paragraaf 'Grondslagen van de balans' een toelichting hierop te lezen.

In de paragraaf 'Toelichting bestedingen' is een overzicht opgenomen van de gehanteerde normen. De Fietsersbond streeft naar een percentage van maximaal 10% voor lasten beheer en administratie, zodat zoveel mogelijk geld aan de doelstellingen kan worden besteed. In 2022 is deze norm gehaald.

Risicomanagement

● Reputatie

De Fietsersbond behoort tot de goedbedoelensector, waar reputatieschade één van de grootste risico's vormt. De vereniging Fietsersbond is een fondsenwervende instelling en hierdoor niet alleen sterk afhankelijk van leden en donateurs, maar ook van subsidies en contributies. Ons risicobeleid is dan ook in belangrijke mate gericht op het voorkomen van reputatierisico's. Vertrouwen bij geldgevers/donateurs is essentieel.

● Wendbaarheid en flexibiliteit

Verder is het van belang dat een deel van de organisatie flexibel inzetbaar is om zo tijdig te kunnen inspelen op wijzigende omstandigheden. In 2022 was de verhouding tussen basisorganisatie en flexibele schil 77% / 23%, berekend op basis van de betaalde lasten voor inhuur, medewerkers met een tijdelijk contract en tijdelijke uitbreiding van het aantal uren van medewerkers. Hiermee voldoen we nagenoeg aan de door onszelf vastgestelde norm van 80% / 20%.

● Integriteit

Medewerkers, bestuur en vrijwilligers zijn gehouden aan een integriteitscode. Vanaf 2023 heeft de Fietsersbond ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld (voorheen intern).

● Weerstandsvermogen

Op basis van inschatting van risico's en de daarbij behorende vermogensschade is een continuïteitsreserve opgesteld. Deze wordt jaarlijks opnieuw doorgelicht. Op basis van de uitkomst wordt de hoogte van de benodigde continuïteitsreserve al dan niet opnieuw vastgesteld. In 2022 is de reserve bijgesteld van 445.000 naar 415.000.

Onderstaande maatregelen zijn afgelopen jaren ingevoerd om risico's te mitigeren:

1. Sinds 2019 worden Fietsplannen opgesteld die in lijn zijn met de Fietsvisie 2040. In 2022 hebben we dit verder aangescherpt door een kleine wijzigingen door te voeren in onze doelstellingen;
2. Er is een delegatieregister waarin is vastgesteld wie waartoe bevoegd is te tekenen en verplichten aan te gaan;
3. Alle leden van het bestuur zijn als UBO geregistreerd bij de Kamer van Koophandel (KvK) en de banken;
4. Alle tekenbevoegde leden van het managementteam zijn geregistreerd bij de KvK;
5. Bij het doen van betalingen is een duidelijke functiescheiding ingebouwd;
6. In 2021 is een WBTR-analyse uitgevoerd. Bij wijziging van de statuten om digitaal te kunnen vergaderen zijn de statuten zodanig aangepast, dat ze voldoen aan de WBTR, conform de wettelijke eis, dat dit bij de eerst voorkomende statutenwijziging doorgevoerd moet worden;
7. Goed personeel aantrekken en behouden is essentieel in deze arbeidsmarkt. We investeren daarom in werkgeluk van de medewerkers en ontwikkelen de organisatie tot een professionele en lerende organisatie met een cultuur van vertrouwen. Daarom hebben we een Talenten Motivatie Analyse gedaan, is de HR cyclus vernieuwd en zijn de arbeidsvoorwaarden gemoderniseerd en verbeterd. In 2022 is een medewerkers tevredenheidsonderzoek gehouden. De betrokkenheid en tevredenheid van onze medewerkers ligt boven het landelijk gemiddelde;
8. Het Algemeen Bestuur heeft een evaluatie gelast

naar de stichting met de vraag of het juridisch construct voldoet aan de doelstellingen waartoe het is opgericht en of de stichting rendeert. De antwoorden zijn, dat het construct voldoet aan de doelstellingen van ons werk en de doelstellingen waartoe het is opgericht: commercieel werk kunnen verrichten, meedoen aan tenders, BTW verrekenen. Financieel floreert de fietsschool, maar leidt de Fietsrouteplanner structureel verlies. Het bestuur heeft daarom opdracht verstrekt aan de directie voor een verbeterplan voor de Fietsrouteplanner in 2023;

9. De Fietsersbond steekt sinds 2018 aandacht aan het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
10. Om onze data nog beter te beschermen worden jaarlijks verbeteringen doorgevoerd aan onze ICT-structuur. In 2022 zijn de Wifi points vervangen waardoor alleen personen met een Fietsersbond-account toegang hebben tot het interne netwerk. Ook wordt voor (bijna) alle systemen gebruikt gemaakt van 2-factor authenticatie.

Verder blijft de Fietsersbond de volgende principes strikt hanteren:

1. We voeren Good Governance: met een duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden, vastlegging van beslissingen, en competenties van het bestuur die aansluiten bij de organisatie.
2. We voldoen aan de Erkenningregeling van het CBF, zodat zichtbaar is hoe we onze maatschappelijke doelen realiseren en omgaan met onze middelen. Zo wordt bijvoorbeeld geen geld onnodig opgepot. Ook vinden geen beleggingen plaats met het vermogen en is dit vermogen bij verschillende banken ondergebracht. Nieuwe bestuursleden worden extern geworven en het bestuur houdt regelmatig een zelfevaluatie. De rol van de voorzitter is cruciaal voor het vertrouwen en onze slagvaardigheid.
3. De Fietsersbond onderschrijft meerdere codes en richtlijnen:
  - Erkenningregeling Goede Doelen
  - Richtlijn 650 voor de jaarverslaglegging
  - Regeling beloning directeuren van goede doelen
  - Richtlijn Financieel Beheer goede doelen
  - Charter Diversiteit

Naast deze gedragscodes en richtlijnen hecht de Fietsersbond veel waarde aan integriteit. Het integriteitsbeleid is vastgesteld door de leden in

de ledenraad in juni 2021. Dit beleid is te vinden op de website. Meldingen kunnen worden gedaan via integriteit@fietsersbond.nl, zoals ook staat vermeld in het beleid. In 2022 is er één interne melding geweest bij onze vertrouwenspersoon betreffende integriteit. Het betreft een interpersoonlijke schending. De melding is afgehandeld en de Fietsersbond heeft er lering uit getrokken.

4. De accountant controleert elk jaar de jaarrekening en interne procedures.
5. De controlecommissie ziet er namens de Ledenraad (op basis van het conceptjaarverslag) op toe of de organisatie het beleid dat door de Ledenraad is vastgesteld, voldoende heeft uitgevoerd en of de jaarrekening vol

11. Vooruitblik en begroting 2023

De Fietsersbond heeft het in 2022 beter gedaan dan begroot. Ledentallen groeien, de omzet van de Fietschool stijgt en meer bedrijven willen met ons samenwerken. Daarnaast verwachten we meer subsidie van de Rijksoverheid te ontvangen. De professionalisering van de organisatie is ingezet en houden we vast, evenals de verbeteringen in onze werkprocessen, zodat het Landelijk Bureau beter presteert voor haar leden en vrijwilligers, maar ook meer bereikt voor alle fietsers in Nederland.

Dat geldt ook voor de mensen die nog niet of niet meer fietsen. Daarom zetten we ons in 2023 extra in voor inclusiviteit: iedereen heeft in Nederland het recht om te fietsen, ongeacht waar je wieg heeft gestaan en of je beperkingen hebt. Onze ambitie is te blijven groeien in ledental en/of donateurs en nog meer bedrijven aan ons werk te verbinden. Ook blijven we het fietsen vieren met een Fietsfestival in juni 2023.

Begroting 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021	2020
Baten				21%
Baten van particulieren	1.444.330	1.468.993	1.593.510	
Baten van bedrijven	0	114.211	60.547	6%
Baten van loterijorganisaties	0	0	0	
Baten van subsidies van overheden	752.253	829.791	954.865	
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	0	19.630	5.000	6%
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	0	0	0	9%
Som van de geworven baten	2.196.583	2.432.625	2.613.922	
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	771.344	622.190	623.570	
Overige baten	22.585	52.533	44.777	20%
Som van de baten	2.990.512	3.107.348	3.282.269	11%
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:				
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid	345.197	364.039	333.321	
Communicatie en marketing	605.032	492.294	438.307	
Mobiliteit	345.669	273.396	210.996	
Geluk & gezondheid	787.779	855.932		
50 jaar Fietsersbond	0	3.519		
Vrijwilligersmanagement	405.865	376.521	302.361	
Gezondheid			603.843	
Fietsgeluk			454.087	
	2.489.542	2.365.701	2.342.915	
Wervingskosten	379.773	554.345	495.896	
Lasten beheer en administratie	288.441	259.887	313.249	
Som van de lasten	3.157.756	3.179.934	3.152.060	
Saldo voor financiële baten en lasten	-167.244	-72.586	130.210	
Saldo financiële baten en lasten	0	2	-3	
Saldo voor vennootschapsbelasting	-167.244	-72.584	130.207	
Saldo vennootschapsbelasting	0	0	-4.840	
Saldo van baten en lasten	-167.244	-72.584	135.047	

Bestemming saldo van baten en lasten

Toevoeging / ontrekking aan:	2023	2022	2021
Reserves			
Continuïteitsreserve	-	-30.000	-
- Bestemmingsreserve lokale activisme	-25.000	-	-
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging	-24.663	17.620	-24.663
- Bestemmingsreserve nalatenschappen	-100.000	2.193	217.183
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-	-50.000	-
- Bestemmingsreserve donatiecampagne veiligheid	-10.000	24.869	-25.786
- Bestemmingsreserve donatiecampagne fietsen met een beperking	-40.000	-	-
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2023	50.000	-	-
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner	-	-18.562	-22.910
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	-	20.000	-
Vrij besteedbaar vermogen	-17.581	-38.704	-8.777
	-167.244	-72.584	135.047
Saldo na resultaatbepaling	0	0	0

Vanaf 2023 worden baten en lasten van het project Vrienden van de Fietsersbond anders verwerkt in de administratie. Bij baten van bedrijven gaat het om baten uit fondsenwervende activiteiten. Het project Vrienden van de Fietsersbond gaat om samenwerkingen met het bedrijfsleven en draagt bij aan het verwezenlijken van onze doelstellingen. Het betreft dus geen fondsenwervende activiteiten. Vanaf 2023 worden de baten daarom verantwoord als baten als tegenprestatie en de lasten worden verdeeld over de verschillende doelstellingen en niet meer verantwoord als wervingskosten.

Liquiditeit 2023

De liquiditeitspositie van de vereniging is in 2022 niet in gevaar gekomen en ook in 2023 ligt dit niet in de lijn der verwachting. De vereniging heeft doorlopende inkomsten uit contributies, giften en subsidiegelden. In de stichting is meer onzekerheid omdat hier op opdrachtbasis wordt gewerkt, maar door de liquiditeitspositie periodiek goed te monitoren, meer voorschotten te vragen en tijdig bij te sturen waar nodig, verwachten we ook hier geen problemen.

12. Jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de definities en vormeisen van het CBF. In de jaarrekening staan, in zowel de balans als de staat van baten en lasten, in de kolom ref. (referentie) nummers die refereren

aan paragrafen waar een toelichting te lezen is op de bijbehorende post. De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de euro. De hieronder vermelde cijfers zijn van de vereniging en stichting samen.

Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1	€ 159.315	€ 177.809
Materiële vaste activa	1	€ 59.081	€ 36.758
		€ 218.396	€ 214.567
Nog te ontvangen baten	2	€ 123.837	€ 80.507
Debiteuren	2	€ 184.557	€ 163.598
Overige en overlopende activa	2	€ 18.316	€ 26.512
Vordering vennootschapsbelasting	2	€ 4.839	€ 4.839
		€ 331.549	€ 275.456
Spaar- / depositorekeningen	3	€ 418.847	€ 332.899
Betaalrekeningen en kas	3	€ 734.490	€ 734.770
		€ 1.153.337	€ 1.067.669
Totaal activa		€ 1.703.282	€ 1.557.692
PASSIVA			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	4	€ 415.000	€ 445.000
- Bestemmingsreserve	4	€ 554.295	€ 558.177
Overige reserves	4	€ 148.124	€ 186.822
		€ 1.117.419	€ 1.189.999
Kortlopende schulden			
Belasting en premies	5	€ 83.745	€ 117.061
Reservering vakantiegeld/ -dagen	5	€ 72.854	€ 70.285
Vooruit ontvangen baten	5	€ 259.315	€ 50.216
Crediteuren	5	€ 93.715	€ 58.273
Overige en overlopende passiva	5	€ 76.234	€ 71.858
		€ 585.863	€ 367.693
Totaal passiva		€ 1.703.282	€ 1.557.692

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022

	Ref.	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Baten van particulieren	6	1.468.993	1.400.000	1.593.510
Baten van bedrijven	6	114.211	190.000	60.547
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	829.791	776.749	954.865
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	19.630	0	5.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		2.432.625	2.366.749	2.613.922
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	622.190	554.587	623.570
Overige baten	9	52.533	29.207	44.777
Som van de baten		3.107.348	2.950.543	3.282.269
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
- Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		364.039	394.120	333.321
- Gezondheid				603.843
- Communicatie en marketing		492.294	491.704	438.307
- Mobiliteit		273.396	282.920	210.996
- Fietsgeluk				454.087
- Vrijwilligersmanagement		376.521	335.876	302.361
- Geluk & Gezondheid		855.932	617.169	
- 50 jaar Fietsersbond		3.519	86.663	
		2.365.701	2.208.451	2.342.915
Wervingkosten	11	554.345	575.322	495.896
Lasten beheer en administratie	12	259.887	270.596	313.249
Som van de lasten		3.179.934	3.054.369	3.152.060
Saldo voor financiële baten en lasten		-72.586	-103.826	130.210
Saldo financiële baten en lasten		2	0	-3
Saldo voor vennootschapsbelasting		-72.584	-103.826	130.207
Saldo vennootschapsbelasting		0	0	-4.840
Saldo van baten en lasten		-72.584	-103.826	135.047

Bestemming saldo van baten en lasten:

Toevoeging/ onttrekking aan:	2022	2022	2021
Reserves			
- Continuïteitsreserve	-30.000	0	0
- Bestemmingsreserve lokaal activisme	0	0	0
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	17.620	-24.663	-24.663
- Bestemmingsreserve nalatenschappen	2.193	-50.000	217.183
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-50.000	0	0
- Bestemmingsreserve donatiecampagne	24.869	37.135	-25.786
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner	-18.562	-36.633	-22.910
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	20.000	0	
Vrij besteedbaar vermogen	-38.704	-29.665	-8.777
	-72.584	-103.826	135.047
Vrij besteedbaar vermogen	-17.581	-38.704	-8.777
	-167.244	-72.584	135.047
Saldo na resultaatbepaling	0	0	0

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2021 beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de

indirecte methode. Het overzicht geeft een verklaring voor de mutatie van het saldo liquide middelen op de balans (spaar- en betaalrekeningen, ref. 3).

	2022	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten	-72.581	135.047	176.568
Aanpassingen voor afschrijvingen	80.269	63.427	55.509
Veranderingen in werkkapitaal			
- Mutaties vorderingen en overlopende activa	-51.254	-112.771	372.078
- Vennootschapsbelasting	-4.839	-5.412	
- Mutaties langlopende en kortlopende schulden	218.170	-38.927	-151.325
	169.765	41.364	452.830
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen in (im)materiële vaste activa	-84.099	-121.464	-15.046
	-84.099	-121.464	-15.046
	85.668	-80.100	437.784
Mutatie geldmiddelen			
Liquide middelen per 1 januari	1.067.669	1.147.768	709.984
Liquide middelen per 31 december	1.153.337	1.067.669	1.147.768
	85.668	-80.100	437.784

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2022

Algemeen

De jaarverslaggeving van de Fietsersbond is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Uniek aan deze richtlijn is dat onderscheid wordt gemaakt tussen lasten die gemaakt worden om gelden te werven, lasten die gemaakt worden in het kader van beheer en administratie en lasten die worden gemaakt om de doelstellingen van de organisatie te bereiken. De Fietsersbond kan goed inzichtelijk maken hoeveel middelen aan de primaire doelstelling worden besteed.

Activiteiten

De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert hiermee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen. Om dit te bereiken, voeren we activiteiten uit met zes doelstellingen:

Ruimte, leefbaarheid & veiligheid

We werken aan een fietsvriendelijk Nederland, zoals geformuleerd in onze Fietsvisie 2040. Onze droom is dat iedereen, jong en oud, veilig en comfortabel kan fietsen. Dat is mogelijk als rekening met hen wordt gehouden in het verkeer, in de verstedelijkingskeuzes in de grote woningbouwopgave waar Nederland voor staat en in de ontwikkeling van nieuwe wijken en transformatie van bestaande gebieden. We willen impact realiseren door overheden te adviseren om op gezonde en duurzame wijze te verstedelijken, zodat wandelen, fietsen en ontmoeten vooropstaan in de ruimtelijke keuzes bij de woningbouwopgave. Ook adviseren we over verkeersveilige fietsoplossingen. Binnen en buiten de bebouwde kom, in dorpen en steden.

Mobiliteit

Velen hebben de fiets al gevonden en ook in de komende jaren wordt een forse groei verwacht. We moedigen mensen en gemeenten aan om die groei waar te maken en goed te accommoderen, waarbij we ons binnen het programma Mobiliteit vooral richten op woon-werkverkeer en voor- en natransport. Ook de vrachtfiets krijgt speciaal aandacht. We verleiden

mensen om te fietsen. Ook stimuleren we gemeenten om nog meer hun best te doen. Verder zetten we bij gemeenten, provincie en rijk in op de structurele ophoging van budgetten.

Geluk en Gezondheid

Een belangrijkste doelstelling uit het Nationaal Preventieakkoord is dat heel Nederland meer gaat bewegen. Wat ons betreft haalt in 2040 driekwart van de Nederlanders de dagelijkse beweegnorm, onder meer doordat ze meer zijn gaan fietsen. Daarom biedt de Fietsersbond voor verschillende doelgroepen activiteiten aan om fietsgebruik te stimuleren. Daarnaast werken we aan een netwerk van gezondheidsorganisaties waarmee we 'fietsen op recept' introduceren als gezondheidsinterventie. 'Zou het niet geweldig zijn als wetenschappers binnenkort een geluksmachine zouden uitvinden?', vroegen we ons af in de Fietsvisie 2040. Maar die machine bestaat natuurlijk al, het is de fiets! Op de fiets ervaar je de vrijheid te gaan en staan waar je wilt. Zonder al te veel fysieke inspanning, kan je behoorlijke afstanden afleggen en je blijft er nog gezond door ook. Het mooie van fietsen is dat je onderweg contact maakt met anderen en je omgeving. Fiets je van je werk terug naar huis, dan is de kans groot dat je je stress onderweg bent kwijtgeraakt. In de Fietsvisie 2040 noemen we dit fietsgeluk.

Vrijwilligersmanagement

De Fietsvisie 2040 vraagt inzet van vrijwilligers in het hele land. Het werk van onze vrijwilligers is van groot belang om de ambitieuze doelstellingen in de visie te kunnen bereiken. Zij zetten hun kennis, ervaring en hun lokale netwerk in voor het fietsen in Nederland. We zien dat het aantal vrijwilligers nog steeds groeit en dat is van grote waarde voor de Fietsersbond. Tegelijkertijd moeten we ook constateren dat de gemiddelde leeftijd blijft stijgen. Sommige afdelingen geven aan maar met moeite of helemaal geen jongere vrijwilligers te kunnen vinden. Dat hoeven overigens niet alleen jonge mensen te zijn, ook de groep pas gepensioneerd is interessant voor de werving van nieuwe vrijwilligers.

Communicatie en marketing

We hebben uitstekende contacten met de pers: de Fietsersbond verschijnt vrijwel wekelijks in dagbladen en regelmatig in nieuwsuitzendingen op tv. Met '30 is het nieuwe 50' en andere vernieuwende ideeën uit de Fietsvisie 2040 hebben we genoeg kansen voor publiciteit om onze naamsbekendheid te vergroten. Vrijwilligersnet en het Schakeltje zijn belangrijke interne communicatiemiddelen om de vrijwilligers bij hun werk te ondersteunen. Onze leden zijn heel tevreden over het magazine de Vogelvrije Fietser, een uitstekend communicatiemiddel om onze leden aan de Fietsersbond te binden. Via diverse communicatiekanalen geeft TestKees consumenteninformatie en advies over fietsen en fietsproducten.

50 jaar Fietsersbond

In 2025 bestaat de Fietsersbond 50 jaar. Tegen die tijd zijn we een vereniging met grote impact voor alle fietsers in Nederland. De Fietsersbond geniet een grote bekendheid als moderne aansprekende club, die samenwerkt met veel partijen zonder haar eigen geluid te verliezen. Door in aanloop naar het 50-jarig bestaan van de Fietsersbond de vereniging verder te versterken, creëren we meer draagvlak, inhoudelijk en financieel, voor de missie van de Fietsersbond.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, voor vergelijkingsdoeleinden aangepast, dit is toegelicht bij de desbetreffende post.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De gehanteerde grondslagen van waardering en van bepaling van het saldo van de baten en lasten zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De Fietsersbond is een vereniging en staat ingeschreven bij de KvK onder nummer 40464671. Hiernaast is er de Stichting Fietsersbond, die activiteiten ontplooit die de missie van de vereniging ondersteunen. De stichting staat ingeschreven bij de KvK onder nummer 65165950. In het bestuursverslag staan de verschillende activiteiten nader beschreven. Vestigingsplaats van Vereniging Fietsersbond en Stichting Fietsersbond is Utrecht.

Consolidatie

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van Vereniging Fietsersbond te Utrecht met opnemings van de financiële gegevens van Stichting Fietsersbond te Utrecht. De onderlinge lasten/baten zijn geëlimineerd in de geconsolideerde gegevens.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Apart is opgenomen de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten van de vereniging. Die van de stichting zijn als bijlage opgenomen.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Fietsersbond zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het geven voor het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Als kortlopende vorderingen en schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende jaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald.

Vaste activa

Alle materiële en immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving is gebaseerd op basis van de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafprijs. Materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over drie jaar (computers, werkstations en mobiele telefonie), of 5 jaar (inventaris). Immateriële activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over vijf jaar.

De Fietsersbond maakt onderscheid tussen materiële en immateriële activa. Tot de materiële activa behoren de computers, printers, laptops, mobiele telefoons en inventaris (kasten, bureaus, stoelen, vergadertafels). Tot de immateriële activa behoren de externe lasten ('investeringen') voor de ontwikkeling en implementatie van software, voor zover deze aantoonbaar is geïmplementeerd ter verbetering van de efficiency in onze processen. De ontwikkelingskosten van informatiesystemen worden, met uitzondering van de inzet van eigen personeel en projectmanagement, geactiveerd als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Jaarlijks onderhoud en kosten van releases worden ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op elke balansdatum (laatste dag van het jaar) wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardeverminderingen onderhevig kan zijn. Bijvoorbeeld omdat een item onherstelbaar kapot is gegaan of vervroegd is vervangen. In deze gevallen is het waardeverminderingsverlies direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, stellen we de realiseerbare waarde van het actief vast. Is dat

laatste niet mogelijk, dan stellen we de realiseerbare waarde van de kasstroom genererende eenheid toe waar het actief toebehoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van aan actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Bij de toelichting van de activa is zichtbaar gemaakt of deze bestemd zijn voor de bedrijfsvoering of voor de doelstelling. Aanpassingen in de activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering en directe aanwending van de doelstelling (RJ650.302).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft een algemene reserve. Er zijn bestemmingsreserves aangemerkt.

Mutaties op het eigen vermogen vinden plaats via resultaatsbestemming tenzij zich stelselwijzigingen voordoen. De reserve 'Overige reserves' heeft tot doel de financiële weerbaarheid van de Fietsersbond te vergroten in jaren dat de exploitatie een negatief resultaat heeft. Het bestuur bepaalt de bestemming van het resultaat. De reserve 'overige reserves' van de vereniging mag vanaf 2023 maximaal 300.000 hoog zijn. Dit was 200.000 en is door het resultaat over 2022 opgehoogd, na akkoord van het bestuur. Samen met de continuïteitsreserve vormt deze sinds 2014 het weerstandsvermogen.

Grondslagen voor de bepalingen van het resultaat (saldo van baten en lasten)

Het saldo wordt bepaald door het verschil tussen de verkoopwaarde van de prestaties en verrichte diensten enerzijds, en de lasten van het jaar anderzijds, gewaardeerd tegen historische kostprijzen (werkelijk gemaakte lasten). De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verliezen en mogelijks verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Overheidssubsidies en overheidsheffingen

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Lasten

De lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen. Vanaf 2020 zijn de doelstellingen in lijn met de Fietsvisie 2040, waardoor ze afwijken van de gehanteerde doelstelling in de afgelopen jaren. In 2022 zijn de doelstellingen nog iets verfijnd en dit heeft geleid tot zes subdoelstellingen:

- Doelstellingen:
  1. Ruimte, leefbaarheid & veiligheid
  2. Communicatie en marketing
  3. Mobiliteit
  4. Geluk en Gezondheid
  5. 50 jaar Fietsersbond
  6. Vrijwilligersmanagement
- Wervingskosten
- Lasten beheer en administratie

De lasten van besteding aan de doelstelling en wervingskosten bestaan uit twee componenten: directe en indirecte lasten. Bij directe lasten is er een directe relatie tussen de lasten en de doelstelling en worden de lasten dus voor 100% aan de betreffende doelstelling toegerekend. De indirecte lasten (lasten voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en P&O) worden als volgt toegerekend:

Lastentoerekening vindt plaats door gebruik te maken van projecten/projectgroepen en urenverantwoording. Waar mogelijk worden lasten (uren, facturen) direct toegerekend aan de doelstelling. De uiteindelijke (acht) kostendragers zijn de (zes) doelstellingen en de (twee) ondersteunende activiteiten in het kader van de wervingskosten en beheer en administratie. Indirecte lasten (zoals de huur van het pand) zijn niet direct toewijsbaar en worden alsnog toegewezen aan een kostendrager op basis van bestede uren, zoals verantwoord in de urenregistratie. De acht kostendragers zijn uiteindelijk belast met de direct toewijsbare lasten en de verbijzonderde indirecte lasten.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Pensioenlasten

De door de Fietzersbond ingestelde pensioenregeling is gebaseerd op een beschikbare premieregeling. De pensioengrondslag bevat het vaste maandsalaris x 12 met 8% vakantietoeslag verminderd met de AOW-franchise.

De pensioenen zijn ondergebracht bij

Pensioenverzekeraar Zwitserleven. Pensioenverzekeraars publiceren geen dekkingsgraad en geven de garantie dat niet gekort zal worden op de pensioenen (in tegenstelling tot pensioenfondsen, die wel met dekkingsgraden werken en afhankelijk daarvan kunnen overgaan tot korting op pensioenen).

In 2019 is besloten om de pensioenregeling, ondergebracht bij Pensioenverzekeraar Zwitserleven, te verlengen voor opnieuw vijf jaar per 1 januari 2020.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van een vast percentage van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Grondslagen voor de waardering van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

1. Vaste activa

Ieder jaar maakt de Fietsersbond een inventarisatie van de aanwezige activa. Indien activa in het betreffende boekjaar de organisatie verlaten, wordt dit vermeld onder desinvestering. Nieuwe activa wordt vermeld onder investeringen.

De materiële vaste activa bestaan uit laptops, mobiele telefoons en meubilair (kasten, lockers,

bureaus). De investeringen in materiële activa omvatten met name de aanschaf van werkstations (laptops) en mobiele telefoons. De verdeling over de categorieën 'bedrijfsvoering' en 'doelstelling' heeft te maken met de vraag in hoeverre een actief een directe of indirecte relatie heeft met het werken aan projecten. In het laatste geval (indirecte relatie) wordt een activum aan de bedrijfsvoering toegerekend.

Immateriële vaste activa			
	totaal	bedrijfsvoering	doelstelling
Cumulatieve aanschafprijs	334.009	16.541	317.468
Cumulatieve afschrijvingen	156.199	16.541	139.658
Boekwaarde 01 januari 2022	177.809	-	177.809
Investerings*	41.483	-	41.483
Desinvesteringen**	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen**	-	-	-
Afschrijvingen	59.978	-	59.978
Boekwaarde 31 december 2022	159.315	-	159.315
Materiële vaste activa			
	totaal	bedrijfsvoering	doelstelling
Cumulatieve aanschafprijs	126.041	80.747	45.294
Cumulatieve afschrijvingen	89.283	66.359	22.923
Boekwaarde 01 januari 2022	36.758	14.388	22.371
Investerings*	42.616	17.680	24.935
Desinvesteringen**	23.544	12.108	11.436
Afschrijvingen desinvesteringen**	23.544	12.108	11.436
Afschrijvingen	20.291	7.853	12.438
Boekwaarde 31 december 2022	59.081	24.215	34.866

* De investeringen in immateriële activa in 2022 betreffen het verbeteren van de website vanaf 01 maart. De investeringen in materiële vaste activa betreffen naast laptops en mobiele telefoons ook nog nieuwe bureaus en audiovisuele apparatuur voor hybride vergaderingen. Verder is de server (na 5 jaar) vervangen en zijn er nieuwe Wifi points geplaatst.

** De desinvesteringen in materiële vaste activa betreffen volledig afgeschreven laptops, mobiele telefoons, koffiemachine en server.

2. Vorderingen en overlopende activa

Het saldo aan nog te ontvangen bedragen bestaat voor een groot deel uit nog te ontvangen subsidies vanuit het ministerie van I&W (29.088), de provincie Zuid-Holland (8.600) en de provincie Fryslân (28.248). Ook is er 32.184 opgenomen voor een toegezegde en nog te ontvangen nalatenschap. De toename van de post debiteuren is o.a. te verklaren doordat er in december ongeveer 30.000 meer is gefactureerd voor de Fietsschool Fryslân dan in december 2021. Van het totale bedrag aan debiteuren à 184.557 heeft een bedrag van 160.580 een ouderdom van minder dan dertig dagen. Inter Company-facturen zijn geëlimineerd. We voorzien geen debiteurenrisico.

3. Liquide middelen

Hieronder zijn opgenomen de direct opeisbare gelden bij bankinstellingen. Zakelijk betalingsverkeer loopt via Triodos Bank en incasso's via rekeningen

bij ING. Rabobank heeft een garantie afgegeven ten bate van de verhuurder van het pand aan de Nicolaas Beetsstraat 2a ter grootte van 25.000, met als onderpand een depositorekening met dezelfde omvang. De overige liquide middelen zijn ter vrije besteding van Vereniging en stichting Fietsersbond ten behoeve van de doelstellingen.

De liquide middelen per ultimo 2022 zijn 85.668 hoger dan per eind 2021. Het saldo vooruit ontvangen baten bedraagt 259.315 waarvan het grootste gedeelte afkomstig is uit een vooruit ontvangen betaling voor de nieuwe subsidie vanuit het ministerie van VWS (191.466). Het gedeelte afkomstig uit het bedrijfsleven bedraagt 35.859, omdat nieuwe contracten een ingangsdatum kunnen hebben op een zeker moment in 2022 en niet altijd per 1 januari 2022. Er wordt meestal wel voor een volledig jaar betaald.

4. Reserves

De stand van de reserves:	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Continuïteitsreserve	415.000	445.000	445.000
Overige reserves	148.124	186.821	195.598
Bestemmingsreserve lokaal activisme	116.439	116.439	116.439
Bestemmingsreserve toekomstige projecten	0	50.000	50.000
Bestemmingsreserve nalatenschappen	266.670	264.477	47.294
Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	104.022	86.402	111.065
Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner	0	18.562	41.472
Bestemmingsreserve Donatiecampagne	47.164	22.295	48.081
Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	20.000		
	1.117.419	1.189.999	1.054.951

In dit overzicht zijn de bedragen van de vereniging en de stichting geconsolideerd. De uitsplitsing van de reserves tussen vereniging en stichting is te vinden op pagina 23.

Mutaties van de reserves

De continuïteitsreserve is bijgesteld van 445.000 naar 415.000 na uitvoeren van de jaarlijkse risicoanalyse. De 30.000 is toegevoegd aan de overige reserve.

De overige reserve is opgehoogd met bovengenoemde 30.000 en ook het saldo van de reserve Fietsrouteplanner (18.562) is toegevoegd aan

de overige reserve. Gezien het negatieve resultaat van de stichting Fietsersbond is er 87.293 onttrokken aan deze reserve.

(voor meer informatie zie enkelvoudige cijfers van de stichting Fietsersbond in de bijlage).

Vanuit de reserve Lokaal activisme is extra budget beschikbaar voor onze afdelingen. De totale bestedingen van de afdelingen zijn binnen begroting gebleven en dus heeft geen onttrekking plaatsgevonden aan deze reserve.

De reserve toekomstige projecten is al een aantal jaar op hetzelfde niveau, wat betekent dat er geen plan is geweest om deze middelen te benutten. Er is daarom gekozen om dit saldo toe te voegen aan de reserve innovatieprojecten vereniging, waar het ingezet kan worden om het CRM-systeem te blijven verbeteren. In 2022 is bijvoorbeeld gestart met de implementatie van Power BI waardoor (management)informatie op een overzichtelijke wijze gepresenteerd kan worden.

Er is 86.216 toegevoegd aan de reserve

nalatenschappen. Er is één voorschot ontvangen en van een andere is de boedelbrief ontvangen waar in beschreven staat welk bedrag de Fietsersbond mag ontvangen, dit is verwerkt in de jaarrekening. Ook is er een nalatenschap, toegezegd in 2021, volledig afgerond. Ook zijn er in 2022 zijn vier nalatenschappen toegezegd, die nog niet zijn afgerond of waarvan de ontvangst onbekend is Conform begroting is 50.000 aan deze reserve voor o.a. de VVF en ledenwerving besteed. Daarnaast heeft het bestuur akkoord gegeven om ook de salarislasten van een medewerker communicatie te dekken uit deze reserve. In totaal is er 84.023 onttrokken.

De afschrijvingslasten à 24.663 voor het ledenadministratiesysteem zijn gedekt uit de reserve 'Innovatieprojecten vereniging'. Naast deze jaarlijkse onttrekking heeft het bestuur akkoord gegeven om ook de lasten voor Power BI en dashboarding te dekken uit de reserve. In 2022 is hieraan 7.717 besteed. In 2023 worden de werkzaamheden voortgezet.

Vanuit de reserve toekomstige projecten wordt 50.000 toegevoegd aan deze reserve.

De reserve Fietsrouteplanner is opgeheven (zie enkelvoudige cijfers stichting Fietsersbond in de bijlage). Het saldo van 18.562 is toegevoegd aan de overige reserves.

Bij de donatiecampagne in 2022 is een bijdrage gevraagd voor Fietsen met een beperking. In totaal heeft deze campagne 39.583 opgeleverd en dit bedrag is toegevoegd aan deze reserve.

Het saldo per begin 2022 is bedoeld voor het thema Veiligheid, ontvangen vanuit de campagne in 2020. In 2022 is hier 14.714 aan besteed en is er nog 7.581 beschikbaar voor 2023.

In 2025 bestaat de Fietsersbond 50 jaar en dit gaat gevierd worden. In 2022 is 20.000 vrijgemaakt om hier mee te starten, maar uiteindelijk is het niet gelukt dit te besteden. Het bedrag wordt toegevoegd aan deze nieuwe reserve.

De liquide middelen per ultimo 2022 zijn 85.668 hoger dan per eind 2021. Het saldo vooruit ontvangen baten bedraagt 259.315 waarvan het grootste gedeelte afkomstig is uit een vooruit ontvangen betaling voor de nieuwe subsidie vanuit het ministerie van VWS (191.466). Het gedeelte afkomstig uit het bedrijfsleven bedraagt 35.859, omdat nieuwe contracten een ingangsdatum kunnen hebben op een zeker moment in 2022 en niet altijd per 1 januari 2022. Er wordt meestal wel voor een volledig jaar betaald.

VERENIGING OVERZICHT RESERVES			STICHTING OVERZICHT RESERVES	
	2022	2021	2022	2021
Continuïteitsreserve				
Stand per 1 januari	445.000	445.000		
Dotatie	0	0		
Onttrekking	-30.000	0		
Stand per 31 december	415.000	445.000		
Overige reserves	2022	2021	2022	2021
Stand per 1 januari	160.482	167.667	26.339	27.930
Dotatie	118.961	77.568	18.562	0
Onttrekking	0	-84.753	-176.225	-1.592
Stand per 31 december	279.443	160.482	-131.323	26.339

Bestemmingsreserve toekomstige projecten	2022	2021		
Stand per 1 januari	50.000	50.000		
Dotatie	0	0		
Onttrekking	-50.000	0		
Stand per 31 december	0	50.000		
Bestemmingsreserve lokaal activisme	2022	2021		
Stand per 1 januari	116.439	116.439		
Dotatie	0	0		
Onttrekking	0	0		
Stand per 31 december	116.439	116.439		
Bestemmingsreserve nalatenschappen	2022	2021		
Stand per 1 januari	264.477	47.294		
Dotatie	86.216	231.768		
Onttrekking	-84.023	-14.585		
Stand per 31 december	266.670	264.477		
Bestemmingsreserve Innovatieprojecten Vereniging	2022	2021		
Stand per 1 januari	86.402	111.065		
Dotatie	50.000	0		
Onttrekking	-32.380	-24.663		
Stand per 31 december	104.022	86.402		
Bestemmingsreserve Donatiecampagne	2022	2021		
Stand per 1 januari	22.295	48.081		
Dotatie	39583	0		
Onttrekking	-14.714	-25.786		
Stand per 31 december	47.164	22.295		
Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner			2022	2021
Stand per 1 januari			18.562	41472
Dotatie			0	0
Onttrekking			-18.562	-22910
Stand per 31 december			0	18.562
Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	2022			
Stand per 1 januari	0			
Dotatie	20.000			
Onttrekking	0			
Stand per 31 december	20.000			

TOTAAL			
Totaal weerstandsvermogen	2022	2021	
Stand per 01 januari	631.821	640.597	
Stand per 31 december	563.123	631.821	
Totaal bestemmingsreserves	2022	2021	
Stand per 01 januari	558.177	414.351	
Stand per 31 december w	554.295	558.177	

5. Kortlopende schulden

Hieronder vallen de nog af te dragen loonheffing en premies van december die in januari 2022 worden betaald. Het bedrag aan loonheffing bestaat uit twee delen: de loonheffing over de reguliere salarisbetaling en de loonheffing over de eindejaarsuitkering. Die laatste is vanaf 2021 resultaatafhankelijk en wordt 'Fietsersbond prestatiegratificatie' genoemd. Het

resultaat is voldoende gebleken om deze gratificatie deels uit te keren en dus is hieronder ook de nog te betalen loonheffing over deze gratificatie opgenomen. Ook de omzetbelasting over het vierde kwartaal is opgenomen. Vanwege het negatieve resultaat in de stichting hoeft er geen vennootschapsbelasting betaald te worden.

Kortlopende schulden: belastingen			
Belastingen en premies	2022	2021	2020
BTW	32.107	48.178	11.651
Vennootschapsbelasting	0	0	5.413
Loonheffing en premie	51.638	68.883	69.890
	83.745	117.061	86.954

De vooruit ontvangen baten hebben voornamelijk betrekking op de nog te besteden subsidie van het ministerie van VWS (191.466) en een kleiner gedeelte nog te besteden baten van bedrijfsleven (35.859), omdat nieuwe contracten een ingangsdatum hebben op een zeker moment in 2022 en niet altijd per 1 januari 2022. Meestal wordt wel voor een volledig jaar betaald.

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De Fietsersbond heeft per balansdatum financiële verplichtingen uit hoofde van langlopende overeenkomsten inzake huur gebouwen en kantoorapparatuur en overeenkomsten met betrekking tot software en huisvestingslasten. De hiermee verbonden lasten voor 2022 bedragen circa 111.000. Deze zijn in de staat van baten en lasten verwerkt. De totale verplichting bedraagt 260.340. Deze bedragen vallen tussen één en vijf jaar.

Rabobank heeft een garantie afgegeven ten bate van de verhuurder van het pand Nicolaas Beetsstraat 2a ter grootte van 25.000. De garantie heeft als onderpand een depositorekening bij Rabobank van dezelfde omvang als de garantie.

De vereniging en stichting maken deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond hiervan zijn de vereniging en stichting hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden inzake omzetbelasting van de fiscale eenheid.

De eindejaarsuitkering is vanaf 2021 in overleg met het personeel afhankelijk gemaakt van het financieel resultaat. Het personeel staat op de loonlijst van Vereniging Fietsersbond. Stichting Fietsersbond heeft geen personeel in dienst.

Voorwaartse verliescompensatie

Per balansdatum bestaat recht op voorwaartse verliescompensatie tot een bedrag van 118.275.

Nalatenschappen

In 2022 heeft de vereniging Fietsersbond vier nalatenschappen toegezegd gekregen waarvan de totale omvang nog niet bekend is. Conform RJ650 dient een nalatenschap te worden opgenomen in de staat van baten en lasten als er voldoende zekerheid is betreffende de omvang van de nalatenschap in de vorm van een boedelbeschrijving. Op balansdatum was deze boedelbeschrijving van één van deze vier nalatenschappen beschikbaar. Het nog te ontvangen bedrag (32.184) is opgenomen als baten in 2022. Ook opgenomen als baten zijn een ontvangen voorschot (21.500) en een restant bedrag na afwikkeling van een toegezegde nalatenschap uit 2021 (32.532).

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening, worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die effect hebben op de jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022

In de staat van baten en lasten wordt een vergelijking gemaakt met de begroting 2022. De ledenraad van de Fietsersbond stelt de begroting vast. In deze begroting staan de directe lasten en de urenbesteding van de medewerkers. De medewerkers registreren de besteding van de uren per project in een integraal

boekhoud- en registratiesysteem. Zo kunnen we goed monitoren aan welke doelstellingen we onze tijd besteden. De urenverdeling is maatgevend voor het bepalen van de lastenverdeling. De projectuitvoering wordt door eigen medewerkers en door externen uitgevoerd.

6. Baten van particulieren en bedrijven (eigen fondsenwerving)

	Realisatie	Begroting	Realisatie		
Baten van particulieren en bedrijfsleven	2022	2022	2021	2020	2019
Contributie	889.922	1.172.000	1.114.149	1.097.083	1.067.572
Giften	366.732	100.000	106.277	109.894	95.291
Donatiecampagne	51.801	50.000	77.230	68.863	42.253
Periodiek schenkers	68.896	73.000	58.604	48.987	83.247
Donateurs	118.637	195.000	66.029	75.785	63.357
Nalatenschappen	87.216	0	231.768	13.975	95.000
	1.583.205	1.590.000	1.654.057	1.414.587	1.446.720

Na opstellen van de begroting 2022 is de wijze van verdeling tussen contributie en giften aangepast.

Voor 2022 was de verwerking van de inkomsten deels afhankelijk van de betaalwijze acceptgiro of incasso en hierdoor niet zuiver genoeg.

De definitie van een gift is vanaf de jaarrekening 2022 als volgt:

- Alles wat leden meer betalen dan de minimale 30,-;
- Alles wat binnenkomt van niet-leden.

Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen steunleden, jeugdleden, actieleiden en gewone leden. Periodiek schenkers, structurele donateurs, nalatenschappen en donatiecampagnes worden apart verwerkt en zijn daarom niet meegenomen in de berekening.

Door deze aanpassing is het niet mogelijk om contributies en giften een-op-een te vergelijken met 2021, maar cumulatief kan dit wel. Er is 36.000 meer binnengekomen dan in 2021. Dit komt o.a. door een toename van het aantal leden met 220 (van 31.797 naar 32.017 per eind van het jaar). De gemiddelde bijdrage per lid is ook gestegen van 40,40 naar 41,54. Nieuwe leden, lid geworden in 2022, betalen gemiddeld 42,90.

De begroting is niet gehaald en dit komt omdat het netto aantal nieuwe leden lager is dan de 3,5% die is begroot (absoluut 220 om 1.119). Het opzegpercentage is met 6,7% hoger gebleken dan de verwachte 5,0%. Opvallend is dat er 2-3 maal zoveel opzeggingen zijn, vanwege financiële redenen, als in 2021.

De bijdrage vanuit periodiek schenkers is gestegen ten opzichte van 2021. In 2022 is aandacht besteed om reguliere leden de overstap te laten maken naar het doen van een periodieke schenking. Echter is het niet gelukt om de 10% conversie te behalen, waardoor de begroting niet is gehaald.

De verantwoorde opbrengsten voor de donatiecampagne zijn de gelden die zijn binnengehaald in 2022. Het betreft hier een bedrag aan donaties voor de Fietsrouteplanner (11.917), de campagne uit 2021. De campagne Fietsen met een beperking uit 2022 heeft 39.584 opgeleverd. Deze donaties worden in 2023 (deels) besteed. Voor de campagne Fietsen met een beperking was 50.000 begroot.

De bijdrage van de donateurs is met ruim 50.000 gestegen. Het aantal bedrijven dat zich financieel

heeft verbonden aan de Fietsersbond is in 2022 verder gegroeid.

De begroting is niet gehaald terwijl er veel nieuwe Vrienden van de Fietsersbond zijn bijgekomen. De ingangsdatum van diverse contracten is later in het jaar, waardoor de het aandeel in 2022 lager is dan begroot.

Nalatenschappen worden vanwege het incidentele karakter niet begroot.

7. Baten van loterijorganisaties

In 2022 en 2021 hebben we geen baten ontvangen van loterijorganisaties.

8. Subsidies van overheden

De post 'Subsidies van overheden' bestaat uit de optelsom van subsidie inkomsten uit activiteiten die voor (lokale) overheden worden uitgevoerd. Ten opzichte van de begroting kan er verschuiving plaatsvinden door het niet toekennen van projecten in acquisitie, bijstelling van lopende projecten en toekenning van nieuwe projecten.

Het project Werken in Beweging en Beweegvriendelijke schoolomgeving, gestart in 2019, is afgerond in 2022. Hierdoor is het totaalbedrag aan subsidies lager dan in 2021, toen dit project nog voor een volledig jaar kon worden opgenomen.

De baten uit subsidies zijn ruim 50.000 hoger dan begroot en dit komt omdat we eind van het jaar een nieuwe subsidie toegezegd hebben gekregen vanuit het ministerie van VWS. In totaal is er 261.123 toegezegd en hiervan is ongeveer 70.000 besteed in 2022. Het restant wordt besteed in 2023.

De subsidie verkregen vanuit het ministerie van I&W, de provincie Friesland en de provincie Zuid-Holland zijn uitgevoerd conform vooraf gemaakte afspraken. De subsidie van VWS voor 2019-2022 is iets lager uitgevallen in het laatste jaar, maar over alle jaren gezien is de subsidie volledig besteed.

In 2022 heeft de afdeling Breda 5.375 aan subsidiegelden ontvangen van de gemeente Etten-Leur. Hiervan is 5.000 doorgeschoven naar 2023.

9. Baten van organisaties zonder winststreven, baten als tegenprestatie en overige

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

In 2021 hebben we een toezegging ontvangen vanuit Stichting Vrienden op de Fiets voor een financiële bijdrage aan de Fietsrouteplanner. Het totale bedrag bedraagt 24.630 en is bedoeld voor verdere ontwikkeling van de Fietsrouteplanner-app. In 2021 is hiervan 5.000 besteed en het restant is besteed in 2022. Het restant bedrag wordt ontvangen in 2023.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Deze omvat alle projecten van de stichting, met uitzondering van 'Vrienden van de Fietsersbond', de donaties voor de Fietsrouteplanner en overige giften (respectievelijk terug te vinden onder baten van bedrijven en baten van particulieren).

De baten als tegenprestatie zijn gelijk aan 2021 en hoger dan begroot en dit komt voornamelijk doordat er extra werk is uitgevoerd in de Fietschool. Dit extra werk betreft onder andere het project Doortrappen.

Overige baten

Hieronder vallen de doorbelaste huurinkomsten aan de Dutch Cycling Embassy en Milieu Centraal. Ook de inkomsten die door de afdelingen worden binnengehaald, vallen hieronder (met uitzondering van binnengehaalde subsidies). In 2022 is er door afdelingen bijna 16.000 ontvangen, ongeveer gelijk aan vorig jaar. Een specificatie van de baten per afdeling is te vinden in de bijlage.

In 2022 is er een suppletie ingediend bij de Belastingdienst voor te veel betaalde omzetbelasting in 2021 betreffende de pro rata-regeling. Het totaal ontvangen bedrag is 5.790. In 2022 is de financiële bijdrage van de gemeente Zwolle voor het Fietsfestival (7.000) ook verantwoord als overige baten. Dit verklaart ook het verschil ten opzichte van 2021.

De overige baten zijn hoger uitgevallen dan begroot.

Inkomsten die afdelingen zelf binnenhalen hebben niet altijd een structureel karakter en worden daarom niet opgenomen in de begroting. Ook de bijdrage vanuit de gemeente Zwolle was nog niet bekend bij opstellen begroting.

Toelichting bestedingen

Hieronder volgt een specificatie en verdeling van de lasten (derden) naar onze zes doelstellingen:

Ruimte, leefbaarheid & veiligheid, Mobiliteit, Geluk en Gezondheid, Vrijwilligersmanagement, 50 jaar Fietsersbond en Communicatie en marketing.

Lastenverdeelstaat: lasten verdeeld naar doelstellingen en activiteiten

Begroting 2022

	Doelstelling/activiteit			
	Ruimte, Leefbaarheid & Veiligheid	Communicatie & marketing	Mobiliteit	Geluk en Gezondheid
Aankopen en verwervingen	73.956		91.398	351.203
Communicatie		216.500		
Personeelslasten	231.998	197.326	116.535	195.480
Huisvestingslasten	23.395	24.195	12.067	12.435
Kantoor- en Algemene lasten	55.230	43.815	57.998	22.518
Afschrijvingen	9.541	9.867	4.921	35.534
Afdelingen				
Totaal	394.120	491.704	282.920	617.169

Realisatie 2022

	Doelstelling/activiteit			
	Ruimte, Leefbaarheid & Veiligheid	Communicatie en marketing	Mobiliteit	Geluk en Gezondheid
Aankopen en verwervingen	49.282		58.375	554.782
Communicatie		207.548		
Personeelslasten	230.630	207.541	133.012	226.771
Huisvestingslasten	25.222	25.512	13.770	14.424
Kantoor- en Algemene lasten	49.405	42.085	63.053	23.794
Afschrijvingen	9.499	9.608	5.186	36.161
Afdelingen				
Totaal	364.039	492.294	273.396	855.932

Per doelstelling volgt hieronder een toelichting op de realisatie vs begroting 2022.

- Bij Ruimte, leefbaarheid & veiligheid zijn de projecten Fietsen naar School en SPI Limburg wel begroot, maar uiteindelijk niet uitgevoerd. Binnen het project Flevoland zijn afspraken gemaakt om een aantal activiteiten (deels) door te schuiven naar 2023.
- De projecten binnen de doelstelling communicatie zijn nagenoeg uitgevoerd zoals begroot.
- Aan de doelstelling Mobiliteit is ook minder besteed dan begroot. Dit komt voornamelijk door het project Fietsvriendelijk bedrijf waar minder certificaten zijn uitgereikt dan verwacht.
- Er is fors meer besteed aan de doelstelling Geluk en Gezondheid. De Fietschool heeft veel meer werk kunnen verzetten en de nieuw binnengehaalde subsidie van VWS valt ook binnen deze doelstelling.

50 jaar Fietserbond	"Vrijwilligers-management"	"Wervings-kosten"	Beheer en Adminis-tratie	Begroting 2022	Realisatie 2022
10.128		473		527.157	667.906
		285.000		501.500	455.911
52.899	116.570	253.481	194.022	1.358.311	1.374.037
1.130	14.293	11.299	23.790	122.604	131.538
22.046	119.184	20.461	43.082	384.334	380.831
461	5.829	4.608	9.702	80.463	80.269
	80.000			80.000	89.440
86.663	335.876	575.322	270.596	3.054.369	3.179.933

50 jaar Fietserbond	Vrijwilligers-management	Wervings-kosten	Beheer en Adminis-tratie	Realisatie 2022	Realisatie 2021
9		5.458		667.906	628.188
		248.363		455.911	421.854
2.622	124.837	259.312	189.313	1.374.037	1.441.940
293	15.378	13.618	23.321	131.538	116.005
484	141.074	22.465	38.470	380.831	410.669
111	5.792	5.129	8.783	80.269	63.427
	89.440			89.440	69.978
3.519	376.521	554.345	259.887	3.179.933	3.152.060

- 50 jaar Fietserbond heeft in 2022 nog geen concrete invulling gekregen en daarom is het begrote budget toegevoegd aan de nieuwe reserve.
- Vrijwilligers voorop! Ieder jaar willen we meer aandacht geven aan onze vrijwilligers. In 2022 is uiteindelijk meer besteed dan begroot.
- Aan fondsenwerving is minder besteed dan begroot, omdat een aantal werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2023.
- De kosten voor beheer en administratie zijn lager dan begroot. Met 8% blijven we onder onze eigen norm van 10%.
- Hieronder het overzicht waarin te zien is welk percentage van de totale lasten is besteed aan een bepaalde doelstelling. Voor het vergelijk wordt ook 2021 getoond.

Gerelateerd aan (vroegere) CBF-definities en eigen normering:			
Definitie norm	Maximum	2022	2021
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		74%	74%
- waarvan aan ruimte, leefbaarheid & veiligheid		11%	11%
- waarvan aan mobiliteit		9%	7%
- waarvan aan geluk & gezondheid		27%	
- waarvan aan gezondheid			19%
- waarvan aan fietsgeluk			14%
- waarvan aan vrijwilligersmanagement		12%	10%
- waarvan aan 50 jaar Fietsersbond		0%	
- waarvan aan communicatie en marketing		16%	14%
Wervingskosten t.o.v. baten	25%	35%	36%
Besteed aan Beheer & Administratie t.o.v. totale lasten	10%	8%	10%

Hieronder volgt een toelichting per besteding.

10. Norm besteding aan de doelstelling

In 2020 heeft de Fietsersbond besloten om te kiezen voor nieuwe doelstellingen die beter aansluiten bij de Fietsvisie 2040. Hierdoor is het niet mogelijk om deze een-op-een te vergelijken met voorgaande jaren. In 2021 en 2022 zijn de doelstellingen nog iets verfijnd, waardoor ook deze jaren niet op elkaar kunnen worden gelegd. Het streven is om vanaf 2023 de doelstellingen gelijk te houden aan 2022.

De lasten van de projecten worden direct toegerekend aan de projecten. In de begroting rekenen we met de integrale lasten van de projecten, dus inclusief een opslag voor de lasten van beheer en administratie. Bij de facturering is dat niet altijd mogelijk door de in de subsidie-overeenkomst afgesproken uurtarieven. De lokale afdelingen ontvangen een budget voor het uitvoeren van lokale activiteiten ten behoeve van de doelstelling 'vrijwilligersmanagement'. De afdelingen hebben in totaal bijna 90.000 uitgegeven en dat is ongeveer gelijk aan 2019, het jaar voor corona. In de coronajaren 2020 en 2021 is zo'n 70.000 uitgegeven. Het percentage dat uiteindelijk is besteed aan de doelstellingen (74%) is gelijk aan 2021 en hoger dan begroot (72%). Het grootste verschil met de begroting is terug te vinden bij Geluk en Gezondheid waar 27% aan is uitgegeven i.p.v. 20%. Dit komt voornamelijk doordat de Fietsersbond een zeer succesvol jaar heeft gehad en veel meer werk heeft kunnen verzetten.

11. Norm wervingskosten

De wervingskosten zitten met 35% boven de norm van 25%. Dit is een gemiddelde norm die het CBF hanteert over een periode van drie jaar. Het is overigens geen harde norm. Over de jaren 2020-2022 komt de Fietsersbond uit boven deze norm. In 2021 is namelijk gestart met Great Fundraising en dat is ook terug te zien in het bestedingspercentage van 36% t.o.v. de baten in dat jaar. Voor 2022 was het begrote percentage eveneens 36% aangezien de activiteiten binnen Great Fundraising worden gecontinueerd. Dankzij Great Fundraising moet het in de toekomst mogelijk zijn om meer geld te besteden aan de doelstellingen. De kosten gaan dus voor de baten uit. Ook de kosten voor het werven van Vrienden van de Fietsersbond worden tot 2022 meegerekend.

12. Norm lasten van beheer en administratie

Lasten van beheer en administratie zijn de lasten die de Fietsersbond maakt in het kader van de interne bedrijfsvoering. Hieronder vallen met name de lasten van de afdeling Financiën en Bedrijfsvoering (inclusief receptie, secretariaat, financiën en planning en control) en deze lasten worden toegerekend op basis van de urenverdeelsleutel. De lasten van beheer en administratie zijn met 8% lager dan de norm van 10% die de Fietsersbond zichzelf stelt. Hierdoor is zijn er meer middelen beschikbaar voor onze doelstellingen.

Ten opzichte van 2021 zijn de lasten ruim 60.000 lager. Dankzij het continu blijven verbeteren van onze interne processen is minder capaciteit nodig gebleken dan in 2021.

	Realisatie	Begroting	Realisatie	
Personeelslasten	2022	2022	2021	2020
Lonen en salarissen	1.012.137	989.681	1.115.516	1.001.681
Sociale lasten	179.063	176.292	176.226	177.909
Pensioenlasten	69.592	85.828	76.627	75.110
Overige lasten	113.241	106.510	73.573	74.535
	1.374.033	1.358.311	1.441.942	1.329.235

Ten opzichte van vorig jaar zijn de personeelslasten afgenomen. Aan salaris werd ruim 100.000 minder betaald. In 2021 kon de volledige prestatieafhankelijke eindejaarsgratificatie worden uitgekeerd en in 2022 ongeveer 40% hiervan.

Door vernieuwing en verjonging van het personeelsbestand is de totale loonsom iets gedaald en daarom zijn ook de pensioenlasten lager. Al heeft dit laatste ook te maken met lagere administratiekosten van de pensioenverstrekker dan begroot.

Onderaan de streep is toch een stijging te zien van de personeelslasten en dit komt door de resultaatafhankelijke prestatiegratificatie, die niet is begroot. De totale reiskosten woon-werk zijn hoger dan begroot en dit is te zien bij de overige lasten.

Op het landelijk bureau van de Fietsersbond in Utrecht werkten in 2022 29 betaalde krachten: 15 mannen en 14 vrouwen. Zij werkten voornamelijk in deeltijd. De gemiddelde formatie van het landelijk bureau was in 2022 18,80 fte exclusief stagiairs ten opzichte van 19,50 fte in 2021.

Bezoldiging van de directie

Het maximumsalaris wordt vanuit het CBF bepaald aan de hand van de zogenaamde Basis Score voor Directiefuncties (BSD). Bij het bepalen van de score wordt rekening gehouden met de omvang en complexiteit van de organisatie. Het aantal BSD-punten bepaalt in welke functiegroep een directeur valt en wat het bijbehorende maximum(bruto) jaarinkomen is.

De directeur van de Fietsersbond scoort in 2022 425 BSD-punten. Hierbij hoort een maximaal jaarinkomen van 127.511. Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtelling, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn

samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van 216.000 per jaar.

Naam	E. van Garderen
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
uren	36
parttime percentage	100%
periode	01/01-31/12
Bezoldiging (EUR)	
Jaarinkomen	
bruto loon/salaris	80.136
vakantiegeld	6.338
(vaste) eindejaarsuitkering	2.021
niet opgenomen vakantiedagen	3.584
Totaal	92.079
Belaste vergoedingen/bijtellingen	10.680
Pensioenlasten (wg deel)	7.198
Pensioencompensatie	0
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal 2021	109.957

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 8.7 van het jaarverslag. De bestuurders ontvangen geen bezoldiging. Er zijn per balansdatum geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en/of toezichthouders.

Huisvestingslasten

De huur van het kantoor aan de Nicolaas Beetsstraat 2a te Utrecht, de servicelasten, de energielasten en beveiliging staan onder deze post.

Kantoor en algemene lasten

Alle lasten voor van een verantwoorde bedrijfsvoering zijn hier opgenomen, zoals de lasten voor automatisering, porto, accountant, maar ook lasten ten behoeve van het bestuur en ledenraad.

Afschrijving

Hieronder vallen de lasten van de afschrijvingen zoals vermeld in de toelichting op de balans per 31 december 2022.

Enkelvoudige balans - baten en lasten vereniging Fietsersbond

Vereniging Fietsersbond balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	67.103	55.134
Materiële vaste activa	59.081	36.491
	126.184	91.625
Langlopende vorderingen		
Vordering op groepsmaatschappijen	168.000	
Kortlopende vorderingen		
Nog te ontvangen baten	97.866	73.936
Vordering op groepsmaatschappijen	272.082	128.189
Debiteuren	1.540	393
Overige en overlopende activa	14.318	14.568
	385.806	217.086
Spaar- / depositorekeningen	332.005	332.899
Betaalrekeningen en kas	659.927	726.564
	991.932	1.059.463
Totaal activa	1.671.922	1.368.174
PASSIVA		
Reserves		
Continuïteitsreserve	415.000	445.000
Bestemmingsreserve	554.295	539.615
Overige reserves	279.447	160.484
	1.248.742	1.145.099
Langlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	5.434	36.769
Reservering vakantiegeld/ -dagen	72.853	70.284
Vooruit ontvangen baten	196.856	13.839
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	-1.680
Crediteuren	72.343	33.404
Overige en overlopende passiva	75.693	70.460
	423.179	223.076

Het verschil tussen het geconsolideerde eigen vermogen en het eigen vermogen van Vereniging Fietsersbond is het eigen vermogen van Stichting Fietsersbond.

Vereniging Fietsersbond staat van baten en lasten over 2022

	Ref	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Baten van particulieren	6	1.461.707	1.400.000	1.591.522
Baten van bedrijven	6	0	0	0
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	829.791	776.749	954.865
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	0	0	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		2.291.498	2.176.749	2.546.387
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	5.496	0	7.540
Detachering stichting Fietsersbond	9	305.796	358.404	323.913
Overige baten	9	137.583	29.207	40.405
Som van de baten		2.740.373	2.564.360	2.918.245
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		331.231	319.152	317.867
Gezondheid				290.470
Communicatie en marketing		499.697	491.704	427.169
Mobiliteit		219.459	207.903	210.996
Fietsgeluk				196.563
Vrijwilligersmanagement		376.521	335.876	302.361
Geluk & Gezondheid		261.598	203.706	
50 jaar Fietsersbond		3.270	32.852	
		1.691.776	1.591.193	1.745.426
Wervingskosten	11	382.266	383.518	376.106
Lasten beheer en administratie	12	259.887	270.596	313.249
Lasten detachering stichting Fietsersbond personeel en overhead		305.796	358.404	323.913
Som van de lasten		2.639.726	2.603.711	2.758.694
Saldo voor financiële baten en lasten		100.647	-39.351	159.552
Saldo financiële baten en lasten		2.996	0	-3
Saldo voor vennootschapsbelasting		103.643	-39.351	159.549
Saldo vennootschapsbelasting		0	0	0
Saldo van baten en lasten		103.643	-39.351	159.549

Bestemming saldo van baten en lasten:				
Toevoeging/ onttrekking aan:		2022		2021
Reserves				
- Continuïteitsreserve		-30.000		0
		0		0
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging		17.620		-24.663
- Bestemmingsreserve nalatenschappen		2.193		217.183
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten		-50.000		0
- Bestemmingsreserve donatiecampagne		24.869		-25.786
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond		20.000		
Vrij besteedbaar vermogen		118.961		-7.185
		103.643		159.549

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Informatie over de rechtspersoon:

Statutaire naam: Fietsersbond

Vestigingsplaats: Utrecht

Kamer van Koophandel nummer: 40464671

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 17 tot en met 19 opgenomen toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten.

Vordering op groepsmaatschappijen

Onder vorderingen op groepsmaatschappijen zijn marktconforme lening opgenomen aan stichting Fietsersbond voor 88.933 in 2019 en 86.858 in 2021. Het betreft vastrentende leningen met een rentepercentage van 1%. De resterende looptijd van deze vorderingen bedraagt respectievelijk 7 en 9 jaar. Omtrent zekerheden is niets overeengekomen.

Vergelijkende cijfers

In 2022 is de verwerking van de donatiecampagne van de Fietsrouteplanner in 2019 en 2020 in aansluiting met de afgesloten kredietovereenkomst tussen de vereniging Fietsersbond en de stichting Fietsersbond aangepast. Het totaalbedrag aan donaties ontvangen in de vereniging Fietsersbond ad 88.933 is als schuld

aan stichting Fietsersbond in rekening gebracht.

In de stichting Fietsersbond is het bedrag 2019 ad 20.000. 2020 ad 68.933 verantwoord als baten van particulieren, waar dit geboekt had moeten worden als schuld aan de vereniging Fietsersbond. In 2022 zijn deze baten alsnog in de vereniging verantwoord onder de post Overige baten en Geconsolideerd heeft deze correctie geen invloed.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de toelichting omtrent de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar pagina 28 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de geconsolideerde jaarrekening.

Ondertekening door directie en bestuur

Utrecht, 10 mei 2023

Esther van Garderen, directeur

Gilbert Isabella, voorzitter

Bert Warmelink, penningmeester

Wouter Wouters, bestuurslid

Joost Schrage, bestuurslid

Sandor Hermens, bestuurslid

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging Fietsersbond

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Vereniging Fietsersbond te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Fietsersbond per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Fietsersbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- balans per 31 december 2022 en staat van baten en lasten over 2022 van Stichting Fietsersbond;
- overzicht baten van subsidies van overheden en overige bijdragen 2022.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder RJ 650 Fondsenwervende Instellingen.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen en artikel 2:10 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 10 mei 2023
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

 Digitaal ondertekend door Sandra van der Veer

 S.v.d.V.

S. van der Veer AA

Bijlage 1: Stichting Fietsersbond

Stichting Fietsersbond balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

De stichting is begin 2016 opgericht

	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	92.212	122.675
Materiële vaste activa	0	267
	92.212	122.942
Langlopende vorderingen		
Vordering op groepsmaatschappijen		
Kortlopende vorderingen		
Nog te ontvangen baten	25.971	6.571
Vordering op groepsmaatschappijen	0	-1.680
Debiteuren	183.017	163.205
Overige en overlopende activa	3.998	11.944
Vordering vennootschapsbelasting	4.839	4.839
	217.825	184.879
Spaar- / depositorekeningen	86.842	0
Betaalrekeningen en kas	74.563	8.206
	161.405	8.206
Totaal activa	471.442	316.027
PASSIVA		
Reserves		
Continuïteitsreserve	0	0
Bestemmingsreserve	0	18.562
Overige reserves	-131.323	26.338
	-131.323	44.900
Langlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	168.000	
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	78.311	80.292
Vooruit ontvangen baten	62.459	36.377
Schulden aan groepsmaatschappijen	272.082	128.189
Crediteuren	21.372	24.869
Overige en overlopende passiva	541	1.398
	434.765	271.125
Totaal passiva	471.442	316.025

Het saldo op de spaarrekening is afkomstig van de donatiecampagne Fietsrouteplanner uit 2021 en wordt ingezet ter verbetering van de Fietsrouteplanner.

Stichting Fietsersbond staat van baten en lasten over 2022

In 2022 is er een correctieboeking gemaakt betreffende de verwerking van de donatiecampagne van de Fietsrouteplanner in 2019. In 2019 en 2020 is het totaalbedrag aan donaties ontvangen in de vereniging Fietsersbond en doorgestuurd aan de stichting Fietsersbond. In de stichting Fietsersbond is het bedrag verantwoord als baten van particulieren, waar dit geboekt had moeten worden als schuld aan de vereniging Fietsersbond. In 2022 zijn de baten gecorrigeerd onder de post Overige baten en is

alsnog een kredietovereenkomst afgesloten tussen de vereniging Fietsersbond en de stichting Fietsersbond. In de kredietovereenkomst is bepaald dat de leningen vanaf het moment van ingangsdatum binnen maximaal tien kalenderjaren afgelost moeten worden. Indien de Stichting wordt overgenomen door een andere rechtspersoon (change of control), is de lening per direct opeisbaar door Vereniging Fietsersbond. De totale schuld bestaat uit 2 kredietdelen, welke voor het eerst zijn ingegaan per 1 januari 2019 en 1 januari 2021, respectievelijk. De rente bestaat uit 1% over de totale krediet som, welke op de laatste dag van het kalenderjaar is verschuldigd. De kortlopende schuld in 2022 bestaat volledig uit de verwachte rentekosten 2023. Geconsolideerd heeft deze correctie geen invloed.

	Ref	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Baten van particulieren	6	7.286	0	1.988
Baten van bedrijven	6	114.211	190.000	60.547
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	0	0	0
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	19.630	0	5.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		141.127	190.000	67.535
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	622.190	554.587	634.470
Overige baten	9	-83.143	0	4.372
Som van de baten		680.174	744.587	706.377
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
- Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		33.061	74.968	15.454
- Gezondheid		0		313.373
- Communicatie en marketing		0	0	18.678
- Mobiliteit		54.145	75.017	0
- Fietsgeluk				268.424
- Geluk & Gezondheid		595.410	413.463	
- 50 jaar Fietsersbond		251	53.812	
		682.867	617.260	615.929

Wervingskosten	11	173.534	191.804	119.790
Lasten beheer en administratie	12	0	0	0
Som van de lasten		856.401	809.064	735.719
Saldo voor financiële baten en lasten		-176.227	-64.477	-29.342
Saldo financiële baten en lasten		0	0	0
Saldo voor vennootschapsbelasting		-176.227	-64.477	-29.342
Saldo vennootschapsbelasting		0	0	-4.840
Saldo van baten en lasten		-176.227	-64.477	-24.502
Bestemming saldo van baten en lasten:				
Toevoeging/ onttrekking aan:		2022		2021
Reserves				
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner		-18.562		-22.910
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten		0		0
Vrij besteedbaar vermogen		-157.665		-1.592
		0		0

Bijlage 2: Baten van subsidies van overheden en overige bijdragen 2022

In onderstaand overzicht worden de baten geconsolideerd weergegeven. De baten van subsidies sluiten één op één aan bij de jaarrekening. De overige baten zijn een optelsom van de baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of

diensten, de overige baten, de baten van bedrijven en een deel van de baten van particulieren. Omdat de doelstellingen in 2022 niet exact gelijk zijn aan die van 2021, is er voor gekozen om de baten van 2021 niet op te nemen in het overzicht.

Doelstellingen	Subsidie overheden	Overige baten	Begroting
Afdeling			
- Afdeling Alkmaar		2.929	
- Afdeling Amersfoort		1.694	
- Afdeling Amsterdam		2.983	
- Afdeling Breda	375		
- Afdeling Deventer		100	
- Afdeling Doetinchem		50	
- Afdeling Drechtsteden		1.179	
- Afdeling Groningen		222	
- Afdeling Haagse Regio		650	
- Afdeling Houten		409	
- Afdeling Rotterdam		2.860	
- Afdeling Utrecht		2.608	
- Afdeling Zuid Oost Brabant		75	
CBF: Beheer & Adm			
- Bedrijfsvoering		55	
CBF: Communicatie en marketing			
- Communicatie		6	
CBF: Geluk & Gezondheid			
- Alliantie Bewegen op het werk & Beweegvriendelijke schoolomgeving 2019-2022	50.537		67.767
- Alliantie Bewegen op het werk & Beweegvriendelijke schoolomgeving 2022-2023	69.657		
- Basis Fietsgeluk	55.956		57.491
- Basis Fietsschool en educatie	16.011		18.484
- Basis Gezondheid	90.845		90.352
- Doortrappen Drenthe		120.424	10.400
- Doortrappen Gelderland		1.000	
- Doortrappen Groningen		32.350	15.600
- Doortrappen Limburg		6.500	
- Doortraproutes Gelderland		49.500	
- Fietsrouteplanner (FRP)		61.696	64.527
- Fietsschool Friesland		209.136	208.157
- Fietsschool Gelderland		33.000	
- Fietsschool Groningen		61.425	34.873
- Fietsschool losse lessen		5.077	
- Pilot Veilige Schoolroutes		10.623	11.490

Doelstellingen	Subsidie overheden	Overige baten	Begroting
CBF: Fondsenwerving			
- Fondsen- en ledenwerving particulieren		1.463.117	1.400.000
- Vrienden van de Fietsersbond / Fondsenwervend bedrijfsleven		96.665	165.000
CBF: Mobiliteit			
- Basis Mob	126.794		129.355
- Fietsstad 2022	49.335		45.275
- Fietsvriendelijk bedrijf		23.150	76.000
- Sponsors Fietsstad		17.546	25.000
CBF: Overhead			
- Administratie DCE		9.540	22.080
- Huishouding en Huisvesting		22.241	21.207
- Overige personeelskosten		329	
- Stichting Fietsersbond Algemeen		10.961	
CBF: Ruimte, leefbaarheid & veiligheid			
- Basis R, L & V	242.825		240.810
- Fietsen naar school			6.000
- Flevoland		12.513	20.000
- Friesland provinciaal vertegenwoordiger	84.215		84.215
- SPI Gouda		8.000	
- SPI Limburg			38.500
- Zuid-Holland	43.240		43.000
CBF: 50 jaar Fietsersbond			
- Unesco			46.960
CBF: Vrijwilligersmanagement			
- Vrijwilligersmanagement		6.947	
Eindtotaal	829.791	2.277.561	2.942.543

Fietsersbond